

Pneumatiky

Bezpečné léto
za volantem

Vanilkové cukry

Pramálo vanilky
v předraženém
cukru

Pračky a pračky se sušičkou

Rezervy
ve výkonech

Robotické sekačky

Tráva v péči
robotů

Hořčice

Vítěz byl palčivý
a řízný

79 Kč

Máchání a sušení s rezervami

Víte, co znamenají loga na výrobcích?

Katalog spotřebitelských značek

Informace o vlastnostech výrobků nedostáváme z jejich obalů pouze formou slovních popisů a fotografií, ale také díky **různým značkám, symbolům a piktogramům**.

Zatímco smyslem některých piktogramů je pouze sdělení, že spotřebitel má po použití výrobek vyhodit do koše nebo že výrobek lze recyklovat, jiné značky **signalizují původ nebo kvalitu výrobku či jeho soulad s určitými normami**. Trh je v současné době všelijakými spotřebitelskými značkami zavalen.

Abyste se v záplavě značek používaných na obalech potravin a dalších výrobků snadno zorientovali, provozujeme na webové adrese www.dtest.cz/znacky **katalog spotřebitelských značek**.

V katalogu najdete **více než sto symbolů**, se kterými se můžete setkat u zboží nabízeného na českém trhu. Zjistíte tu mimo jiné, zda nositelé různých značek slibujících „českou kvalitu“ musí splnit nějaké speciální podmínky, či se značkou může honosit každý, kdo chce v reklamě vypadat kvalitně.

Do katalogu jsou zahrnuty i **zahraniční spotřebitelské značky**, které se běžně vyskytují na výrobcích dovážených do České republiky.

Další informace pro snazší nakupování najdete na www.dtest.cz v záložce Jak vybírat.

Pokud vám v katalogu spotřebitelských značek chybí nějaká značka, která informuje o kvalitě, původu nebo jiných vlastnostech výrobku, napište nám na dtest@dtest.cz a my značku do katalogu přidáme.

06

16

24

32

Obsah

Testy

Letní pneumatiky

Bezpečné léto za volantem
06

Vanilkový a vanilinový cukr

Pramálo vanilky
v předraženém cukru
16

Pračky a pračky se sušičkou

Rezervy ve výkonech
24

Robotické sekačky

Tráva v péči robotů
32

Hořčice

Vítěz byl palčivý a hřzný
40

Informační servis

Sýry – to zní hrdě

14

Právo

Nákup na internetu podle NOZ

4

Finance

Můj dům, můj hrad, mé pojištění

46

Je fajn, že si díky neustálému technologickému vývoji můžeme řadu věcí usnadnit. Hodit špinavé prádlo do pračky je samozřejmost, díky sušičce ho nemusíme ani věšet na šňůru. Do své domácnosti dokonce pustíme robota, abychom nemuseli tak často sami vysávat, na zahradě může šmejdít jiný robot, který poseká trávník.

Jak se se svěšenými úkoly dané výrobky vyrovnávají, ukazují výsledky nezávislých testů, které vám v našem časopise nabízíme. Jak se ale nové technologie promítají do našeho každodenního života? Měly by ho usnadňovat a člověku nabídnout více volného času. Právě to je jejich nejčastěji skloňovaná výhoda. Jenže kde umí nové technologie dávat, tam dokážou i brát.

Vzpomenete si například, jaký byl život bez mobilních telefonů, internetu, e-mailů? Díky těmto technologiím se stal člověk kdykoli a kdekoli dostupný. Pracovní věci se dají řešit doma i na cestách (třeba z nebo do práce). Prakticky není úniku. A tak se může stát, že za nás doma udělají všechno různé stroje, které nám usnadňují tuto práci a dají nám čas, ale jen proto, abychom mohli – pracovat. Tolik důležitý odpočinek a vydechnutí se vytrácí, paradoxně bychom se přitom mohli od našeho zaměstnání odreagovat právě i při sekání zahrady nebo mytí nádobí.

Vím, nezní to možná moc vábně a určitě si dokážete představit lepší relax. Jen do toho, přejí vám ho co nejvíce! Ať z technologických novinek jakéhokoli druhu vždy využijete to pozitivní, co je pro vás přínosem a slouží k vašemu odpočinku, který vám jiné technologie nebudou brát.

Dan Pavlis

d
Test

XXI. ročník

4. vydání měsíčníku dTest připravili:

Jan Hroudka, Ondřej Jánoška, Alice Oříbrichová, Daniel Pavlis, Lukáš Zelený, Miloš Borovička, Martin Vágner, neoznačené fotografie PA a archiv časopisu, Jiří Novák (ilustrace).

dTest, o.p.s. (IČ: 45770760)

se sídlem Černomořská 419/10, 101 00 Praha 10-Vršovice.

Vedoucí redakce: Daniel Pavlis.

Grafický koncept a layout Olga Benešová (Side2), www.side2.cz.

Technická zpracování Elena Saltuariová, Revoluce 1575/2, Praha 4.

Tisk: Moraviapress a.s. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá dTest, Černomořská 419/10, 101 00 Praha 10-Vršovice,

tel.: 241 404 922, e-mail: dtest@dtest.cz. Distribuce: PNS, a.s. (ČR) a Magnet

Press Slovakia (SR). Správa distribuce: STRAPER s.r.o. (straper.cz).

dTest je zahrnut v monitoringu médií Anopress IT. Přetisk zapovězen.

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha

č. 3105/1994.

MK ČR E 6876 Na titulní straně použita ilustrační foto.

ISSN 1210-731X

Toto vydání vychází 27. 3. 2014

© dTest, o.p.s., Praha

Nákup na internetu podle NOZ

Ani nákupy přes internet neunikly pozornosti nového občanského zákoníku. Změny sice nejsou revoluční, ale kladou jak na zákazníky, tak na podnikatele nové požadavky.

Najdete si obchod se zbožím, které sháníte, dobrými referencemi a příznivými cenami. Zboží vložíte do košíku, zvolíte dopravu, odešlete objednávku, na virtuálním terminálu banky zaplatíte a těšíte se na zboží. Napadlo by vás, že jste podle obchodních podmínek ještě neuzavřeli smlouvu?

Stará právní úprava nabízelá víc otazníků než odpovědí. Nový občanský zákoník o takové situaci říká, že pokud z okolností plyne, že obchodník chce prodat určitou věc za určitou cenu, pak se jedná o nabídku. Vložením zboží do košíku a jeho objednáním dáte obchodníkovi vědět, že s nabídkou souhlasíte a tím bez dalšího uzavíráte kupní smlouvu. Odpadají tedy dříve nutná potvrzování a podobné formality, kvůli kterým někteří obchodníci nákup komplikují. Potvrzení o přijetí objednávky má dle nové legislativy pouze potvrzovací účinek, aby obě strany měly jistotu, že si rozumí. Obchodník musí zákazníka poměrně rozsáhle poučovat o právech, která z nákupu na internetu plynou. Ceny musí být transparentní, uváděny včetně veškerých daní, poplatků a dalších nákladů.

Odstoupení od smlouvy

Také nový občanský zákoník umožňuje spotřebitelům odstoupit od kupní smlouvy uzavřené na dálku bez uvedení důvodu do čtrnácti dnů. V případě smluv o poskytování služeb se tato lhůta počítá od uzavření smlouvy, u dalších typů smluv nejčastěji od doručení zboží nebo od převzetí poslední části dodávky zboží (v případě, že obchodník věc posílá po částech, třeba sestavu kuchyňské linky). Pokud je domluva na opakovaném plnění, kdy prodejce má posílat zboží v daných časových intervalech, pak lze odstoupit bez udání důvodu do 14 dnů od první dodávky.

Pokud vás podnikatel řádně nepoučí o vašem právu odstoupit od smlouvy, lhůta se prodlouží o rok, tedy na rok a 14 dní. Ale pozor – pokud podnikatel svou poučovací povinnost splní dodatečně, běží od následujícího dne již jen čtrnáctidenní lhůta.

Práva a povinnosti

Zatímco obchodník má přirozeně povinnost zboží dodat, zákazník jej stejně tak musí zaplatit a převzít. Mylná je představa, že nepřevzetí zboží na poště znamená, že jste od smlouvy odstoupili. K odstoupení je třeba jednat aktivně, tedy dát váš úmysl prodávajícímu náležitě vědět. Nepřevzetím zboží porušujete vaši povinnost a obchodník za takové porušení může požadovat i zaplacení smluvní pokuty, pokud si ji předem platně sjedná.

www.dtest.cz/eshopy

Přemýšlíte, zda je e-shop, který jste si vybrali ke svému nákupu, důvěryhodný? Naše služba pro ověřování e-shopů vám může pomoci. Na adrese www.dtest.cz/eshopy zadáte adresu webové stránky a základní informace o e-shopu včetně hodnocení spokojenosti zákazníků dostanete během několika sekund. Vaše nákupy na internetu tak mohou být zase o něco bezpečnější.

Zákonná lhůta slouží k vyzkoušení, jak ve skutečnosti zboží vypadá a jaké má reálné vlastnosti. Což nezjistíte dříve, než ho máte doma v ruce. Na druhou stranu někteří spotřebitelé vracejí zboží značně poničené, protože ho celých čtrnáct dnů usilovně používají. Proto je v novém občanském zákoníku ustanovení, na jehož základě spotřebitel podnikateli odpovídá za snížení hodnoty zboží v důsledku nakládání s ním jinak, než je nutné k jeho vyzkoušení s ohledem na jeho povahu a vlastnosti. E-shop není původní a zneužívat možnost odstoupení se nevyplatí.

Podnikatelé zboží překontrolují, a pokud je budou muset nechat opravit, strhnou náklady s tím spojené z částky, kterou vrátí spotřebiteli. To ovšem znamená, že zákazníkovi naúčtují každou kontrolu technikem. Spotřebitelé, kteří zboží vyzkouší normálním způsobem, mají nárok na

vrácení celé kupní ceny. Pokud podnikatel nesdělí podmínky, lhůtu a postupy pro uplatnění odstoupení od smlouvy či neodkáže na formulář pro odstoupení od smlouvy, není spotřebitel povinen za snížení hodnoty platit.

Existují výjimky

Právo na odstoupení od smluv uzavřených na internetu není neomezené. I nový zákoník zná řadu výjimek, u kterých nelze zakoupené zboží nebo službu vrátit. Odstoupit nelze například v případech, kdy zboží podléhá rychlé zkáze, je upravené na míru nebo pokud je porušený hygienický obal. Vracet nelze programy či hudbu, pokud porušíte obal nebo ji stáhnete z internetu. S rozvahou je třeba přistupovat i ke smlouvám na ubytování, dopravu či volnočasové aktivity (nákup vstupenek), ani ty nelze bez udání důvodu zrušit. ✕

Jak správně odstoupit od kupní smlouvy

■ Odstoupení stačí během čtrnáctidenní lhůty odeslat na adresu obchodníka. Na rozdíl od staré úpravy nevadí, když obchodníkovi dojde odstoupení později, důležitý je čas odeslání.

■ Smlouvu uzavíráte elektronicky, odstoupit tedy můžete stejným způsobem, například pomocí vzorového formuláře, který najdete na

www.dtest.cz/vzory. Nemí vyžadovaná listinná podoba.

■ Do 14 dnů od odstoupení musíte zboží vrátit prodejci – buď osobně předat, nebo alespoň odeslat (dříve nebyla tato lhůta stanovena). Náklady na dopravu k obchodníkovi hradíte vy.

■ Podnikatel vám musí vrátit peníze, které od vás na základě smlouvy přijal, do 14 dnů od odstoupení od smlouvy. Nemusí je ovšem poslat dříve, než mu vrátíte zboží nebo prokážete, že jste jej odeslali.

■ Náklady na dopravu od obchodníka k vám se vrací jen do výše nejnižší nabízené varianty. Pokud prodejce například nabízí nejnižší poštovné za 80 Kč, ale vy si objednáte kurýra za 200 Kč, tak vám v případě odstoupení prodejce vrátí kupní cenu zboží + poštovné ve výši 80 Kč.

■ Peníze vám prodejce musí vrátit stejným způsobem, jakým jste zaplatili. Ovšem pokud souhlasíte s jiným způsobem vrácení nebo pokud vám tím nevzniknou žádné náklady, může vám podnikatel vrátit peníze i jinak.

Nový zákon – staré triky

Nový zákon těžko mění staré zvyky a někteří prodejci ve snaze minimalizovat dopady novinek ve prospěch zákazníků přemýšlejí, jak novou úpravu obelstít či obejít. Během několika měsíců účinnosti nového občanského zákoníku jsme se setkali s následujícími problémy.

Obchody neobchody

Zákoník říká, že vystavení zboží s cenou znamená, že jej obchodník nabízí k prodeji, pokud z okolností nevyplývá něco jiného. Vystavení zboží na webových stránkách je tedy nejčastěji nabídkou. Řada e-shopů ovšem funguje tak, že až po objednávce od spotřebitele shání zboží u dodavatele. Rychlé a účinné uzavírání smluv se jim tak příliš nehodí. V obchodních podmínkách se proto můžete dočíst, že vystavení zboží nepovažují za nabídku, ale pouze výzvu k tomu, abyste objednávali. Pokud usoudí, že vám zboží mohou a chtějí dodat, smlouvu potvrdí.

Takový postup by však byl možný pouze v případě, že zákazníkovi bude od začátku jasné, o co jde: že se nejedná o nabídku a že smlouvu uzavře jiným, méně běžným způsobem.

Občanský zákoník zakazuje do obchodních podmínek skrývat překvapivá ustanovení. Uznějte sami, nebyli byste překvapeni, kdyby se po objednání a zaplacení zboží obchodník ozval s tím, že jste vůbec neuzavřeli smlouvu a platili zbytečně?

Doprava

vs. vyzvednutí věci

Podle starého občanského zákoníku platilo, že po odstoupení od smlouvy uzavřené na internetu máte právo, aby vám obchodník vrátil vše, co jste zaplatili, včetně nákladů za dopravu (teoreticky v jakékoliv výši). Nová úprava spotřebiteli přiznává nárok na vrácení dopravného pouze ve výši nejlevnějšího nabízeného způsobu.

Pokud je možné zboží vyzvednout na pobočce, většinou tím spotřebitel ušetří právě za dopravu. Toho se někteří obchodníci rozhodli zneužít a vyzvednutí věci zákazníkem považují za nejlevnější nabízený způsob dodání a poštovné nevracejí. Kdyby ovšem otevřeli slovník spisovné češtiny, asi by se s překvapením dozvěděli, že dodat znamená dopravit a odevzdat, nikoliv nechat ležet a čekat. Výklad, že nejlevnějším způsobem dodání je varianta, kdy si zákazník zboží vyzvedne sám, je nesprávný. Pokud jste zaplatili za dopravu, prodejce vám musí peníze vrátit (byť nemusí jít o celou částku).

Při osobním vyzvednutí zároveň neztrácíte právo na odstoupení od smlouvy uzavřené na dálku během 14 dnů od převzetí. Ačkoli se vám

někteří prodejci budou snažit namluvit, že kupní smlouva byla v takovém případě uzavřena právě na pobočce, nikoli distančním způsobem. Nemají pravdu.

Výjimky z výjimek

Pokud existuje z něčeho výjimka, je častou snahou obchodníků využít ji až do absurdnosti, aby nemuseli plnit, co jim zákon ukládá. Ne všechno zboží z e-shopu lze vrátit a někdy se tomu snaží obchodník pomoci.

Příkladem může být zboží upravené na míru. Pokud si necháte zkrátit běžnou délku zakoupených kalhot, je jasné, že potom odstoupit od smlouvy není vhodné. Obchodník by zboží těžko prodal. Pozor však na obchody, které nabízejí zdarma například vyrytí monogramu či jména třeba na kryt telefonu. Jedná se o individuální úpravu, a pokud by vám telefon nevyhovoval, nebudete jej moct vrátit.

Zákoník zavedl i výjimku, která v předchozí úpravě citelně chyběla – nemožnost vrátit zboží, které není vhodné vracet z hygienických důvodů, pokud je původní obal porušený. Vztahovat se má na intimní nebo hygienické pomůcky. Někoho by totiž mohlo napadnout vracet po vyzkoušení i zubní kartáček. Jenže někteří prodejci se snaží tuto výjimku uplatnit i v případech, na které se rozhodně nevztahuje. Pokud by obchodník o roztrženém igelitovém pytlíku, ve kterém vám přišlo nové tričko, tvrdil, že je důvodem, proč nevrátí peníze, opravdu se jen vmlouvá. ✕

Test Letní pneumatiky

Letní motoristická sezóna je za dveřmi a za chvíli nastane v pneuservisech mela. Bude se přezouvat. Pokud nemáte na co, mohou se vám hodit výsledky našich srovnávacích testů, které opakovaně ukazují, že kvalita pneumatik se na silnici zaručně projeví. Letošní test letních pneumatik není výjimkou. Jednotlivé modely se liší nejen jízdními vlastnostmi, ale také rychlostí opotřebení nebo hlučností. Tentokrát jsme se zaměřili na rozměry 175/65 R14 a 195/65 R15.

Bezpečné léto z

za volantem

d

dobrá rada

Continental ContiEcoContact 5 (dobře, 1450 Kč) je celkově nejlepší pneumatikou v rozměru 175/65 R14. Tomu odpovídá i cena, která patří mezi nejvyšší v testu. Výsledky na mokru sice nepatřily mezi úplně nejlepší, Continental však vyniká nízkým opotřebením pneumatik a také malým vlivem na spotřebu paliva. Mezi menšími pneumatikami zaujme poměrem cena/výkon letošní novinka **Falken Sincera SN-832 Ecorun** (dobře, 1100 Kč). Jízdní vlastnosti na mokru měla dokonce lepší než vítěz. V životnosti sice zaostává, ale těm, kteří nejezdí autem denně, bude sloužit dobře. Ve větším rozměru 195/65 R15 skončil na prvním místě model **Goodyear Efficient Grip Performance** (dobře, 1590 Kč). Předvedl jedny z nejlepších jízdních vlastností na mokru, na suchu jezdil téměř velmi dobře a měl malý vliv na spotřebu paliva. Pro toho, kdo hledí na životnost, bude nejzajímavější pneumatikou **Fulda EcoControl HP** (dobře, 1410 Kč). Je to druhá nejlepší pneumatika v hodnocení životnosti a za jízdu na mokru i na suchu získala dobré známky.

Pneumatiky jsou velmi důležitým prvkem bezpečnosti vozidla, měly by proto být v dobré kondici. Modely pro letní a zimní sezónu se liší konstrukcí dezénu, směsí, ze které jsou vyrobeny, a dalšími prvky, které je předurčují k použití v daných ročních obdobích. Pouze tehdy se mohou projevit jejich specifické vlastnosti. Jako každý výrobek i pneumatiky mají svoji životnost. Podle doporučení odborníků byste je měli měnit ideálně po šesti letech, pokud si však o to sjetým vzorkem nežadají už dříve. Kdo jezdí s autem často a najede desítky tisíc kilometrů ročně, tomu mohou gumy vydržet jen pár let. Mimo to se na životnosti pneumatik projevuje styl jízdy, pravidelná kontrola tlaku nebo správné huštění.

Jestliže auto používáte průměrně – ročně najedete do deseti tisíc kilometrů – dlouhá životnost pro vás není až tak důležitá, protože ani po šesti letech nebude vzorek sjetý pod zákonem stanovenou hranicí 1,6 milimetru. To svým způsobem dává širší možnost výběru.

Pro představu, na pneumatice s nejrychlejším opotřebením najedete kolem 80 tisíc kilometrů.

Mohou se výsledky přenášet?

Ještě než se pustíme do samotných výsledků letošního testu, řekněme si něco o jejich přenositelnosti. Často se nás ptáte, jestli je v rámci jednoho modelu pneumatiky možné používat výsledky konkrétního otestovaného rozměru i pro jiné velikosti. Jde to, ale velmi omezeně. Rozhodující je velikost disku, která musí být stejná jako u testovaného rozměru. Tento údaj najdete v typovém označení pneumatiky (viz obrázek u tabulky). Další číselné hodnoty se pak mohou lišit maximálně o ± 10 .

Pneumatiky pro malé vozy

Do testu jsme opět zařadili v Evropě nejprodávanější značky pneumatik, mezi nimi i Barum. Rozměr 175/65 R14 obouvají například Citroën C2, Ford Fiesta, Peugeot 206, Renault Clio, Smart Forfour nebo Toyota Yaris.

Pneumatiky Continental, Hankook, Pirelli, Bridgestone, Falken a Nokian prošly testem bez větších problémů a v uvedeném pořadí se umístily v čele naší hodnotící tabulky. Jejich celkové skóre je vyšší než 60 procent, a proto je obzvlášť doporučujeme. Z výše jmenovaných předvedly vůbec nejlepší výkon na mokru Hankook Kinergy Eco K425 – vedly si dobře při zkouškách přilnavosti na mokré vozovce i při aquaplaningu. Bridgestone Ecopia EP 150 jsou nejlepší v ovladatelnosti na mokru a také na suché vozovce. Téměř stejných výsledků dosáhl na suchu i vítěz testu Continental ContiEcoContact 5.

Naše doporučení si stále zaslouží modely značek Firestone, Michelin, Barum a Vredestein. Zaznamenali jsme však u nich horší výsledky při brzdění na mokré vozovce a při aquaplaningu. Barum Brilantis 2 měly drobné nedostatky i na suchu. Goodyear a Semperit lze sice ještě doporučit, ale mají už větší propady ve výkonu – obzvlášť při brzdění na mokré vozovce. Modely, které nedoporučujeme kvůli slabým nebo velmi slabým výkonům na mokru, jsou Avon, Debica, Kormoran a Kleber.

Continental ContiEcoContact 5, Michelin Energy Saver+ a Goodyear Efficient Grip Compact jsou svými výrobci propagovány jako pneumatiky s pozitivním dopadem na spotřebu paliva

Všechny dílčí zkoušky jízdních vlastností na mokru probíhají na vozovce vystavené neustálému dešti.

Na obrázku vidíte zkoušku brzdné dráhy na mokré vozovce. Měřili jsme, za jak dlouho dokáže vůz zpomalit z 80- na 20kilometrovou rychlost. Kvůli bezpečnosti je vozidlo připevněno na vodící kolejnici.

Při zkoušce, která zjišťuje limitní přilnavost pneumatik na mokré vozovce, měříme čas na kolo a porovnáváme s referenční pneumatikou.

Rychlostní zkouška je prováděna na speciálním dvoukilometrovém kontidromu.

a vysokým kilometrovým nájezdem. Michelin to potvrdil i v praxi – při testech jeho pneumatik bylo dosaženo nejnížší spotřeby paliva a také největšího kilometrového nájezdu. Continental byl jen o kousek pozadu, ale Goodyear svá tvrzení v našich testech nepotvrdil. Jeho výsledky ve zkouškách byly navzdory slibům průměrné. Ovšem jak se ukázalo, rozdíl mezi nejúspornější pneumatikou v testu Michelin Energy Saver+ a „nejžravější“ Bridgestone Ecopia EP150 je rozdíl jen 0,2 litru na 100 km, takže nejen Goodyear, ale ani Bridgestone vám díru do peněženky neudělá. Na 10 000 kilometrech se zvýší náklady na pohonné hmoty jen o 720 Kč (počítáme-li s cenou nafty 36 Kč/l).

Nejmenší životnost byla naměřena u Barumek, ale Hankook, Bridgestone, Semperit, Avon a Kormoran nedopadly o moc lépe.

68 letních pneumatik na www.dtest.cz/pneu

V naší online databázi naleznete i další rozměry letních pneumatik testované v předchozích letech. Každý rok vybíráme menší a větší z populárních rozměrů, od čtrnáctipole sedmnáctipalcové s šířkou od 165 do 225 milimetrů. Výsledky jsou dostupné našim předplatitelům.

Pro vozy nižší střední třídy

Vítězem testu 15palcových pneumatik, vhodných například pro Audi A3, Škodu Octavii, Opel Astru nebo VW Golf, je Goodyear Efficient Grip Performance. Společně s pneumatikami Dunlop, Hankook, Fulda, Pirelli, Nokian a Vredestein získaly po absolvování všech zkoušek naše speciální doporučení

(opět celková známka vyšší než 60 procent). U pneumatik Semperit, Kumho a Michelin se projevily drobné nedostatky na mokru, ale stále je můžeme doporučit, stejně jako Apollo, Bridgestone a Continental. Poslední tři zmiňované hlavně díky dobrým jízdním vlastnostem na mokru. Ve srovnání s ostatními testovanými modely však mají nižší životnost, a to je řadí na zadní místa v tabulce. Doporučit nemůžeme pouze dvě ze 14 testovaných pneumatik. Nexen N blue HD především proto, že zaostávají na mokru, a k tomu se rychle sjíždějí, Federal Formosa FD2 v jízdě na mokru zcela propadly a navíc jim to moc nejde ani na suchu.

Nejvyšší „mokrou známku“ dostal vítěz testu Goodyear. Pneumatiky Pirelli Cinturato P1 Verde a Fulda EcoControl HP jsou dobře vyvážené ve smyslu výkonu na mokru a životnosti, cenově lépe však vychází Fulda.

Nejmenší vliv na spotřebu paliva opět měly pneumatiky Michelin Energy Saver+. Na sto kilometrů spotřebují o 0,3 litru méně než v tomto směru nejhorší Pirelli. Také v životnosti Michelin jasně vede – najedete s nimi téměř 150 tisíc kilometrů. Druhé místo patří pneumatikám značky Fulda, které mají o 25 procent nižší kilometrový nájezd oproti Miche-

linkám. Na posledním místě jsou Continentaly, na kterých najedete téměř dvakrát méně kilometrů (85 tisíc) než s nejlepšími v testu.

Životnost vs. výkony

Celkové výkony v oblasti opotřebení neboli životnosti pneumatik jsou horší než v předchozích letech. Vezmeme-li v úvahu zlepšení všech testovaných pneumatik na mokré vozovce, je zřejmé, že životnost už není v očích výrobců tak důležitá. Důvodem může být skutečnost, že tento parametr není součástí takzvaných energetických štítků, kterými jsou nové pneumatiky označeny a které mají sloužit pro lepší orientaci zákazníka. Nabízí se i další teorie – a to že štítky se negativně podepsaly na náchylnosti pneumatik k aquaplaningu. Na štítku je totiž vedle přilnavosti na mokré vozovce uvedena i hlučnost, která je s aquaplaningem ve stejném vztahu jako jízda na mokré vozovce a opotřebení pneumatiky. Čím lepší výsledky při zkouškách aquaplaningu, tím horší při měření hlučnosti. Proto se nejspíš nyní pneumatiky vyrábějí tak, aby právě ve zkouškách hlučnosti měly dobrou hodnocení. Jsou to však zatím jen teorie, které mohou potvrdit až budoucí testy. ✕

Přehled aut, která mohou obouvat rozměr 175/65 R14

- Chevrolet Kalos
- Citroën C2, C3, Xsara, Berlingo
- Daihatsu Sirion, Materia, Gran Move
- Fiat 500, Palio Weekend
- Ford Fiesta
- Honda Logo, Jazz
- Hyundai Getz
- KIA Rio
- Mazda 2, 323, MX-5
- Mitsubishi Colt, Space Star
- Opel Corsa C
- Peugeot 1007, 206, Partner
- Renault Twingo, Kangoo, Clio II, Mégane (BA)
- Rover City Rover, 25, Streetwise, MGF
- Seat Inca
- Škoda Felicia Fun
- Smart Forfour
- Subaru G3X Justy
- Suzuki Ignis
- Toyota Yaris, Corolla (E11), Prius

Přehled aut, která mohou obouvat rozměr 195/65 R15

- Audi A3, A4
- BMW 3
- Chevrolet Leganza
- Chrysler PT Cruiser
- Citroën C4, C5, Evasion
- Fiat Bravo, Stilo, Ulysse, Sedici
- Ford Focus, C-Max, Tourneo
- Honda Civic, FR-V, Stream, Accord
- Hyundai i30, Coupé, XG 350
- Kia Cee'd
- Lancia Lybra
- Mazda 3, 5, 6
- Mercedes Benz třídy A, B a C, C Sportcoupe, CLK a třídy E (W210)
- Nissan Almera, Primera
- Opel Astra, Zafira, Vectra, Signum, Omega
- Peugeot 307, 308, 406, 806
- Renault Mégane, Laguna, Scenic, Espace
- Rover 75
- Saab 9-3, 9-5
- Seat Leon, Toledo
- Škoda Octavia
- Subaru Legacy, Forester
- Suzuki SX4
- Toyota Auris, Avensis
- Volvo C30, S40, V50, S60, V70
- VW Golf, Bora, Jetta, New Beetle, Passat, Touran, Caddy

Test Letní pneumatiky: rozměr 175/65 R14

letní pneumatiky: rozměr 175/65 R14

	Continental ContiEco- Contact 5	Hankook Kinergy Eco K425	Pirelli Cinturato P1 Verde	Bridgestone Ecopia EP 150	Falken Sincera SN-832 Ecorun	Nokian Line	Firestone Multihawk
průměrná cena (Kč)	1450	1360	1450	1260	1100	1310	1050
hodnocení kvality	dobře 69 %	dobře 67 %	dobře 66 %	dobře 65 %	dobře 64 %	dobře 63 %	uspokojivě 58 %
mokrý vozovka	dobře 62 %	dobře 72 %	dobře 65 %	dobře 67 %	dobře 66 %	dobře 61 %	uspokojivě 58 %
ovladatelnost	+	++	+	++	+	+	+
brzdění	+	+	+	+	+	+	o
aquaplaning: rovná vozovka / zatáčky	o / -	+ / +	+ / o	+ / o	++ / ++	+ / o	+ / o
směrové vedení	+	+	+	+	o	+	+
suchá vozovka	dobře 78 %	dobře 70 %	dobře 76 %	dobře 79 %	dobře 69 %	dobře 72 %	dobře 66 %
ovladatelnost	++	+	++	++	+	+	+
brzdění	+	+	+	+	+	+	o
jízdní stabilita	++	+	+	++	+	+	+
opotřebení	velmi dobře 84 %	dobře 60 %	dobře 70 %	dobře 60 %	dobře 64 %	dobře 70 %	dobře 70 %
vliv na spotřebu paliva	dobře 76 %	dobře 70 %	dobře 64 %	dobře 64 %	dobře 74 %	dobře 64 %	dobře 64 %
hlučnost	uspokojivě 41 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 40 %	uspokojivě 42 %	uspokojivě 40 %	dostatečně 35 %
hlučnost: vnitřní / vnější	o / -	+ / o	+ / -	o / -	o / o	o / -	o / -
hodnota vnějšího hluku (dB)	70	69	71	72	70	70	72
rychlostní zkouška	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %

klíč:

++ + o - --

velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %

dobře 79–60 %

uspokojivě 59–40 %

dostatečně 39–20 %

nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano ✗ ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Uspokojivě a jakékoli horší hodnocení parametrů mokrá vozovka, suchá vozovka či opotřebení limituje celkové hodnocení kvality. Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

★ vítěz testu

🎯 výhodný nákup

Jak vybrat pneumatiky

Rozměry pneumatik použitelných pro váš vůz naleznete ve velkém technickém průkazu. Tyto rozměry byste měli dodržovat, protože pokud dáte na auto větší kola, vystavujete podvozkové díly větší zátěži a tím snižujete jejich životnost. Jestliže jste pořídili automobil z druhé ruky, přesvědčte se, zda-li se obuté pneumatiky od těch předepsaných neliší.

Můžete použít pneumatiky s vyšším hmotnostním indexem (označované jako XL), ovšem nikoliv s nižším. Předepsanou nosnost pro vaše vozidlo najdete ve velkém technickém průkazu (TP). Totéž platí pro rychlostní index, je-li v TP specifikovaný.

Výběr pneumatiky je dobré konzultovat například v pneuservisu, kde můžete dostat doporučení na pneumatiky vhodné pro daný typ vozu.

Michelin Energy Saver+	Barum Brillantis 2	Vredestein T-Trac 2	Goodyear Efficient Grip Compact	Semperit Comfort-Life 2	Avon ZT5	Debica Passio 2	Kormoran Impulser b2	Kleber Dynaxer HP3
1420	950	1260	1250	1030	1200	880	860	990
uspokojivě 57 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 49 %	dostatečně 32 %	nedostatečně 10 %	nedostatečně 10 %	nedostatečně 5 %
uspokojivě 57 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 49 %	dostatečně 32 %	nedostatečně 10 %	nedostatečně 10 %	nedostatečně 5 %
+	+	+	o	o	—	—	—	—
o	o	o	—	o	—	—	—	—
+ / o	+ / o	+ / o	+ / +	+ / o	+ / o	+ / o	+ / —	+ / +
+	+	+	o	o	—	—	—	—
dobře 68 %	uspokojivě 55 %	dobře 74 %	dobře 70 %	dobře 69 %	uspokojivě 45 %	dobře 65 %	dobře 61 %	uspokojivě 55 %
+	+	+	+	+	o	+	+	o
+	o	+	+	o	o	+	o	+
+	o	+	+	+	o	+	+	+
velmi dobře 90 %	dobře 60 %	dobře 74 %	dobře 64 %	dobře 60 %	dobře 60 %	velmi dobře 84 %	dobře 60 %	velmi dobře 84 %
dobře 78 %	dobře 68 %	dobře 74 %	dobře 68 %	dobře 74 %	dobře 64 %	dobře 68 %	dobře 64 %	dobře 72 %
uspokojivě 45 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 40 %	dostatečně 38 %	uspokojivě 40 %	dostatečně 26 %	dostatečně 25 %	uspokojivě 44 %	uspokojivě 43 %
o / —	+ / —	o / —	o / —	o / —	— / —	— / —	o / o	o / —
70	70	71	72	71	71	73	69	71
velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %

195 / 65 R 15 91 T tl

šířka pneumatiky v mm

boční profil pneumatiky

radiální konstrukce pneumatiky

průměr disku v palcích

hmotnostní index

rychlostní index

bezdušová konstrukce

Boční profil pneumatiky,
v tomto případě hodnota 65, nám říká,
že výška pneumatiky je 65 procent z šířky
jejího příčného řezu.

Radiální konstrukce pneumatiky definuje
směr vláken uvnitř kordové vložky
– v tomto případě kolmo na patní lana
pneumatiky. Tato konstrukce je obzvláště
vhodná pro bezdušovou technologii,
a proto je v této době hlavní volbou
většiny výrobců.

Test Letní pneumatiky: rozměr 195/65 R15

letní pneumatiky: rozměr 195/65 R15

	Goodyear Efficient Grip Performance	Hankook Kinergy Eco K425	Dunlop SP Sport bluResponse	Pirelli Cinturato P1 Verde	Fulda EcoControl HP	Nokian Line	Vredestein Sportrac 5
průměrná cena (Kč)	1590	1520	1600	1510	1410	1440	1500
hodnocení kvality	dobře 68 %	dobře 67 %	dobře 66 %	dobře 65 %	dobře 64 %	dobře 64 %	dobře 63 %
mokrý vozovka	dobře 72 %	dobře 70 %	dobře 65 %	dobře 66 %	dobře 62 %	dobře 62 %	dobře 60 %
ovladatelnost	++	++	+	++	+	+	+
brzdění	+	+	+	++	+	+	o
aquaplaning: rovná vozovka / zatáčky	+ / +	+ / +	+ / +	o / -	o / +	o / o	o / +
směrové vedení	+	+	+	+	+	+	+
suchá vozovka	dobře 79 %	velmi dobře 80 %	dobře 79 %	velmi dobře 81 %	dobře 69 %	dobře 79 %	velmi dobře 82 %
ovladatelnost	++	++	+	++	+	++	++
brzdění	++	++	++	++	++	++	++
jízdní stabilita	+	++	+	++	+	+	++
opotřebení	dobře 64 %	dobře 60 %	dobře 60 %	dobře 70 %	dobře 74 %	dobře 64 %	dobře 60 %
vliv na spotřebu paliva	dobře 72 %	dobře 66 %	dobře 76 %	dobře 60 %	dobře 66 %	dobře 64 %	dobře 68 %
hlučnost	dostatečně 30 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 48 %	dostatečně 30 %	uspokojivě 43 %	dostatečně 38 %	dostatečně 37 %
hlučnost: vnitřní / vnější	- / -	o / o	o / o	- / -	o / o	- / o	- / o
hodnota vnějšího hluku (dB)	73	70	70	71	71	71	71
rychlostní zkouška	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %

klíč:

++ + o - --

velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %

dobře 79–60 %

uspokojivě 59–40 %

dostatečně 39–20 %

nedostatečně 19–0 %

Jak testujeme

podrobný postup testu letních pneumatik najdete na www.dtest.cz/pneu

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality letních pneumatik

mokrý vozovka 40 %
suchá vozovka 20 %
opotřebení 20 %
vliv na spotřebu paliva 10 %
hlučnost 10 %

Semperit Speed-Life	Kumho Ecowing ES01 KH27	Michelin Energy Saver+	Apollo Alnac 4G	Bridgestone Turanza T001	Continental ContiPremium Contact 5	Nexen N blue HD	Federal Formoza FD2
1430	1370	1800	1490	1580	1690	1350	1570
uspokojivě 59 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	nedostatečně 0 %
uspokojivě 59 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 52 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 72 %	uspokojivě 50 %	nedostatečně 0 %
○	+	○	+	+	++	○	--
○	○	○	+	+	+	○	--
+ / ++	○ / ○	○ / +	+ / +	+ / +	○ / ○	○ / ○	- / -
+	+	+	+	+	+	+	--
dobře 67 %	dobře 75 %	velmi dobře 80 %	dobře 77 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 85 %	dobře 63 %	uspokojivě 40 %
+	+	++	+	++	++	○	-
+	++	++	++	++	++	++	+
+	+	++	+	++	++	+	-
dobře 60 %	dobře 64 %	velmi dobře 90 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	dobře 64 %
dobře 76 %	dobře 68 %	dobře 78 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 72 %	dobře 76 %
dostatečně 39 %	uspokojivě 42 %	uspokojivě 47 %	uspokojivě 45 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 42 %	dostatečně 38 %	uspokojivě 49 %
- / ○	- / ○	○ / ○	○ / ○	○ / -	○ / ○	- / ○	○ / ○
70	69	70	71	71	71	71	69
velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %

vysvětlivky:

✓ ano ✗ ne

Některá hodnocení mohou být limitována. Uspokojivě a jakékoli horší hodnocení parametrů mokrá vozovka, suchá vozovka či opotřebení limituje celkové hodnocení kvality. Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

- ★ vítěz testu
- ⊙ výhodný nákup

Informační servis

Sýry – to zní hrdě

**Navenek poezie, v záku-
lisí litý boj. I tak vypadá
soupeření evropských vý-
robců sýrů o právo mít na
obalu logo chráněné
unijní speciality.**

Poezie je rozhodně to poslední, co byste hledali v úředních dokumentech Evropské komise. A přesto existuje výjimka. Když se začnete do Úředního věstníku Evropské unie se seznamem sýrů s unijním logem kvality, dýchne na vás svěží vánek horských strání či údolních lučin. Příkladem budiž sýr gouda. Vyrábějí ho mlékárny po celém světě, ale pouze jediný, s názvem Gouda Holland, je původní originál. V Bruselu rozhodli, že si zaslouží, aby ho spotřebitelé okamžitě identifikovali prostřednictvím žlutomodrého unijního loga. Chráněné zeměpisné označení. Neboť – jak jsme si v Úředním věstníku EU přečetli – jediné v nizozemské provincii Holland pod úrovní moře na jílovitých a písčitých půdách roste taková tráva, že místní mléko je nadmíru vhodné k výrobě vysoce kvalitního sýra s výraznou chutí. Sýr, se kterým se obchodovalo v nizozemském městě Gouda, získal již v 18. století označení goudský sýr. Poz-

ději se označení Gouda vztahovalo na veškerý plnotučný sýr ve tvaru zploštělého válce, který byl vyroben v Holandsku.

Vášeň i na domácím kolbišti

Když se řekne gouda, většina lidí si představí sýr z Nizozemska, i když byl vyroben v nějaké jiné zemi. Nizozemci usoudili, že bude spravedlivé, když z této popularity budou něco mít i jejich vlastní sýraři. Původně prosazovali v Bruselu, aby se názvem Gouda mohl označovat výhradně sýr z Nizozemska. Později pod tlakem sýrařů z celého světa došlo ke shodě na názvu Gouda Holland. Ovšem ani v Nizozemsku nepanoval na zaručeně pravou goudu jednotný názor, a tak byla zapsána do seznamu unijních specialit i Noord-Hollandse Gouda. Také tu poznáte podle unijního loga Chráněné zeměpisné označení. Sýr goudu smí i nadále vyrábět kdokoli, ovšem bez kýženého unijního loga.

Podobná ličení jedinečných přírodních podmínek a historických souvislostí provázejí každý z 220 sýrů, které jsou zapsány do seznamu chráněných unijních specialit. Mění se pouze nadmořská výška pastvin, botanické

druhy lučního kvítí a složení vody v potocích a říčkách, což jsou nezbytné atributy k produkci jedinečného mléka, typické pro určitou oblast a žádnou jinou.

V hlavní roli britské libry

Ve Velké Británii opakovaně planou vášně kolem sýru Stilton s modrou plísní uvnitř. Vyrábět a označovat ho unijním logem pro chráněné speciality smí jen pět regionálních mlékáren, nikoli však mlékárna v obci Stilton, kde tato oblíbená britská lahůdka vznikla. Případu věnovalo pozornost zpravodajství BBC News, které si položilo otázku, zda v tomto případě jde spíš o kvalitu sýrů nebo kartelovou dohodu výrobců. V Británii přináší potraviny opatřené unijním logem výrobcům nemalý zisk. Vývoz takto označených produktů je byznys ve výši jedné

miliardy liber ročně, v přepočtu asi 33 miliard korun. Unijní logo zvyšuje odbyt regionálních výrobců a chrání jejich potraviny před napodobeninami odjinud.

Sýraři v obci Stilton používají nepasterizované mléko s odůvodněním, že jim to tak velí dávná tradice. Mají však smůlu, v Bruselu se schválilo, že mléko musí být pasterizované.

Jihočeské mléko podmínkou

Do unijní síně sýrařské slávy přispěla svými třemi reprezentanty i Česká republika. A opět se nešetřilo jedinečností flóry s nezdevastovanými lesy, loukami, pastvinami a čistými vodními toky s velmi vysokou úrovní čistoty životního prostředí, jak si lze doslova přečíst v Úředním věstníku Evropské unie z 5. února 2013 v souvislosti se sýrem Jihočeská Niva.

Sýr s tímto názvem smí být vyroben pouze z mléka z Jihočeského kraje s hranicemi stanovenými zákonem z roku 1960, kdy měl tento kraj větší rozlohu než v současnosti. Vymezená oblast tedy zasahuje i do části nynějšího kraje Vysočina. Mléko má totiž pocházet z pastvin

www.dtest.cz/znacky

Setkáváte se na výrobcích či jejich obalech s logy, jejichž významu nerozumíte? Podívejte se do našeho katalogu spotřebitelských značek na www.dtest.cz/znacky. Jeho účelem je pomoci spotřebitelům zorientovat se v nepřehledném množství značek a symbolů, na které lze narazit při nákupu. Katalog obsahuje více než sto značek.

Šumavy, Blanského lesa a Novohradských Hor.

Stejně unijní logo, Chráněné zeměpisné označení, má i sýr Jihočeská Zlatá Niva. Původ mléka je stejný jako u Jihočeské Nivy, konzistence je však v tomto případě jemnější, neboť sýr má vyšší obsah tuku v sušině. Sýry s názvem Niva se v Česku smí vyrábět i nadále, avšak přívlasek Jihočeská v názvu potvrzuje, že jde o Unii schválenou regionální specialitu.

Třetí českou specialitou z kategorie sýrů jsou Olomoucké tvarůžky. Vyrábějí se z nesýřeného kyselého tvarohu s obsahem tuku, který nesmí převýšit jedno procento. Vymezenou zeměpisnou oblastí je Haná. Zápisu na unijní seznam předcházela soubor s německými a rakouskými výrobci obdobných tvarůžků, označených jako olomoucké. Brusel v roce 2010 rozhodl, že zahraniční výrobci mohou ještě dalších pět let prodávat své syrečky pod současným názvem Olmützer Qualger.

Doplňme, že skutečnými sýrařskými velmocemi jsou Francie, čemuž odpovídá i 50 uznaných unijních specialit v kategorii sýrů, pak Itálie se 46 a Španělsko, které jich má 28. Kdybychom chtěli každý den ochutnat jednu unijní sýrovou specialitu, trvalo by nám to takřka osm měsíců, přesněji řečeno 220 dní. ✕

Tři loga, tři kategorie specialit

Názvy některých vyhlášených potravinových specialit jsou spojeny s konkrétním místem svého původu nebo se vyznačují tím, že jsou již po celé generace vyráběny neměnným postupem podle stálé receptury. Jejich výrobci se mohou u Evropské komise ucházet o ochranné logo, které stvrzuje jejich jedinečnost a chrání je před falšování.

Chráněné označení původu znamená, že z daného regionu pochází surovina, z ní byl v tomtéž místě zhotoven výrobek a také tam byl zabalen. Příkladem z Česka je Nošovické kysané zelí, ze zahraničí Parmská šunka (Itálie). Jinak řečeno, všechny tři rozhodující fáze vzniku potraviny probíhají na jednom místě.

Chráněné zeměpisné označení stvrzuje, že v daném regionu nebo místě proběhla alespoň jedna ze zmíněných tří fází vzniku potraviny, přičemž cenou neopakovatelnost ji dává právě konkrétní zeměpisné místo. Jako příklad může sloužit Pardubický permík či Třeboňský kapr. Ze zahraničí pak maďarská „čabajka“ (Csabai kolbász) nebo z Německa Schwarzwaldská šunka.

Zaručená tradiční specialita dokládá, že potravina se vyrábí určitým postupem podle neměnné receptury nejméně 25 let, což je časový úsek spojený s jednou lidskou generací, jak pro tento účel vymezila Evropská komise. Příkladem z Česka je Lovecký salám, ovšem ne každý. Pouze ten s logem musí dodržovat tradiční a v unii zaregistrovanou recepturu.

Unijní speciality v číslech

I jídlo může být součástí kulturního dědictví stejně jako památky architektury nebo umění. Evropská komise proto rozhodla, že některé proslulé potraviny si zaslouží ochranu před úpadkem kvality a lacinou imitací. Na seznamu chráněných potravinových a zemědělských specialit Evropské unie je už v Bruselu registrováno 1207 položek. Česká republika jich má 33, což ji řadí na deváté místo mezi 28 členskými státy EU. Žebříčku vévodí Itálie, Francie a Španělsko. V tabulce uvádíme pořadí zemí podle počtu chráněných potravinových a zemědělských specialit. Pozoruhodné je, že co do množství Bruselem registrovaných specialit předčila Česká republika například Rakousko (14) a Maďarsko s 13 specialitami včetně u nás dobře známé čabajky, nikoli však už proslulého uherského salámu. Také Slovensko má méně chráněných specialit (15), z toho osm sýrů, včetně u nás oblíbené Slovenské bryndzy a Slovenské parenice. Pozornější čtenáři si nepochybně všimnou, že součet položek v tabulce je nižší než celkový počet schválených unijních specialit (1207). Je to dáno tím, že na unijním seznamu jsou i speciality z nečlenských států EU, které o to požádaly a Brusel jim vyhověl. Unijní specialitou jsou tak například čín-

ské vlasové nudle z fazolového a hrachového škrobu, které se nelepí ani po hodině varu; sama Čína má v EU registrováno deset chráněných specialit. Naopak tři unijní státy – Estonsko, Chorvatsko a Malta – nemají žádnou registrovanou unijní specialitu. ✕

Pořadí států podle počtu chráněných specialit EU

země	potraviny celkem	z toho sýry
Itálie	261	46
Francie	209	50
Španělsko	174	28
Portugalsko	123	12
Řecko	101	21
Německo	74	7
Velká Británie	57	15
Polsko	35	5
Česká rep.	33	3
Slovinsko	19	4
Slovensko	15	8
Belgie	15	1
Rakousko	14	6
Maďarsko	13	0
Nizozemsko	10	6
Finsko	10	0
Švédsko	6	2
Dánsko	5	2
Irsko	5	1
Litva	5	1
Lucembursko	4	0
Kypr	2	0
Lotyšsko	2	0
Bulharsko	1	0
Rumunsko	1	0
Estonsko	0	0
Chorvatsko	0	0
Malta	0	0

Zdroj: Evropská komise, databáze DOOR

Test Vanilkový a vanilinový cukr

K velikonočním svátkům patří pečení velikonočního beránka a do jeho těsta vanilkový cukr. Nechali jsme otestovat cukry jak s pravou vanilkou, tak s jejími levnějšími náhražkami, abychom zjistili, jakou mají kvalitu co do obsahu aromatických látek. Z výsledků našeho testu nebudou nadšení ani spotřebitelé, ani někteří výrobci. Čtyři z celkem 13 testovaných výrobků obsahovaly tak mizivé množství vanilky či jejích náhražek, že ve skutečnosti šlo jen o hodně předražený cukr.

Pramálo vanilky v předraženém

d dobrá rada

Cukr s pravou vanilkou se prodává pod označením „vanilkový“. Analýzy ovšem ukázaly, že v námi testovaných výrobcích se s vanilkou rozhodně nehýřilo. Pokud je výrobek označen jako „vanilinový“, potom obsahuje imitaci pravé vanilky – aroma vanilin či ethylvanilin. Někteří výrobci na obalech uvádějí, jakého původu je použité aroma, jiní tuto informaci neposkytují. Zatímco syntetický vanilin má shodnou stavbu molekuly jako vanilin z pravé vanilky, ethylvanilin se v přírodě nevyskytuje. Nejvíce syntetického vanilinu laboratoř naměřila ve výrobku Castello Vanilínový cukr.

Utratili byste za kilogram cukru 812 korun, když se jeho cena v obchodech běžně pohybuje okolo 22 korun? Samozřejmě, že ne. A přece se takový cukr u nás prodává a kupuje. Přesvědčil nás o tom test vanilkového cukru. Výrobek se na pultech prodává v malých sáčkích. Pár gramů za pár korun. Když si ale drobné balení přepočteme na cenu za kilogram, hned je všechno jinak.

Nejdražší z hodnocených výrobků v testu, Vanilkový cukr Dr. Oetker, by stál v přepočtu na kilogram 812 korun. Za mimořádnou cenu, mimořádná kvalita. Tak by to mělo být. Ale nebylo.

Přítomnost vanilinu byla citlivým přístrojem chromatografem zjištěna v testovaném výrobku v tak mizivém množství, že v podstatě šlo jen o předražený cukr. Nic na tom nezměnilo ani tvrzení na obalu, že: „Tento jedinečný výrobek je určený Vám, kteří očekáváte vysoce kvalitní výrobek z přírodních surovin.“ Dodejme, že na obalu uvedené datum minimální trvanlivosti tohoto vanilkového cukru je 27. 5. 2015. Do té doby zbývá ještě 14 měsíců.

Z vanilky, ze dřeva i z uhlí

Faktem je, že cukr obohacený vanilkou – pokud v něm opravdu je – nemůže být levný. Pravá vanilka je hned po šafránu druhým nejdražším kořením na světě. Podrobněji se této podivuhodné rostlině s podivuhodnou historií věnujeme na jiném místě textu.

Organizace OSN pro výživu a zemědělství FAO ve svých statistických přehledech uvádí, že vanilkových plodů se na celém světě každoročně sklídí všeho všudy deset tisíc tun. V přepočtu na každého obyvatele naší planety tak připadá pouhých 1,5 gramu. To, co vanilku činí tak cennou, je aromatická látka vanilin, která tvoří 1,5 až 2,7 hmotnostního procenta plodu, jak uvádějí odborné publikace. Státní norma ČSN 58 0201 požaduje, aby obsah vanilinu byl v rozmezí 1,6 až 2,4 procenta.

Čeho je málo, to se lidé odjakživa snaží nahradit levnější imitací. Už v druhé polovině 19. století se podařilo vanilin uměle připravit i z dalších rostlinných materiálů. Nejprve z oleje hřebíčku, což je jiné aromatické koření, později pak z ligninu, tedy z dřevního odpadu při výrobě papíru. Ještě levnější náhražkou se koncem 19. století stal ethylvanilin vyráběný z hnědouhelného dehtu.

Ethylvanilin má čtyřikrát intenzivnější vůni než vanilin, na rozdíl od něj však

Při pečení velikonočních sladkostí by neměla chybět vůně vanilky. Pravá vanilka má nesporné senzorické přednosti, ty se však při pečení ztrácejí, jak se v četných testech zjistilo v USA. Když odborný americký časopis Cook's Illustrated sezval odborníky k ochutnávce sladkostí upečených buď s pravou vanilkou, nebo s její imitací, hodnotitelé nepoznali rozdíl. Jinak tomu ovšem bylo, když se hodnotily zmrzliny, krémy, nápoje či vařené pudinky. V této kuchyňské úpravě jednoznačně zvítězila pravá vanilka. Na rozdíl od imitace je v pravé vanilce kromě vanilinu dalších nejméně dvě stě aromatických látek. Američané jsou největšími konzumenty vanilky na světě, v obchodech se tam prodávají buď tekuté vanilkové extrakty, jejichž složení je přesně definováno zákonem, anebo vanilkové lusky. Vanilkový cukr se v obchodech neprodává, kdo ho chce mít, dělá si ho sám podle tohoto receptu: Na dva šálky cukru se použije dřeň z jednoho vanilkového lusku, vše se promíchá a vloží do dobře uzavíratelné sklenice spolu se zbytky lusku. Po 14 dnech je vanilkový cukr hotov.

jde o látku, která se v přírodě nevyskytuje. Tahle náhražka je čistě syntetického původu. Při nákupu tzv. vanilkových cukrů je tedy dobré pozorně číst etiketu, abyste věděli, co kupujete.

Sázka na třináctku

My jsme pro účely testu nakoupili 13 výrobků, z toho tři s označením vanilkový cukr a deset s označením vanilinový. Zatímco vanilkový cukr musí obsahovat vanilin z pravé vanilky, v případě cukru vanilinového máme co do činění s výše popsanými náhražkami. Někteří výrobci na obalu otevřeně uvádějí, zda cukr obsahuje vanilin či ethylvanilin, jiní se omezují na sdělení, že bylo použito aroma.

Podle unijní legislativy se aroma ve výrobku nemusí blíže identifikovat ani názvem použité látky, ani číselným kódem, jako je tomu v případě přídatných látek, tzv. éček. Jak vanilin, tak ethylvanilin jsou na seznamu aromat schválených Evropskou komisí, obě aroma s poznámkou, že jejich použití v potravinách není omezeno. Jiná než schválená aroma se používat nesmí.

Při testech nás zajímalo, kolik je ve vanilkových cukrech vanilinu, podle kterého jsme vypočítali obsah pravé

cukru

Jak číst etikety

Přírodní vanilin – pochází pouze z lusků pravé vanilky.

Přírodní vanilkové aroma – alespoň 95 procent aromatické složky bylo získáno z vanilky.

Přírodní aroma – je přesnou kopií vanilinu z vanilky, avšak získáno bylo z jiných rostlinných zdrojů.

Aroma – jde o umělou příchut. Ethylvanilin se v přírodě nevyskytuje, vyrábí se uměle.

Vanilkový cukr – výrobek s tímto označením musí obsahovat pravou vanilku.

Vyhláška č. 113/2005 o způsobu označování potravin požaduje, aby ve složení výrobku bylo uvedeno její množství, pokud je uvedena v názvu potraviny nebo je na obalu zdůrazněna slovně, obrazově či graficky.

Vanilinový cukr – výrobek s tímto označením obsahuje syntetické aroma.

vanilky, kterou výrobci hrdě deklarovali na obalu. U vanilinových jsme zjišťovali, která aroma byla použita a v jakém množství. Ať už do velikonočního beránka použijeme cukr s pravou vanilkou nebo s její náhražkou, chceme mít těsto voňavé. Funkci citlivého „nosu“ (detektoru) převzal laboratorní přístroj chromatograf, který změnil koncentrace hledaných látek s přesností na tisíce miligramů. A tak se objevily propastné rozdíly v kvalitě jednotlivých výrobků co do obsahu požadovaných aromatických látek.

Že se šetří s drahou vanilkou, to by se ještě dalo předpokládat. Ale že by se výrobcům vyplatilo škusdit i s chemickými náhražkami, to jsme opravdu nečekali. Test ukázal, že i k tomu u některých výrobků došlo.

S bourbonem i s extraktem

Začneme vanilkou. Ve dvou ze tří testovaných vanilkových cukrů bylo vanilky pramálo a v třetím ještě méně. Porovnali jsme údaje o obsahu vanilky na obalu s hodnotami vanilinu naměřenými v laboratoři. Na výrobcích Vanilkový cukr biotřtinový (Amylon a.s., Havlíčkův Brod) a Organic Vanilkový cukr (TESCO) bylo shodně uvedeno, že obsahují minimálně 1,5 procenta bio bourbon va-

nilky. S přihlédnutím k požadavkům již zmíněné státní normy ČSN 58 0201 by se obsah vanilinu v obou výrobcích měl pohybovat v rozmezí 0,24 až 0,36 miligramů v gramu cukru. V cukru Amylon však bylo vanilinu naměřeno jen 0,037 mg/g, v cukru TESCO Organic 0,044 mg/g. A to je v obou případech o jeden řád méně. Normy jsou sice nezávazné, ale definují, kolik vanilinu má vanilka obsahovat.

Ještě o jeden řád méně vanilinu než v předchozích dvou výrobcích bylo zjištěno ve Vanilkovém cukru Dr. Oetker (Dr. Oetker s.r.o., Kladno). Ten ho obsahoval 0,003 mg/g cukru. Aniž by specifikoval množství, uvedl výrobce na obalu pouze to, že v cukru je „přírodní vanilkové aroma (s extraktem vanilky)“.

Co si představit pod pojmem extrakt vanilky? Je to výluh z plodů vanilky naložených v lihu. Velmi přesně mají extrakt z vanilky definovaný v USA, což je pochopitelné vzhledem k tomu, že Spojené státy jsou největším dovozcem vanilky na světě a chrání své spotřebitele před falšováním. Americký Úřad pro potraviny a léky (FDA) stanovil, že vanilkový extrakt musí obsahovat 13,35 uncí (v přepočtu 378 gramů) vanilkových plodů v galonu (3,785 litru) 35procentního lihu. Při přepočtu na evropské

měrné jednotky to představuje sto gramů vanilky v litru 35procentního lihu.

Když je ve složení výrobku uvedena vanilka bourbon, znamená to, že jsou v něm rozdrčené celé vanilkové plody, jimž se běžně říká lusky, i když botanicky jde o tobolečky. Přítomnost drčené vanilky se ve výrobku pozná podle drobných teček tmavohnědé barvy. Slovo bourbon v názvu vanilky nemá nic společného s oblíbenou americkou lihovinou. Vztahuje se k rodu francouzských králů Bourbonů, na jejichž počest byla nazvaná vanilka poté, co ji Francouzi začali pěstovat na ostrově Réunion v Indickém oceánu.

Dodejme, že v žádném ze tří testova-

ných vanilkových cukrů nebyla zjištěna přítomnost syntetického ethylvanilinu. Za zmínku stojí také rozdíly v ceně testovaných výrobků. V přepočtu na kilogram vycházel nejlevnější TESCO Organic (395 Kč/kg), pak vanilkový biocukr Amylon (445 Kč/kg) a cenovým rekordmanem byl Dr. Oetker (812 Kč/kg).

Náhražky nad zlato?

Když je na výrobku napsáno vanilinový cukr, znamená to, že obsahuje imitaci pravé vanilky. Pro tyto látky se v potravinářství užívá souhrnný název aroma. Ne všichni výrobci proto uvádějí konkrétní název použitého aromatu a jen výjimečně deklarují jeho množství. Pro aromatizování cukru těmito náhražkami není určen žádný nejnížší limit pro jejich přítomnost ve výrobku. Zdá se, že někteří výrobci vanilinových cukrů na to hřeší. Laboratoř odhalila ve výrobcích až stonásobné rozdíly co do obsahu umělých aromatických látek, tedy vanilinu či ethylvanilinu. Vanilinových cukrů jsme testovali celkem deset. Jejich cena v přepočtu na kilogram také není nízká a u testovaných cukrů se pohybovala od 65 do 175 Kč/kg.

Nejhorší cukr byl také nejlacnější, i když v tomto případě lze o slovu láce pochybovat, neboť množství sledovaného vanilinu i ethylvanilinu se pohybovalo pod hranici měřitelnosti citlivého přístroje. Šlo o Vanilínový cukr z LN GROUP s.r.o., Olomouc. V deklaraci výslovně uváděl přítomnost ethylvanilinu, ten v něm ale laboratoř nezjistila. Pro srovnání: nejvíce ethylvanilinu, a to 2,592 mg/g, měl Vanilinový cukr Vitana (VITANA, a.s., Byšice) a o vlásek méně pak Vanilínový cukr Dr. Oetker s 2,51 mg/g. Oba výrobky by v přepočtu na kilogram shodně stály 175 korun.

Pokud jde o ethylvanilin, připomeňme, že jde o umělou látku, která se v přírodě nevyskytuje. V množství větším než jeden miligram na gram cukru ho laboratoř našla ještě ve výrobku STILLA dolce (Kaufland Česká republika v.o.s.), konkrétně to bylo 2,262 mg/g. Vedle toho laboratoř našla ve zmíněném cukru také aroma vanilin v množství 0,993 mg/g. Ve složení na obalu měl cukr uvedeno „aromatické látky“.

V dalších dvou výrobcích byl ethylvanilin v množství o řád nižším, ale přece jen byl. Vanilinový cukr TESCO value (Kávoviny a.s., Pardubice) obsahoval 0,741 miligramu ethylvanilinu a k tomu 0,017 miligramu vanilinu v gramu

cukru, správně by však měl mít 2,5 mg/g, neboť ve složení výrobku bylo uvedeno, že obsahuje 0,25 procenta aroma. Vanillin Sugar, vyrobený pro TESCO v Polsku, měl ethylvanilinu 0,732 mg/g, na etiketě deklaroval prostě aroma. Ethylvanilin byl konkrétně zmíněn na obalech výrobků Penny Vanilínový cukr a Vanilínový cukr z Amylonu Havlíčkův Brod. V prvním případě však laboratoř naměřila množství velmi nízké (0,239 mg/g), ve druhém pak zcela nepatrné (0,035 mg/g). Cena za kilogram tohoto vanilinového cukru by v přepočtu činila 145 korun.

Stejný název, rozdílný původ

O syntetickém vanilinu je třeba říci, že se vyrábí z různých rostlinných materiálů, nikoli však z vanilky. Název mají obě látky shodný, mají stejnou stavbu molekuly, ale rozdíl spočívá v tom, že vanilin ve vanilce je provázen dalšími nejméně dvěma stovkami látek, jejichž směs je znalci oceňována jako výjimečná.

Vanilin byl laboratorně zjištěn u čtyř vzorků. O dvou už byla řeč – obsahovaly (a to ve větším množství) i ethylvanilin. Ve výrazně vyšší koncentraci ho přístroje naměřily ve dvou výrobcích, které ho na etiketě přímo deklarovaly.

Nejvíce vanilinu, a to 3,788 mg/g měl cukr značky Castello (Lidl Česká republika v.o.s.) s cenou 94 Kč za kilogram. Druhý nejvyšší obsah vanilinu, a to 2,702 miligramu v gramu cukru, měl výrobek značky RUF (RUF Lebensmittelwerk KG, Německo) s cenou 136 Kč za kilogram.

Máme-li shrnout výsledek testu, musíme konstatovat, že ve čtyřech případech z třinácti testovaných vzorků se v sáčku skrýval jen cukr za silně přemrštěnou cenu. Charakteristiky jednotlivých výrobků přinášíme na následující dvoustraně. ✕

© Valentina R. / Fotolia

K úsměvu i k zamyšlení

Pravý vanilin je obsažen jen v pravé vanilce, uměle ho lze připravit z různých materiálů rostlinného původu, někdy i velmi kuriózních. Japonské vědkyni Mayu Yamamoto z Mezinárodního lékařského centra v Tokiu se podařilo získat vonný vanilin z kravského trusu. V trusu skotu vždy zůstává část nestrávené trávy ve formě ligninu, což je jedna z látek běžně používaných k výrobě umělého vanilinu. Sama autorka se nechala slyšet, že její metoda by měla především pomoci životnímu prostředí, neboť kravské exkrementy produkují metan, který přispívá ke globálnímu oteplení. V nejvyšších vědeckých kruzích nezůstala tato pionýrská práce bez povšimnutí, takže Japonce byla přisouzena tzv. Ig Nobelova cena, kterou si laureátka osobně převzala na slavnostním ceremoniálu 4. října 2007 na Harvardské univerzitě v USA. Ig Nobelova cena, v Česku též zvaná Schnobelova, se každoročně udílí za kuriózní vědecké poznatky, které „zpočátku vyvolávají úsměv, později však vedou k zamyšlení“. V historii již existují případy, kdy vědci dostali nejprve Ig Nobelovu cenu a později za tentýž poznatek i skutečnou Nobelovu cenu. Dodejme, že při předávání Ig Nobelovy ceny Japonce Mayu Yamamoto se přítomným podávala zmrzlina s novou vanilkovou příchutí pohotově vyrobená firmou Toscanini. Bezplatně ji mohl ochutnat každý, kdo k tomu našel odvahu.

Test Vanilkové cukry

Amylon biovanilkový cukr
Ve výrobku bylo zjištěno 0,037 mg vanilinu na gram cukru, vzhledem k deklarovanému obsahu vanilky by však mělo jeho množství činit nejméně 0,24 mg/g.

hmotnost balení: 20 g
cena balení: 8,90 Kč
cena za kg: 445 Kč
složení: BIO třtinový cukr, BIO bourbon vanilka (min. 1,5 %)
výrobce: AMYLON, a.s., Havlíčkův Brod
min. trvanlivost: 22.07.2014

Dr. Oetker Vanilkový cukr
Konkrétní obsah vanilky není na obalu uveden. Ve výrobku bylo zjištěno 0,003 mg vanilinu na gram cukru, a to je tak mizivé množství, že lze v tomto případě hovořit už jen o předraženém cukru.

hmotnost balení: 8 g
cena balení: 6,50 Kč
cena za kg: 812 Kč
složení: cukr, přírodní vanilkové aroma (s extraktem vanilky)
výrobce: Dr. Oetker s.r.o., Kladno
min. trvanlivost: 10.01.2015

Test Vanilinové cukry

Amylon Vanilinový cukr
Deklarovaného ethylvanilinu bylo ve výrobku zjištěno 0,035 mg na gram cukru, v tomto případě jde pouze o předražený cukr.

hmotnost balení: 20 g
cena balení: 2,90 Kč
cena za kg: 145 Kč
složení: cukr, aroma ethylvanilin
výrobce: Amylon, a.s., Havlíčkův Brod
min. trvanlivost: 05.06.2015

TESCO Organic Vanilkový cukr
Ve výrobku bylo zjištěno 0,044 mg vanilinu na gram cukru, vzhledem k deklarovanému obsahu vanilky by však mělo jeho množství činit nejméně 0,24 mg/g.

hmotnost balení: 20 g
cena balení: 7,90 Kč
cena za kg: 395 Kč
složení: Bio třtinový cukr, Bio bourbon vanilka (min. 1,5%)
prodávající: Tesco Stores ČR a.s., Praha
země původu: Česká republika
min. trvanlivost: 09. 08. 2014

Voňavý lusk jedlé orchideje

Orchideje jsou ceněny pro krásu svých květů, jedna z nich, a to *Vanilla planifolia* (vanilka pravá), je ceněná pro svůj jedlý plod obsahující vonný vanilin.

V botanickém názvosloví je plodem tobolka, v potravinářství se však vanilkovému plodu říká lusk. Uvnitř je dřev – kašovitá hmota s množstvím drobných semínek. Podle odborných publikací mají mít vanilkové lusky délku 15 až 30 centimetrů a na šířku jeden centimetr, což je dobré vědět proto, že se tyto lusky prodávají i v České republice. Jsou-li lusky kratší, je na místě opatrnost. Mohlo by jít o plody méně ceněné vanilky velkokvěté (*Vanilla pompona*), která má lusky kratší, jen asi čtyři centimetry dlouhé, a jsou také tlustší. Jejich obchodní název zní vanillon a jsou nejrozšířenější přírodní náhražkou pravé vanilky.

Zdroj: Užitkové rostliny tropů a subtropů, Pavel Valíček a kol., Academia, Praha 2002

STILLA dolce Vanilinový cukr
Výrobek podle zjištění laboratoře obsahuje 0,993 mg vanilinu na gram cukru a vedle toho i 2,262 mg ethylvanilinu na gram cukru.

hmotnost balení: 80 g
cena balení: 7,90 Kč
cena za kg: 99 Kč
složení: cukr, aromatické látky, rostlinná vláknina
prodávající: Kaufland Česká republika, v.o.s.
země původu: Polsko
min. trvanlivost: 08.2014

© Jiri Hora / Fotolia

Castello Vanilinový cukr

Deklarované aroma vanilin bylo ve výrobku zjištěno v množství 3,788 mg na gram cukru, což bylo nejvíce z testovaných vanilinových cukrů.

hmotnost balení: 16 g
cena balení: 1,50 Kč
cena za kg: 94 Kč
 složení: cukr, aroma: vanilin
 prodávající: Lidl Česká republika v.o.s.
 min. trvanlivost: 07.2014

Dr. Oetker Vanilinový cukr

Aroma ve výrobku identifikovala laboratoř jako ethylvanilin, jeho zjištěné množství činilo 2,51 mg na gram cukru.

hmotnost balení: 20 g
cena balení: 3,50 Kč
cena za kg: 175 Kč
 složení: cukr, aroma
 prodávající: DR. OETKER, S.R.O., Česká republika
 min. trvanlivost: 03.12.2014

PENNY Vanilinový cukr

Deklarovaného ethylvanilinu laboratoř ve výrobku našla 0,239 mg na gram cukru, tedy o řád méně než ve vanilinových cukrech Vitana a Dr. Oetker. Aroma má tak slabou koncentraci, že výrobek PENNY lze považovat spíše za předražený cukr.

hmotnost balení: 20 g
cena balení: 1,50 Kč
cena za kg: 75 Kč
 složení: cukr, aroma: ethylvanilin
 prodávající: PENNY Market s.r.o., Česká republika
 země původu: Česká republika
 min. trvanlivost: 27.07.2014

RUF Vanilinový cukr

Deklarované aroma vanilin bylo ve výrobku zjištěno v množství 2,702 mg na gram cukru; šlo o druhý nejvyšší obsah mezi testovanými vanilinovými cukry.

hmotnost balení: 80 g
cena balení: 10,90 Kč
cena za kg: 136 Kč
 složení: cukr, aroma: vanilin
 výrobce: RUF Lebensmittelwerk KG, Německo
 min. trvanlivost: 12.2014

TESCO value Vanilinový cukr

Aroma ve výrobku identifikovala laboratoř jako ethylvanilin, jeho zjištěné množství činilo 0,741 mg na gram cukru. Podle deklarace by ho však mělo být 2,5 mg na gram cukru, tedy třikrát více.

hmotnost balení: 20 g
cena balení: 1,30 Kč
cena za kg: 65 Kč
 složení: cukr bílý krupice, aroma (0,25 %)
 výrobce: KÁVOVINY a.s., Pardubice
 min. trvanlivost: 26.08.2014

TESCO Vanillin Sugar

Aroma ve výrobku identifikovala laboratoř jako ethylvanilin, jeho zjištěné množství činilo 0,732 mg na gram cukru.

hmotnost balení: 10 g
cena balení: 1,50 Kč
cena za kg: 150 Kč
 složení: cukr, aroma
 prodávající: Tesco Stores ČR a.s.
 Země původu: Polsko
 min. trvanlivost: 04.2014

Vanilinový cukr

Přístroj nezjistil ve výrobku žádné aroma. Pokud tam nějaké bylo, jeho množství se nacházelo pod mezí detekce citlivého přístroje. Jednoznačně jde o předražený cukr.

hmotnost balení: 20 g
cena balení: 1,30 Kč
cena za kg: 65 Kč
 složení: cukr, ethylvanilin
 výrobce: LN GROUP s.r.o., Olomouc
 min. trvanlivost: 30.9.2014

Vitana Vanilinový cukr

Deklarovaný ethylvanilin byl ve výrobku zjištěn v množství 2,592 mg na gram cukru.

hmotnost balení: 20 g
cena balení: 3,50 Kč
cena za kg: 175 Kč
 složení: cukr, aromatická látka ethylvanilin
 prodávající: VITANA, a.s., Česká republika
 min. trvanlivost: 03.09.14

Poznámka: Výrobky jsou řazeny abecedně a jsou u nich uvedeny naměřené hodnoty vanilinu respektive ethylvanilinu. Pro použití těchto aromat v potravinách není legislativou stanoveno žádné omezení.

Nahradil včely, získal svobodu

Když se řekne, že je někdo pilný jako včelka, určitě by to mělo platit pro pěstitele vanilky. Mimo Mexika, domovské vlasti vanilky, se květy této rostliny všude jinde na světě musí opylovat ručně, neboť člověk je nucen zvládnout to, co nedokáží včely. Za vším je zvláštní stavba květu, který by bez lidského zásahu odsoudil vanilku k věčnému panenství a neplodnosti. Blizna květu je překryta jalovým výrůstkem, který zabírá, aby se pyl dostal na citlivou část blizny a odtud prorostl do semeníku. S nadsázkou řečeno, příroda vybavila vanilku pásem cudnosti. Překonat tuto bariéru dokáží pouze včely rodu *Melipona*, ty však žijí jedině v Mexiku a všechny pokusy přenést jejich chov jinam vždy ztroskotaly.

Za autora metody ručního opylování vanilky je považován Edmond Albius, otrok z francouzského ostrova Réunion v Indickém oceánu. Jako dvanáctiletý v roce 1841 objevil, že rostlina může být opylena ručně a následně přinést kýžené plody. K opylení došlo zvláštním stiskem květu a za tento objev dostal otrok svobodu. Využitím metody umělého opylování se pěstování vanilky brzy rozšířilo i na Madagaskar a pak do dalších lokalit.

Ručně se vanilka musí opylovat dodnes, i když už se tomu děje jinou metodou. Pyl se přenáší bambusovými tyčinkami, úkon lze provádět pouze brzy ráno. Ručně se vanilka také sklízí, přičemž z každého hektaru se získá v průměru 122 kilogramů plodů. Tím ale ruční práce nekončí. Aby měly plody kýžený vanilin, musí v nich proběhnout fermentace, při níž se vanilka krátce spaří vodou, a pak rozloží na hromady při střídavém zakrývání a odkrývání plachtami. Podstatou fermentace je hydrolýza glukovanilinu na glukózu a vanilin. Díky přítomnosti cukru glukóza má pravá vanilka vždy mírně nasládlou chuť. Fermentace mění barvu vanilkových plodů z bledě žluté na tmavě hnědou, na povrchu plodů se někdy tvoří bělavý poprašek krystalků vanilinu.

Poznámka: Materiál byl částečně zpracován s využitím publikace Užitkové rostliny tropů a subtropů, Pavel Valíček a kol., Academia Praha 2002

Producenti a konzumenti

Domovskou vlastí vanilky je Mexiko, odkud se postupně rozšířila zejména na ostrovy v Indickém oceánu s tropickým vlhkým klimatem. V současnosti se vanilka ve světě pěstuje na celkové výměře 80 793 hektarů, což pro ilustraci představuje plochu zemědělské půdy čtyř průměrně velkých okresů České republiky. Rozhodujícími pěstitelskými zeměmi je deset, v nichž se vyprodukuje drtivá většina z celkové světové sklizně, která v roce 2012 činila 9864 tun vanilkových lusků. Je to pro srovnání ještě menší množství, než sklídili čeští zemědělci máku v roce 2012 (12 800 tun). Tři největší dovozci vanilky jsou USA, Francie a Německo. Do těchto států se doveze třetina veškeré světové produkce vanilky. Podle statistiky FAO se v roce 2011, ze kdy jsou poslední údaje, do České republiky dovezly tři tuny vanilky, a to z Německa a z Belgie. V přepočtu na každého Čecha tak vychází 0,3 gramu pravé vanilky za rok.

© Unclisam / Fotolia

Desítka největších pěstitelů
(údaje za rok 2012)

země	produkce v tunách
Madagaskar	3500
Indonésie	3400
Čína	1350
Papua-Nová Guinea	400
Mexiko	390
Turecko	290
Tonga (Království Tonga)	202
Uganda	170
Francouzská Polynésie	60
Komorský svaz	42

Zdroj: FAOSTAT

Největší dovozci vanilky
(údaje za rok 2011)

země	dovoz v tunách
USA	1552
Francie	1154
Německo	492

Zdroj: FAOSTAT

Z naší poradny

Zakoupili jsme s manželkou na konci loňského roku koupelnovou skříňku pod umyvadlo, samotné umyvadlo a vodovodní baterii. Při vy-zvedávání zboží ve skladě byl každý kus zabalen v kartonové krabici a obaly nejevily známky viditelného poškození. Na předávacím protokolu stálo: „Zboží zkontroloval a v pořádku převzal.“ Pode-psali jsme ho, aniž by však kontrola zboží proběhla. Až doma po rozbalení jsme zjis-tili, že skříňka je mechanicky poškozená. Obratem jsme to u prodávajícího reklamovali. Za necelé tři týdny nám bylo předáno vyjádření výrobce, že se reklamace zamítá pro námi způsobené mechanické poškození. Proávající se s námi odmítá bavit a vše bere za vyřízené. Co se s tím dá dělat? Roman Z.

Jako spotřebitelé musíte trvat na řádném vyřízení reklamace. U vad, které se pro-jeví do šesti měsíců od koupě, vyžaduje tento proces prokázání bezvadnosti výrobku ze strany prodávajícího v době jeho převzetí kupujícími. Nastačí tedy při zamítnutí reklamace uvést, že si za mechanické poškození může zákazník sám. Zákon předpokládá existenci tohoto nedostatku - rozporu s kupní smlouvou - v době převzetí zboží spotřebitelem, pokud vyjde najevo do půl roku. Situace se samo-zřejmě komplikuje, pokud spotřebitel stvrdí podpisem to, co se nestalo či není pravdou. Při vyskládňování není běžné důkladně zaba-lené zboží rozbalovat a jed-

notlivé kusy překontrolovat. Nadto způsob balení většího zboží usnadňující jeho pře-pravu a manipulaci s ním mnohdy neumožňuje opě-tovné zabalení. Předávací protokol slouží toliko jako doklad o převzetí prodaného zboží, nikoliv jako doklad o samotném stavu předáva-ného zboží. Proávající musí skříňku vyměnit za novou bezvadnou, nebo předložit věrohodný důkaz, že v okamžiku předání bylo zboží nepoškozené a bez ji-ných vad. Nestane-li se tak, je nutné obrátit se na soud.

Manželka si koupila kalhoty v „akci“, ale doma zjistila, že jsou vadné. Proávající jí sice nabízí výměnu zboží, ale sou-časně požaduje doplacení ceny s tím, že již nejsou v akci. Musíme rozdíl ceny doplatit?

Martin V.

Rozhodně ne. Spíše trvejte na sepsání reklamačního protokolu a výměně za bez-vadný kus. V rámci rekla-mace musí dojít k bezplatné výměně bez ohledu na to, zda současná cena daného typu zboží je vyšší či nižší než zaplacená kupní cena. Mohli by od vás žádat dopla-cení rozdílu ceny jedině tehdy, kdyby manželka kou-pila kalhoty právě s touto vadou, pro kterou byla po-skytnuta sleva, a prodávající by přistoupil na dohodu ohledně vámi dodatečně žá-dané výměny raději za zboží bezvadné.

© poligrafi / Fotolia

© karmín / Fotolia

Koupil jsem si mobilní telefon od prvního majitele. Byl ještě zabalený, nepoužitý. Pořídil ho v e-shopu jako dárek pro syna, kterému se tento model nezamlouval. Po deseti měsí-cích se objevil problém, a tak jsem ho poslal na reklamaci do e-shopu, protože mám od původního majitele kopii jeho kupního dokladu. Opakovaně mě pracovníci e-shopu telefo-nicky ujistili, že není problém, když na faktuře je jméno pů-vodního majitele. Avšak po opravě odeslali telefon na jeho adresu, kterou měli v da-tabázi. Co mám teď dělat?

Lukáš N.

I když jste koupil zcela nový, nerozbalený výrobek od jeho majitele, neznámá to, že máte práva ze záruky, která náleží jemu vůči jeho prodávajícímu. Za vady od-povídá vždy ten, kdo si od vás vezme na základě kupní smlouvy peníze. Jinými slovy máte právo namítnout vady u původního majitele. Pokud s tímto majitelem buď při uzavírání kupní smlouvy, nebo až později, kdy se na věci vyskytne v záruční době vada, uzavřete sou-časné i smlouvu o postou-pení práv ze záruky a tuto smlouvu doložíte při rekla-

© Michel Rogier / Fotolia

1

Spotřebitelská poradna dTestu

Do nepříjemné situace se může dostat každý, proto vám přinášíme informace, jak se co nejefektiv-něji domoci svých práv s naší pomocí.

■ Uložte si do telefonu číslo poradenské linky dTestu 299 149 009. Každý všední den od 9 do 17 hodin jsou vám k dispozici naši poradci.

■ Setkáte-li se při nákupu, reklamaci či v jiné situaci s problémem, se kterým si nevíte rady, a je všední den mezi 9. a 17. hodinou, volejte hned.

■ Potřebujete-li vyřešit složitější problém, mějte po ruce všechny písemnosti (např. účtenku, smlouvu, záruční list) a připravte si stručné shrnutí problému, aby se náš poradce mohl v dané věci rychle zorientovat a poradit vám, jak postupovat.

mací prodávajícímu, musí prodávající respektovat změnu v osobě oprávněné ze záruky a vyřídit reklamaci pro vás. Někdy však bývá postoupení práv ze záruky vyloučeno v obchodních podmínkách prodávajícího, to je potřeba si ověřit. V ta-kovém případě je k docílení bezplatné opravy u prodávajícího zapotřebí součinnosti původního majitele. Situace by byla jednodušší, kdyby na kupním dokladu vystave-ném prodávajícím nefigurovalo jméno kupujícího, tj. ve vašem případě původního majitele. V tuto chvíli vám nezbude, než kontaktovat původního majitele, vyžádat si od něho vaši věc a ošetřit postoupení práv ze záruky do budoucna.

Test

Pračky a pračky se sušičkou

Další díl našeho pravidelného testu praček nepřinesl žádná velká překvapení. Stejně jako v minulých letech většina modelů pere dobře, problematické však zůstává máchání. Pouze dvě z testovaných praček vymáchají prádlo alespoň uspokojivě, ostatní získaly dostatečné a nedostatečné známky. Pro zajímavost jsme do testu kromě 15 běžných modelů zařadili také pět praček kombinovaných se sušičkou. Praní jim celkem jde, ovšem jejich výkony při sušení a spotřeba elektrické energie i vody za samostatnými sušičkami zaostávají.

Rezervy ve výk

d dobrá rada

Mezi klasickými pračkami získaly dobrou celkovou známku jen dva modely. Titul vítěz testu si odnáší **LG F82A8TD** (dobře, 14 000 Kč) za nejlepší výkony při praní, máchání i odstředování. Zároveň jde o jedinou tišší pračku. Výhodný poměr mezi cenou a kvalitou nabízí **Samsung WF70F5E0N2W** (dobře, 8260 Kč), byť je poněkud hlučnější a výkony při máchání jsou pouze dostatečné. Vyšší hlasitost je však u testovaných praček běžná, bohužel stejně jako nekvalitní máchání.

Z testovaných praček se sušičkou nelze žádnou doporučit bez výhrad. Nejlépe si vedl model **LG F84A8YD** (uspokojivě, 22 010 Kč) – dobře pere, přijatelně máchá a jako jediný z vybraných přístrojů také velmi dobře suší prádlo a není příliš hlučný. Ovšem podobně jako v případě zbylých kombinovaných modelů sušení trvá poměrně dlouho a prádlo skončí značně pomačkané. Jistým negativem všech praček se sušičkou je také fakt, že usuší méně prádla, než kolik ho vyperou, a v porovnání s úspornějšími samostatnými sušičkami mají vyšší spotřebu.

Věšení prádla v málem bytě není zrovna praktické, navíc časté sušení může v hůře větraných prostorách poskytovat vhodné podmínky pro šíření plísní. Nemáte-li možnost pověsit prádlo ven nebo do sušárny, nabízí se v podobných případech řešení v podobě sušičky. Sušička však přijde vhod i těm, kteří chtějí mít vyprané oblečení co nejdříve k dispozici nebo by si jen rádi ušetřili práci. Jenže kam ji v menším bytě umístit? Pokud máte problém nalézt v domácnosti místo pro dva samostatné spotřebiče, jako ideální volba se zdá pračka doplněná o funkci sušičky. Kombinovaný přístroj ušetří prostor a přitom vás jeho nákup nemusí stát víc než pořízení dvou oddělených zařízení. Jak si však řekneme dále v textu, provozní náklady pračky se sušičkou jsou oproti úspornějším samostatným sušičkám vyšší.

Pračky se sušičkou jsme hodnotili podle stejných kritérií, jaká uplatňujeme na obě kategorie spotřebičů v jejich samostatných testech. Výkony pětice testovaných kombinovaných modelů ukazují, že sice snesou srovnání s běžnými pračkami, samostatným sušičkám se ovšem zcela nevyrovnají. Nejde přitom jen o výkony a spotřebu, ale také o kapacitu. Ta se pohybuje v obvyklém rozmezí od 6 do 9 kilogramů prádla, háček je však v tom, že kapacita pro sušení je vždy o něco nižší než kapacita pro praní (viz tabulka). To znamená, že po skončení pracího cyklu musíte část mokrého prádla vyjmout a usušit běžným způsobem anebo rovnou pračku naplnit méně. Jistě uznáte, že ani jedno z toho není zcela ideální.

Nesuší, jak by měly

Čtyři z pěti testovaných modelů navíc měly problémy se samotným sušením, respektive s přesností příslušných automatických programů. Senzor v sušičce by měl být schopen rozpoznat moment, kdy je dosaženo požadované zbytkové vlhkosti prádla a v tu chvíli program ukončit. Ovšem ne vždy se tak dělo.

Například po dokončení programu „bavlna na uložení“ má být prádlo více-méně zcela suché. Konečné zbytkové vlhkosti blížící se nule se však podařilo dosáhnout pouze modelu LG F84A8YD. Jako jediný tak v příslušné zkoušce získal velmi dobrou známku. U modelu Candy EVO4W2643D se výsledná hodnota vlhkosti pohybovala v průměru kolem 1,5 procenta, což jsme ještě hod-

notili dobrou známkou. Výrazně hůře na tom byl model Gorenje WD95140 s 12 procenty a zejména Electrolux EWW1686HDW s 28 procenty zbytkové vlhkosti. Výkony obou přístrojů jsme hodnotili jako nedostatečné – v obou případech bylo prádlo zkrátka příliš vlhké na to, aby mohlo být bez obav uloženo do skříně.

Po dokončení programu „bavlna na žehlení“ by se měla zbytková vlhkost prádla pohybovat kolem 12 procent. Je-li prádlo vlhčí, žehlení potrvá déle, protože při něm budete muset prádlo nejprve dosušit. Je-li naopak jeho vlhkost nižší, žehlení bude také vyžadovat více času, neboť prádlo nebude tak poddajné. Candy, Electrolux a LG si v této části testu vedly velmi dobře, všechny ukončily program ve správný čas. Jako zcela nespolehlivý se opět ukázal model Gorenje – vlhkost prádla se pohybovala kolem 41 procent, což je pro účely žehlení opravdu příliš. Prádlo bylo třeba sušit ještě další dvě hodiny, než se jeho vlhkost snížila na žádoucích 12 procent. Zmíněný přístroj pak propadl i v testu sušení syntetické náplně. Ideální zbytková vlhkost prádla ze syntetického vlákna připraveného k uložení se pohybuje okolo jednoho procenta, po dokončení příslušného programu jsme však u Gorenje naměřili v průměru 20 procent. Do požadované vlhkosti se nedařilo strejit ani modelu Candy, jehož odchylka činila přibližně deset procent. Nejspolehlivější byl i tentokrát model LG, pokud tedy

➤ str. 28

i

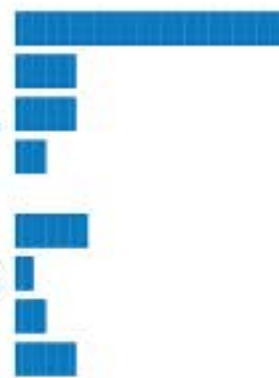
Jak testujeme

podrobný postup testu praček najdete na www.dtest.cz/pracky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality praček

praní 45 %
máchání 10 %
odstředování 10 %
délka cyklu 5 %
spotřeba el. energie 12 %
spotřeba vody 3 %
hluknost 5 %
obsluha 10 %

onech

Test Pračky s předním plněním

pračky s předním plněním

	LG F82A8TD	Samsung WF70- F5E0N2W	Electrolux EWF- 1408WDL	Indesit XWE 81283X W EU	Indesit IWD 71051 C ECO	Samsung WF60- F4E0W0W	Indesit XWA71252W EU
průměrná cena (Kč)	14 000	8260	16 910	8990	6700	9780	7500
hodnocení kvality	dobře 69%	dobře 62%	uspokojivě 59%	uspokojivě 58%	uspokojivě 57%	uspokojivě 56%	uspokojivě 55%
praní	dobře 79%	dobře 76%	dobře 62%	dobře 62%	dobře 74%	dobře 70%	dobře 67%
bavlna / syntetika	++ / +	+ / +	+ / +	+ / o	+ / +	+ / +	+ / o
máchání	uspokojivě 52%	dostatečně 32%	dostatečně 39%	dostatečně 32%	dostatečně 37%	dostatečně 36%	uspokojivě 43%
bavlna / syntetika	o / o	- / o	- / o	- / -	- / o	- / o	o / o
odstřeďování	velmi dobře 83%	dobře 70%	dobře 78%	dobře 67%	dobře 72%	uspokojivě 56%	dobře 60%
bavlna / syntetika	++ / ++	+ / +	+ / ++	+ / o	+ / +	o / +	+ / o
délka pracího cyklu	uspokojivě 57%	uspokojivě 45%	dobře 61%	uspokojivě 50%	dostatečně 29%	nedostatečně 16%	dostatečně 36%
bavlna / syntetika / bavlna 3 kg	o / o / ++	o / - / o	+ / o / o	+ / + / --	- / o / --	- / -- / --	o / o / --
spotřeba elektrické energie	uspokojivě 52%	uspokojivě 55%	uspokojivě 50%	dobře 67%	uspokojivě 40%	uspokojivě 47%	uspokojivě 44%
bavlna / syntetika / bavlna 3 kg	o / o / +	o / o / o	+ / o / o	+ / + / o	o / o / -	o / + / -	o / o / -
spotřeba vody	dobře 67%	dobře 76%	dobře 76%	dobře 75%	dobře 78%	dobře 71%	dobře 71%
bavlna / syntetika / bavlna 3 kg	+ / + / +	+ / + / ++	++ / o / ++	+ / ++ / +	+ / + / ++	+ / + / +	+ / + / +
hlučnost	dobře 62%	dostatečně 25%	uspokojivě 45%	uspokojivě 50%	dostatečně 37%	dostatečně 37%	dostatečně 20%
praní / odstřeďování	+ / o	o / --	+ / -	+ / -	o / -	o / -	o / --
obsluha	uspokojivě 57%	uspokojivě 53%	dobře 60%	uspokojivě 48%	dostatečně 24%	uspokojivě 50%	uspokojivě 40%
návod k použití	+	o	+	o	o	o	o
vkládání a vyjímání prádla / dávkovač	o / +	- / ++	+ / o	- / +	- / o	- / +	o / o
ovládací panel / informace o průběhu praní	o / ++	- / ++	o / +	- / ++	- / --	- / ++	- / --
údržba	o	o	o	-	--	o	o

technické údaje

počet otáček odstřeďování (ot./min)	1200	1200	1400	1200	1200	1000	1200
maximální kapacita bubnu (kg)	8	7	10	8	7	6	7
rozměry: šířka x výška x hloubka (cm)	59 x 85 x 62	59,5 x 84,5 x 63	59,5 x 85 x 65	60 x 83,5 x 63,5	59,5 x 83,5 x 55	59,5 x 84,5 x 48	59,5 x 84 x 59
spotřeba elektrické energie bavlna / syntetika / bavlna 3 kg (kWh)	1 / 0,9 / 0,5	0,9 / 0,7 / 0,4	1 / 0,6 / 0,8	0,7 / 0,7 / 0,5	0,9 / 0,6 / 0,6	0,8 / 0,5 / 0,5	0,9 / 0,7 / 0,6
spotřeba vody bavlna / syntetika / bavlna 3 kg (l)	78 / 64 / 48	62 / 54 / 32	79 / 52 / 44	72 / 56 / 47	65 / 43 / 31	61 / 42 / 34	74 / 48 / 39
délka pracího cyklu bavlna / syntetika (h:min) bavlna 3 kg (h:min)	3:14 / 2:18 1:14	2:55 / 2:08 1:27	3:00 / 1:35 2:01	2:47 / 1:47 2:24	3:10 / 1:34 2:28	2:51 / 2:04 1:57	2:47 / 1:42 2:19

klíč:

++ + o - --
velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano ✗ ne
Některá hodnocení mohou být limitována.
Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

Hotpoint-Ariston WMD843BS	Electrolux EWF-1476GDW	Gorenje W7443 LB	Hotpoint-Ariston WML601EU	Indesit XWE 71483X W	Whirlpool AWO/C 7340	Panasonic NA-148VG4 WGN	Blomberg WNF-8467ACE40
8240	12 290	12 190	6910	7900	9930	15 970	17 300
uspokojivě 54%	uspokojivě 53%	uspokojivě 51%	uspokojivě 51%	uspokojivě 50%	uspokojivě 48%	uspokojivě 47%	uspokojivě 43%
dobře 62%	uspokojivě 57%	dobře 67%	dobře 71%	uspokojivě 49%	uspokojivě 47%	uspokojivě 49%	dostatečně 38%
+ / +	O / O	+ / +	+ / O	O / O	O / O	O / O	- / -
nedostatečně 7%	nedostatečně 16%	nedostatečně 17%	nedostatečně 2%	dostatečně 21%	nedostatečně 16%	nedostatečně 0%	nedostatečně 12%
-- / --	-- / O	-- / O	-- / --	-- / --	-- / O	-- / --	-- / --
dobře 64%	dobře 74%	dobře 60%	uspokojivě 56%	uspokojivě 57%	uspokojivě 53%	uspokojivě 57%	dobře 60%
+ / O	+ / +	+ / O	+ / O	+ / O	O / +	O / +	+ / O
uspokojivě 51%	uspokojivě 51%	dostatečně 25%	dostatečně 28%	uspokojivě 52%	dobře 66%	velmi dobře 87%	dobře 79%
+ / + / --	+ / + / -	- / O / --	- / + / --	+ / + / --	O / + / +	++ / ++ / +	++ / ++ / O
dobře 64%	uspokojivě 53%	dostatečně 34%	dostatečně 35%	dobře 72%	dobře 70%	dobře 63%	uspokojivě 55%
++ / + / O	+ / + / -	O / O / --	O / O / --	++ / + / O	+ / + / +	+ / ++ / O	O / ++ / --
velmi dobře 85%	dobře 73%	dobře 66%	dobře 76%	velmi dobře 85%	velmi dobře 81%	velmi dobře 82%	dobře 70%
++ / + / ++	++ / + / +	++ / + / O	+ / + / ++	++ / + / ++	+ / + / ++	++ / ++ / +	++ / + / O
uspokojivě 50%	dostatečně 37%	dostatečně 25%	dostatečně 33%	dostatečně 37%	dostatečně 37%	dostatečně 37%	dostatečně 29%
+ / -	O / --	O / --	O / --	O / --	O / -	O / -	O / --
dostatečně 37%	uspokojivě 53%	uspokojivě 42%	dostatečně 28%	uspokojivě 48%	dostatečně 32%	dostatečně 32%	uspokojivě 45%
O	+	+	O	O	+	O	O
- / -	+ / -	O / O	- / -	- / +	- / -	- / O	- / O
O / +	O / +	- / -	- / --	- / ++	- / +	- / O	- / +
-	O	-	-	-	O	-	O
1400	1400	1400	1000	1400	1200	1400	1600
8	7	7	6	7	6	8	8
59,5 x 84 x 57	59,5 x 85 x 56	60 x 84 x 64	59,5 x 84 x 57	60 x 83,5 x 64	59,5 x 84 x 55	59,5 x 85 x 64	60 x 84 x 63
0,6 / 0,8 / 0,6	0,7 / 0,6 / 0,6	0,9 / 0,7 / 0,7	0,8 / 0,7 / 0,6	0,4 / 0,7 / 0,5	0,6 / 0,5 / 0,3	0,8 / 0,6 / 0,6	0,9 / 0,5 / 0,8
51 / 62 / 35	56 / 56 / 38	56 / 57 / 49	57 / 51 / 28	44 / 61 / 31	56 / 46 / 18	61 / 46 / 43	63 / 53 / 59
2:34 / 1:45 2:28	2:15 / 1:38 1:56	3:11 / 2:02 2:22	3:04 / 1:38 2:39	2:08 / 1:46 2:09	2:11 / 1:20 1:03	1:36 / 1:26 1:18	1:39 / 1:24 1:43

© dream79 / Fotolia

- ★ vítěz testu
- ⊙ výhodný nákup

Na fotografii vidíte látkové proužky se standardním znečištěním používané při testování kvality praní. Nečistoty zahrnují směs krve, mléka a inkoustu, lanolin, olivový olej s černým uhlím, salátový dressing, víno, čaj, rtěnku nebo čokoládovou zmrzlinu. Proužky jsou připevněny na testovací náplň sestávající z bílého bavlněného, syntetického a kombinovaného prádla. Testy provádíme pro programy bavlna a syntetika s teplotou vody nastavenou na 40° Celsia. Známky udělujeme na základě průměrných hodnot zjištěných minimálně při třech testovacích cyklech, a pokud se jejich výsledky výrazně liší, přidáme ještě dva další.

Pračku vybírejte s ohledem na požadavky vaší domácnosti. Modely s kapacitou 8 až 10 kilogramů jsou vhodné spíše pro početnější rodiny, pro páry či jednotlivce se nevyplatí. Provoz pračky je levnější a ekologičtější, pokud využíváte většinu její kapacity. Při použití programu pro poloviční náplň je spotřeba vztažená na jeden kilogram prádla zpravidla vyšší než při programech pro plnou náplň. Opačný extrém v podobě zcela zaplněného bubnu však také není ideální. Prášek se v takovém případě nemusí dobře rozpustit, máchání bude ještě méně účinné a prádlo se více pomačká. Obecně se doporučuje nechat mezi prádlem a horní částí bubnu prostor na výšku pěsti. Při plnění dodržujte pokyny výrobce. Maximální kapacita obvykle platí pouze pro základní programy, v ostatních případech je zpravidla nižší.

uvažujete o pračce se sušičkou, je z pěti testovaných nejlepší volbou.

Na výsledek si počkáte

Sušení zejména bavlněného prádla trvá kombinovaným přístrojům poměrně dlouhou dobu, a to zvláště při srovnání se samostatnými sušičkami. Například programy „bavlna na uložení“ jsou v průměru o hodinu delší než u dříve testovaných sušiček s tepelným čerpadlem (viz dTest 12/2012). Pro ilustraci – délka zmíněných programů se pohybuje mezi necelými třemi a půl hodinami u modelu LG až po téměř pět hodin u modelu Electrolux.

To programy pro sušení bavlněného prádla k žehlení a syntetiky jsou o poznání kratší. Nejnižších časů při nich tentokrát dosahoval Electrolux, v obou případech přibližně dvou hodin. I to je však ve srovnání se samostatnými sušičkami poměrně dlouhá doba. Dodejme, že známky jsme udělovali na základě časů přepočtených na jeden kilogram prádla – to abychom mohli spravedlivě porovnat přístroje s různou kapacitou. V tabulce pak najdete i hodnoty pro celé cykly s danou náplní.

Kontinuální programy

Prací a sušicí cykly můžete používat nezávisle na sobě, zvolit však lze také kontinuální program, při kterém se prádlo po fázi praní, máchání a odstředování začne automaticky hned sušit.

V takovém případě však nevyužijete plnou kapacitu pračky, vzhledem k nižší kapacitě kombinovaných modelů pro sušení.

Funkci sušičky jsme v první řadě testovali při použití samostatných sušicích programů, pro získání lepší představy o výkonech přístrojů jsme však vyzkoušeli i kontinuální program pro bavlnu na uložení do šatníku. Konečná vlhkost prádla by tedy měla být blízká nule, čehož se tentokrát podařilo dosáhnout hned čtyřem z pěti testovaných modelů. Kupodivu si dobře vedly i modely Electrolux a Gorenje, které při samostatném sušicím cyklu zcela propadly. Naopak si pohoršil přístroj Candy – konečná vlhkost prádla dosahovala 20 procent. Pravděpodobnou příčinou mohlo být nevhodné rozložení prádla po odstředování.

Výhodou kontinuálních programů je v některých případech určitá úspora času oproti použití na sebe navazujících samostatných programů, byť i tak si samozřejmě na výsledek pěkných pár hodin počkáte. K významné úspoře spotřeby elektrické energie a vody nicméně tyto programy nevedou.

Spotřebují více než sušičky

Jednou ze zásadních otázek je, nakolik jsou vlastně pračky se sušičkou ekonomické z hlediska provozních nákladů. Test ukázal, že jejich spotřeba elektrické energie a vody při praní je na úrovni

Všechny testované pračky se sušičkou jsou vybaveny displejem, který ukazuje dobu zbývajících do konce probíhajícího cyklu. Displej najdeme i u většiny testovaných běžných praček, třem nejlevnějším však chybí – poznáte je podle nedostatečné známky v řádku nazvaném informace o průběhu praní.

Aby pračka co nejlépe sloužila, je vhodné o ni pravidelně pečovat. Například čištění filtru nečistot však neprobíhá vždy zcela hladce. Budete muset lézt po čtyřech a v řadě případů si vzít na pomoc šroubovák či nůž. U řady modelů navíc hrozí vylití vody z filtru na podlahu. Některé modely jsou vybaveny hadičkou pro odvod zbytkové vody, ne vždy je však dostatečně dlouhá.

Údržbu leckdy vyžaduje také zásobník na prací prostředek a aviváž. Mohou se v něm usazovat zbytky nespláchnutých prostředků a také bakterie. Stejně jako v útrobach pračky. Jednou za čas perte na 60, v případě, že pračka začne zapáchat, pusťte naprázdno program s teplotou 90 stupňů Celsia.

srovnatelné s běžnými pračkami. Pokud však jde o sušení, existují i levnější způsoby. V první řadě je to samozřejmě sušení na prádelní šňůře, které je zcela zdarma – ale to není zcela férové srovnání. Méně energie ovšem spotřebují i úspornější sušičky s tepelným čerpadlem. U modelů, které jsme testovali v prosinci 2012, vyšlo sušení sedmikilogramové náplně v průměru na 12 korun (počítáme s orientační cenou 5 korun za kilowatthodinu elektrické energie). U nyní testovaných kombinovaných sušiček to je téměř dvakrát tolik.

Pračky se sušičkou navíc oproti samostatným sušičkám spotřebovávají také vodu. Aby bylo jasno, teď se nebudeme o praní ani máchání – jakkoliv se to může zdát na první pohled paradoxní, kombinované modely skutečně suší za pomoci vody. Tyto přístroje používají studenou vodu ke kondenzaci z prádla odpařené páry, na rozdíl od běžných sušiček, které tak činí jinými způsoby (například pomocí kondenzačního systému nebo odvodem vlhkého vzduchu mimo budovu). Rozpětí vody spotřebované na kilogram prádla se u testovaných modelů pohybuje od tří do deseti litrů, záleží také na zvoleném programu. Modely Electrolux, LG a Hotpoint-Ariston celkově používají rozumné množství

vody, zejména při cyklech určených pro bavlnu, a v příslušné části testu tak získaly dobré známky. Přesto v tomto ohledu existuje prostor pro zlepšení, jak demonstruje například model Bosch WVH28540SN, který do testu zařadili naši švédští kolegové, ale na českém trhu v tuto chvíli není k dispozici. Jeho spotřeba vody na kilogram prádla je pouhý jeden litr.

Problematické máchání

Jak jsme již uvedli v úvodu textu, s práním nemá většina samostatných praček ani kombinovaných modelů se sušičkou zásadní problémy. Horší je to však s mácháním, což ovšem naše pravidelně čtenáře pravděpodobně nepřekvapí. Snahy výrobců o co nejnížší spotřebu vody a atraktivní hodnocení na energetických štítcích si zkrátka vybírají svou daň. Téměř polovina testovaných praček získala za máchání nedostatečné hodnocení a pouze dva modely – LG F82A8TDA a Indesit XWA71252W – dosáhly alespoň na uspokojivou známku. Mezi kombinovanými spotřebiči je situace o něco lepší a modelu Candy se podařilo získat jako jedinému v celém testu dobrou známku. Spotřeba vody nicméně nebude jediným faktorem, který kvalitu máchání ovlivňuje. Roli sehraje mimo jiné také konstrukce pračky nebo délka cyklu. Účinnost máchání můžete zvýšit použitím funkce přídatné máchání nebo celý máchací cyklus zopakovat, případně místo pracího prášku sáhnout po gelu. ✕

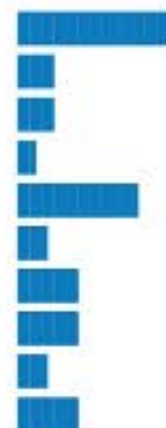
Jak testujeme

podrobný postup testu praček se sušičkou najdete na www.dtest.cz/pracky-susicky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality praček se sušičkou

praní 26 %
máchání 5,5 %
odstředování 5,5 %
délka pracího cyklu 3 %
sušička 20 %
praní a sušení 5 %
spotřeba el. energie 10 %
spotřeba vody 10 %
hlučnost 5 %
obsluha 10 %

> více než 100 otestovaných praček na www.dtest.cz
Na www.dtest.cz/pracky najdete detailnější hodnocení zkoušek a přehled vybavení praček. Podívat se můžete také na výsledky více než stovky dříve otestovaných modelů. Výsledky jsou dostupné našim předplatitelům.

	pračky se sušičkou				
	LG F84A8YD	Hotpoint-Ariston WDG 8640B	Electrolux EWW1636HDW	Candy EVO4W2643D	Gorenje WD95140
průměrná cena (Kč)	22 010	10 130	20 840	15 580	16 250
hodnocení kvality	uspokojivě 57 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 44 %	dostatečně 36 %
praní	dobře 69 %	dobře 68 %	uspokojivě 57 %	dobře 66 %	uspokojivě 40 %
bavlna / syntetika	+ / +	+ / +	+ / O	+ / O	- / O
máchání	uspokojivě 48%	dostatečně 38%	dostatečně 39%	dobře 62%	uspokojivě 54%
bavlna / syntetika	O / O	O / -	- / O	+ / O	O / O
odstřeďování	dobře 73%	dobře 62%	dobře 78%	uspokojivě 58%	uspokojivě 41%
bavlna / syntetika	+ / +	+ / O	+ / +	O / +	- / O
délka pracího cyklu	dobře 66%	uspokojivě 46%	uspokojivě 59%	nedostatečně 18%	dobře 63%
bavlna / syntetika / bavlna 3 kg	O / + / ++	O / + / --	+ / + / -	- / - / --	++ / O / O
sušička	uspokojivě 40%	dostatečně 27%	dostatečně 35%	dostatečně 30%	nedostatečně 13%
sušení: bavlna na uložení / na žehlení / syntetika	++ / ++ / ++	O / O / +	-- / ++ / +	+ / ++ / --	-- / -- / --
rovnoměrnost sušení / mačkání prádla	+ / --	O / --	- / --	+ / --	O / --
délka cyklu: bavlna na uložení / na žehlení / syntetika	-- / - / --	-- / -- / --	-- / O / --	-- / -- / --	-- / -- / --
praní a sušení (kontinuální program)	dobře 63%	uspokojivě 55%	uspokojivě 52%	nedostatečně 9%	uspokojivě 53%
sušení / délka programu	+ / O	+ / -	+ / -	-- / --	+ / O
spotřeba elektrické energie	uspokojivě 48%	uspokojivě 47%	uspokojivě 44%	uspokojivě 42%	uspokojivě 41%
spotřeba vody	dobře 66%	dobře 71%	dobře 72%	uspokojivě 54%	uspokojivě 55%
hlučnost	dobře 62%	dostatečně 33%	dostatečně 37%	dostatečně 25%	uspokojivě 41%
praní / odstřeďování / sušení	+ / O / O	+ / -- / +	+ / -- / -	O / -- / O	O / - / O
obsluha	uspokojivě 44%	uspokojivě 50%	uspokojivě 41%	dostatečně 29%	dostatečně 20%

technické údaje

počet otáček odstřeďování (ot./min)	1400	1400	1600	1200	1400 ^{b)}
max. kapacita bubnu: praní / sušení (kg)	8 / 6	8 / 6	8 / 7	6 / 4	9 / 7
rozměry: šířka x výška x hloubka (cm)	59,5 x 84,5 x 68	59,5 x 84 x 62	59,5 x 85 x 64,5	60 x 84 x 51,5	60 x 84,5 x 68
spotřeba elektrické energie					
praní: bavlna / syntetika / bavlna 3 kg (kWh)	1,0 / 0,8 / 0,5	0,9 / 0,7 / 0,6	0,9 / 0,7 / 0,7	0,8 / 0,5 / 0,5	0,8 / 0,6 / 0,7
sušení: bavlna na uložení / na žehlení / syntetika (kWh)	3,5 / 2,2 / 1,7	3,2 / 2,5 / 2,7	3,9 / 2,3 / 1,6	2,8 / 1,7 / 2,1	5,3 / 5,5 / 1,9
praní a sušení (kWh)	4,5	3,8	5,7	2,4	6,2
spotřeba vody					
praní: bavlna / syntetika / bavlna 3 kg (l)	89 / 73 / 45	83 / 56 / 36	63 / 55 / 44	71 / 60 / 34	99 / 68 / 71
sušení: bavlna na uložení / na žehlení / syntetika (l)	38 / 20 / 23	19 / 22 / 35	31 / 18 / 22	34 / 22 / 30	53 / 46 / 15
praní a sušení (l)	110	83	108	72	149
délka cyklů					
praní: bavlna / syntetika (h:min)	2:55 / 2:08	2:56 / 1:41	2:30 / 1:37	2:56 / 1:56	2:11 / 1:39
bavlna 3 kg (h:min)	1:18	2:24	2:05	1:56	1:54
sušení: bavlna na uložení / na žehlení (h:min)	3:28 / 2:16	3:37 / 2:37	4:55 / 2:07	3:19 / 2:08	4:12 / 4:01
syntetika (h:min)	2:12	2:24	1:56	2:46	2:55
praní a sušení (h:min)	4:54	6:03	6:54	5:17	6:27

klíč:

++ + O - --
velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano ✗ ne
Některá hodnocení mohou být limitována.
Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.
^{b)} v základním nastavení pouze 800 otáček za minutu

Fejeton Závěrečná řeč

LG F84A8YD
uspokojivě (57 %), 22 010 Kč

Hotpoint-Ariston WDG 8640B
uspokojivě (51 %), 10 130 Kč

Electrolux EWW1686HDW
uspokojivě (48 %), 20 840 Kč

Candy EVO4W2643D
uspokojivě (44 %), 15 580 Kč

Gorenje WD95140
dostatečně (36 %), 16 250 Kč

„Teď si myslím, že za všechno může tchýně. Ona byla stále s námi, furt se mezi nás pletla, i když už je deset let v hrobě, dej ji pánbu věčnou slávu. To se fakt nedalo vydržet, pořád maminka by tohle a maminka by to takhle nedělala a maminka vždycky říkala... Já jsem jinak dobrák, na mně byste mohl dříví štípat, a tak jsem mlčel.“

Až s tou pračkou. Koupil jsem ji ženě, aby viděla, že jí takhle k stáru chci ušetřit práci, fungl novou a se sušičkou k tomu, všechno v jednom, půlku úspor mě to stálo, co vám mám povídat. No a jaký myslíte, že byla její první slova? Takovejch peněz, spráskla rukama, to se maminka musí v hrobě obracet! Co by se obracela, její peníze to nebyly! Ale přešel jsem to, jako vždycky.

Jen jsem, já trouba, otevřel manuál a povídám: Koukej, Anežko, je to energetická třída A, roční spotřeba nějakých 280 kilowatthodin, co to je, hezky modrej displej ti všechno ukáže, hodíš dovnitř sedm kilo prádla, za chvíli to máš vypraný a usušený... Vytrhla mi ho z ruky, mrkla do něj okem (bohužel na špatné místo) a už zase začala:

Maminko moje! Spotřeba vody 54 000 litrů!! [Za rok, Anežko, za rok – ale ona mě neposlouchala.] Náklady na praní a sušení dva tisíce korun! Vždyť nás to sežere! Hlučnost 64 decibelů! Pávková pod náma se zblázní! Vendo,

pro Kristovy rány, cos to proved?! Maminka prala celý život v neckách, ale takový vody by nespotřebovala, a to nás bylo šest, i se strejdou Tondou! Na zahradě to uschlo raz dva a žádný decibely se u toho nekonaly!

Má to dětskou pojistku, zkusil jsem to ještě v klidu. A na co jako?, zaječela. Žádný děti nemáme! V mamínčiných neckách taky žádná pojistka nebyla, a myslíš si, že se v nich někdo z nás dětí utopil, nebo co? Ta by nás hnala!

Něco se ve mně hnulo, ale držel jsem se. Anežko, zamumlal jsem, ta pračka se sušičkou má čtrnáct programů!

Zpražila mě opovrhlivým pohledem: Maminka měla akorát jeden! A byly jsme jako ze škatulky!

No, nezabil byste ji?!

Proto vás prosím, pane předsedo, abyste můj čin nehodnotili jako nějakou úchylnou vraždu, nebo co, ale jako prosté zabíjení v sebeobraně.

Děkuji vám.“

Zdeněk Rosenbaum

Test Robotické sekačky

V robotickém miniseriálu vám po testu robotických vysavačů, který jsme publikovali v březnovém vydání, přinášíme test robotických sekaček na trávu. Schopnosti devíti modelů jsme zkoušeli na různých typech trávníku. Každou sekačku jsme podrobně prozkoumali také z uživatelského hlediska, například jak se ovládá a uvádí do provozu, jak se nastavuje výška sečení, jak se nabíjí nebo jak dlouho vydrží pracovat.

Tráva v péči robot

d dobrá rada

Vítězem srovnávacího testu je robotická sekačka **Viking MI 632** (velmi dobře, 58 790 Kč). Při zkouškách sečení předvedla jednoznačně nejlepší výkony a vzhled běžného trávníku byl na konci testu, po čtyřech týdnech, velmi dobrý. Vysokou kvalitu sečení podtrhuje výkonnou baterii, se kterou zvládne posekat až 250 m² na jedno nabití. To je ve srovnání s nejhoršími modely přibližně čtyřikrát více. Na druhém místě skončila sekačka **Worx Landroid 2.0 WG794E** (dobře, 25 450 Kč). Má nejlepší poměr cena/výkon v testu. Při zkouškách sečení si vedla dobře, její celkové hodnocení však snížila méně výkonná baterie, se kterou poseká jen 100 m² na jedno nabití, a také náročnější údržba. Při výběru věnujte pozornost doporučené velikosti trávníku a rozloze, kterou sekačka zvládne posekat na jedno nabití. Se slabou baterií totiž sekání třeba 500metrové zahrady může trvat celý den.

Automatizace ovládá stále více oblastí našeho života. Jestli je to dobře, nebo špatně, na to existují rozdílné názory, každopádně lidem život v mnoha směrech usnadňuje a zpřijemňuje. Roboty tak můžete najít i na zahradách rodinných domů nebo chat, kde se starají o sekání trávy, zatímco jejich „páníčkové“ užívají ušetřený čas jinak. Třeba v lehátku s našim časopisem v ruce. Díky snadnému naprogramování totiž robota určíte, s jakou pravidelností má sekát a o nic víc se nestaráte. Až tak jednoduché to je. Nejdříve však pro to musíte něco udělat. V první řadě nainstalovat základnu a vytyčit hranice.

Do pěti, do pěti, musíme být v doupěti

Základnu tvoří plastová deska s dokem, kam se robot automaticky vrací, když mu, jak se lidově říká, dojde šáva. Na jede na desku, kde se pomocí konektorů spojí se základnou a dobije se. Můžete ji umístit na okraj zahrady nebo na příjezdovou cestu ke garáži mimo trávník. Ovšem určitě je lepší, abyste pro ni našli stálé místo, odkud ji nebudete muset uklízet. Ideálně pod střechou. Základna je do běžné elek-

trické sítě připojena pomocí transformátoru, který se stará nejen o přenos elektrické energie, ale také o vysílání komunikačního signálu. Sice by měl být vodotěsný, ale je lepší nechat ho v suchém prostředí, například v garáži (délka přívodního kabelu se pohybuje od 10 do 20 metrů).

Instalace základny většinou nezabere mnoho času. V případě modelů Brill, Worx a AL-KO, kde nemusíte dlouze odšroubovávat kryt a jednoduše zapojíte kabely na správné místo, je opravdu snadná. Obtížnější je u sekaček Gardena, Husqvarna a Ambrogio, kde jsou buď špatně umístěné vstupy pro kabely, nebo kabely nedrží v zástrčce či se musí složitě provlékat nějakými otvory.

Pozor, hranice!

Celkově náročnější je položení takzvaného hraničního kabelu, kterým sekačka určíte prostor, v němž se má pohybovat. Měří od 150 do 200 metrů (bereme-li v úvahu testované modely) a společně s ním jsou v balení kolíky, kterými se připevňuje k zemi (od 90 až po 320 kusů). Kabel nemusíte vyloženě zahrabávat pod zem, stačí ho pečlivě položit do trávy a pak řádně připevnit kolíky. O jeho přeseknutí se nemusíte obávat, tak nízko se čepele nedostanou. Po zapojení do základny je kabel aktivní a tvoří pro robota neviditelnou zeď. Můžete jím také ohraničit překážky a jiná místa, kam chcete sekačku zamezit vstup, například k zahradnímu jezírku. Instalovat by se měl bez přerušení v jednom kuse a neměli byste vést jeho dvě části podél sebe a spojit je stejným kolíkem. Potom totiž hrozí, že robot neuvidí kabel jako hranici a bude ji ignorovat.

Nevýhodou některých testovaných sekaček je, že mají hraniční kabel složený v krabici, takže se snadno zamotá. Modely Viking, Bosch, Gardena, Husqvarna a Worx ho mají prakticky navinutý na cívce, což velmi usnadňuje jeho pokládání. V testu jsme zkoušeli, jak dlouho trvá vytyčení 100 m². Tento úkon zabere nejméně času v případě sekačky Worx (85 minut), nejvíce u modelů Ambrogio, AL-KO, Viking a Brill (110 minut).

Příprav se, budeš sekát

Poté, co je vyznačeno území a ohraničeny překážky, můžete robota zapnout. Každý je vybaven LCD displejem a různým počtem tlačítek – většinou start pro zahájení programu, stop pro oka-

Metodika testování

Na běžný trávník jsme v průběhu čtyř týdnů roboty vypustili celkem čtyřikrát a sledovali jsme, jestli se bude výsledný vzhled zlepšovat. V prvním týdnu jsme sekali 50 milimetrový trávník o rozloze 100 m² na 40, ve druhém na 30 mm, a pokud to konstrukce sekačky umožnila, tak ve třetím a čtvrtém týdnu jsme výšku sečení snížili na 20 mm.

Okamžitě po dokončení jsme hodnotili stejnoměrnost posečení a mulčovací efekt (vysvětlíme později) a po třech dnech úhlednost posečení a celkový vzhled trávníku. Na plochu jsme také umístili několik překážek – úsek plotu, květinový záhon, terasu a strom – a do celkového hodnocení započítali kvalitu posečení v jejich okolí.

Vzhledem k tomu, že robotická sekačka nemá sběrný koš, ale posekanou travu nechává za sebou, hodnotili jsme také zmiňovaný mulčovací efekt – tedy schopnost rozmělit travu natolik, aby nezůstávala v chuchvalcích, ale byla rovnoměrně rozprostřena po trávníku.

Zkoušku sečení vlhké trávy jsme prováděli na běžném trávníku s výškou 50 mm a rozlohou 50 m². Každý model byl nastaven na nejnižší možnou výšku sečení a vyslán za vlhkého rána do akce. Pro zkoušku s vysokou travou jsme běžný trávník nechali dorůst na 100 mm a pak sekali na 40 mm. Rozloha byla opět 50 m². Ornovitý trávník byl vysoký pouze 30 mm a měl malou rozlohu. Při zkoušce sekání ve svahu se sekačky pohybovaly na 20 stupňovém svahu.

Test začínal vždy s plně nabitou baterií. Měřili jsme, jak dlouho trvá posekat trávník, jestli bylo zapotřebí dobít baterii a jak dlouho to případně trvalo.

mžité zastavení, kurzorovými šipkami, případně dalšími tlačítky. Modely Bosch, Gardena a Husqvarna mají navíc numerickou klávesnici, což je velmi užitečný prvek výbavy. Většina robotů totiž při zapnutí vyžaduje zadat PIN kód (z bezpečnostních důvodů kvůli odcizení přístroje) – a když ho volíte pomocí kurzoru a každou číslici potvrzujete zvlášť, je to zdoluhavé. Samotné sekačky (kromě modelů Robomow, AL-KO a Bosch) jsou navíc vybaveny alarmem, který se stará o jejich vlastní bezpečnost.

Robota lze naprogramovat, aby sekal s pravidelností třeba dvakrát týdně a vy jste se o jeho činnost nemuseli starat. Jenže co když má sekát zrovna v den, kdy prší? Každý trochu zkušený zahrádkař přece ví, že mokrá tráva se seká obtížně. Sofistikovanější roboty jsou proto vybaveny dešťovým senzorem, díky kterému poznají, že se mají jet schovat.

Jednoduché a rychlé nastavení výšky sečení pomocí vhodně umístěného a snadno dostupného otočného ovladače je součástí výbavy jen některých sekaček – konkrétně Bosch, Gardena, Husqvarna a Worx. Model Ambrogio je v tomto směru nejméně praktický, protože ho musíte zvednout vzhůru nohama, pomocí šroubováku uvolnit žací čepel a tu pak ručně

nastavit do požadované výšky. Sekačky se použitými čepelími nebo noži liší. Některé vypadají podobně jako nůž klasické sekačky na travu, jiné jako tři samostatné žiletky upevněné na plastovém kole. Součástí balení jsou často náhradní žiletky, protože se mohou snadno poškodit třeba o kámen.

Z pohledu bezpečnosti nepředstavuje žádná sekačka riziko, protože všechny se ihned po zvednutí ze země automaticky samy zastaví.

Čepel a nože na plné obrátky

Dostali jsme se k tomu nejdůležitějšímu. Umí robotické sekačky sekát travu? Po náročných zkouškách (viz box) můžeme

80 otestovaných sekaček na travu na www.dtest.cz

V naší online databázi www.dtest.cz/sekacky najdete výsledky dříve otestovaných benzinových, elektrických, vřetenových i robotických sekaček. Z této široké nabídky si můžete vybrat nejvhodnějšího pomocníka pro údržbu vaší zahrady. Výsledky jsou dostupné našim předplatitelům.

řict, že umí, ale mají své limity. V návodech k použití je uvedeno, že nejsou vhodné na neupravený a drnovitý trávník. To se také v testech potvrdilo a až na pár výjimek se s ním roboty vypořádat nedokázaly. Pouze Viking, vítěz našeho srovnávacího testu, to jakž takž zvládl a vzhled trávníku nebyl úplně nejhorší. S modely Bosch, Worx a Robomow trávník vypadal velmi špatně – byl nerovnoměrně posekaný a zůstalo na něm hodně chuchvalců trávy. Tady je na místě vysvětlit, že robotická sekačka na rozdíl od klasické motorové nemá sběrný koš, ale trávu nechává ležet na trávníku. Musí ji proto dostatečně rozmělnit, aby se pak rychle vstřebala. Výsledky zkoušky sečení drnovitého trávníku však neměly na celkové hodnocení žádný vliv.

Vlhký trávník dělal problémy jen třem nejhorším robotickým sekačkám v testu – Bosch, Gardena a Husqvarna – ostatní to zvládly dobře, vítěz testu dokonce velmi dobře. Značí to, že trávník byl rovnoměrně posekaný s minimem shluků trávy.

V testu sekání vysoké trávy (100 mm) opět exceloval Viking – ve všech dílčích hodnoceních dostal nejvyšší známky. Sekačky Husqvarna, Gardena a Robomow, které skončily v tomto testu mezi posledními, předvedly uspokojivý výkon jak ve schopnosti mulčování, tak ve výsledném vzhledu trávníku, a jejich známku dále snížilo to, že při sekání rozlohy 50 m² musely dobít baterii. Robomow se nabíjel 90 minut a malý trávník tak sekal dohromady téměř tři hodiny. Zbylé dvě sekačky se nabíjely o polovinu času méně a 50 m² sekaly 2,5 hodiny. Pro srovnání, nejrychleji to zvládla sekačka Ambrogio v čase 55 minut, Worx byl o sedm minut pomalejší.

Běžný standard

Zkouška sekání běžného trávníku byla ze všech nejkomplexnější (viz box na str. 34). Tady se ukázalo, jestli sekačka zvládne udržovat trávník tak, že se s opakováním sečení bude jeho vzhled zlepšovat. Když jsme po čtyřech týdnech hodnotili testovací trávník přidělený modelům AL-KO a Brill, žádné zlepšení jsme nezaznamenali. Na začátku i na konci byly vzhled a kvalita průměrné. U ostatních sedmi modelů se testovací trávník s opakováním sečení zlepšoval a u Vikingu, Bosche, Ambrogia a Worxu na konci vypadal velmi dobře.

Při zkoušce sečení běžného trávníku

Pro každou sekačku byla pro účely testu sečení běžného trávníku vymezena rozloha 100 m², na kterou byly umístěny i fiktivní překážky. Roboty se v ní pohybovaly nahodile, trávu nesevaly pravidelně, takže na trávníku nevytvářely rovnoběžné pruhy. Pouze model Bosch Indego s funkcí Logicut si trávník nejprve zmapoval a pak sekal pravidelně v pruzích.

Model Viking lze ovládat i manuálně, takže ho můžete vzít i do míst, kam signál základny nedosáhne.

Na obrázku vidíte praktický otočný ovladač pro rychlé nastavení výšky sečení.

se opět ukázaly značné rozdíly v kvalitě baterie – její výdrži a době nabíjení. Všechny modely sice mají baterie typu Li-Ion, ale jejich výkony se liší. Zatímco Viking dokáže na jedno nabití posekat až 250 m² a nabíjí se jen hodinu, Ambrogio poseká 220 m², ale nabíjí se tři hodiny. Nejhorší jsou na tom sekačky Gardena a Husqvarna, které posekají jen 65 m² a potom se nabíjejí 90, respektive 50 minut. Spočítáme-li si pak, kolik času by zabralo posekat například zahradu o rozloze 400 m² (sečteme časy ze čtyř testovacích sekání), tak například Husqvarně to bude trvat zhruba 9,5 hodiny, sekačka Bosch přibližně 6 hodin a nejrychlejšímu Vikingu asi 4,5 hodiny. Pokud tedy máte velkou zahradu, je třeba těmto parametrům věnovat velkou pozornost a při koupi se o nich nechat podrobně informovat.

Udělování vavřínů

Nejlepší výkony v testu, celkově ohodnocené velmi dobře, předvedl Viking MI 632. Sešly se u něj vysoká kvalita sečení a výkonná baterie. To se však brutálně podepsalo na jeho pořizovací ceně. V průměru stojí 58 790 korun, což je více než dvakrát tolik co druhý i třetí nejlepší model v testu, Worx Landroid 2.0 WG794E a Robomow RC304 (viz tabulka).

Vzhledem k tomu, že nejnižší průměrná cena robotické sekačky v našem srovnávacím testu neklesá pod 25 tisíc korun, není těžké si udělat obrázek, na jakých zahradách se asi budou pohybovat. Ano, u rodinného domu. Sice by bylo hezké, přijet na chalupu s čerstvě posekanou zahradou, ale dovedete si představit, že tam necháte šmejdít takto drahou mašinku bez dozoru? ✖

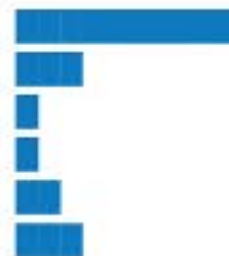
Jak testujeme

podrobný postup testu robotických sekaček najdete na www.dtest.cz/sekacky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality robotických sekaček

sečení 50 %
obsluha 15 %
návod k použití 5 %
spotřeba energie 5 %
hluknost 10 %
baterie 15 %

robotické sekačky

	Viking MI 632	Worx Landroid 2.0 WG794E	Robomow RC304	Ambrogio L85 Evolution	AL-KO Robolinho 100	Brill Roboline R30	Bosch Indego
průměrná cena (Kč)	58 790	25 450	28 580	39 990	34 070	33 160	33 940
hodnocení kvality	velmi dobře 81 %	dobře 70 %	dobře 65 %	dobře 64 %	dobře 62 %	dobře 61 %	uspokojivě 58 %
sečení	velmi dobře 85 %	dobře 73 %	dobře 61 %	dobře 72 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 54 %	dobře 64 %
trávník: běžný / dmovitý	++ / -	+ / --	+ / -	+ / --	o / --	o / --	+ / --
trávník: vysoký / vlhký	++ / ++	+ / +	- / +	+ / +	o / +	o / +	+ / -
nerovný terén / sečení ve svahu	+ / ++	+ / ++	o / ++	+ / o	o / +	o / +	+ / ++
sečení podél hraničního kabelu	++	++	++	++	++	++	++
obsluha	dobře 79 %	dobře 67 %	dobře 60 %	dostatečně 36 %	dobře 68 %	dobře 70 %	uspokojivě 56 %
sestavování / startování	o / +	++ / +	o / +	o / o	+ / o	+ / o	+ / +
nastavení výšky sečení	++	++	+	o	+	+	++
baterie / údržba	++ / ++	++ / -	++ / o	++ / --	++ / ++	++ / ++	++ / -
návod k použití	velmi dobře 100 %	velmi dobře 97 %	velmi dobře 97 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 87 %	velmi dobře 84 %	dobře 73 %
spotřeba energie	dobře 71 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 91 %	uspokojivě 49 %	dobře 77 %	dobře 74 %	velmi dobře 80 %
zpracování	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
bezpečnost	dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 75 %
hlučnost	dobře 74 %	velmi dobře 95 %	velmi dobře 97 %	dobře 72 %	velmi dobře 95 %	velmi dobře 95 %	uspokojivě 52 %
hlučnost: deklarovaná / naměřená (dB)	63 / 70,1	63 / 69,7	max 70 / 68	72 / 71,9	65 / 69,9	69 / 69,8	72 / 71,5
baterie	dobře 72 %	dostatečně 34 %	uspokojivě 40 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 44 %	uspokojivě 44 %	dostatečně 32 %
výdrž baterie (m ²) ¹⁾	+ 250	- 100	- 120	+ 220	o 150	o 150	-- 70
doba nabíjení (min)	+ 60	+ 90	+ 90	- 180	o 120	o 120	++ 50

vybavení / technické údaje

typ baterie / počet	Li-Ion / 1	Li-Ion / 1	Li-Ion / 1	Li-Ion / 1	Li-Ion / 1	Li-Ion / 1	Li-Ion / 1
deklarovaná pracovní doba	90 min	x	x	150 min (průměr)	x	x	až 50 min
doporučená velikost trávníku (m ²)	1000	max 1000	400	max 1600	max 700	max 1200	max 1000
maximální sklon terénu (°)	19	20	35	19	19	19	20
délka hraničního kabelu (m)	150	180	200	100	100	150	150
počet dodávaných kolíků	200	200	200	100	90	180	320
transportní madlo	✓	✓	✓	✓	x	✓	✓
dálkové ovládání / dešťový senzor	x / ✓	x / ✓	x / ✓	x / ✓	x / x	x / ✓	x / x
alarm / bezpečnostní kód	✓ / ✓	✓ / ✓	x / ✓	✓ / ✓	x / ✓	✓ / ✓	x / ✓
sečení: záběr / výška (cm)	30 / 2-6	18 / 2-6	28 / 1,5-6	24 / 2-6,5	28 / 3-6	30 / 3-6	26 / 2-6
nastavení výšky sečení	15 stupňů	plynulé	plynulé	plynulé	5 stupňů	5 stupňů	10 stupňů
odstup nože od krajů: bok / předek (cm) ²⁾	11 / 23	10 / 13	7 / 12,5	8 / 16	10 / 15	10 / 15	11 / 22
rozměry ve skladovací poloze: délka x šířka x výška (cm)	74 x 53 x 27	51 x 37 x 26	63 x 46 x 21	53 x 43 x 29	60 x 48 x 24	56 x 48 x 25	70 x 50 x 28
rozměr nabíjecí stanice: délka x šířka x výška (cm)	87 x 58 x 27	59 x 53 x 15	72 x 42 x 17	61 x 48 x 30	68 x 38 x 20,5	66 x 37 x 22	67,5 x 55 x 20
hmotnost včetně baterie (kg)	12,1	8,3	10,3	11,6	8	8	11,1

klíč:

++ + o - --
velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne
Některá hodnocení mohou být limitována.
Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.
¹⁾ měřeno při sečení běžného trávníku

Gardena R40Li	Husqvarna Automower 308
30 680	44 560
uspokojivě 56 %	uspokojivě 56 %
uspokojivě 48 %	uspokojivě 46 %
○ / --	○ / --
○ / -	○ / -
○ / ○	○ / ○
++	++
dobře 67 %	dobře 67 %
○ / +	○ / +
++	++
++ / ○	++ / ○
velmi dobře 98 %	velmi dobře 98 %
velmi dobře 82 %	velmi dobře 84 %
velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
dobře 75 %	dobře 75 %
velmi dobře 95 %	velmi dobře 95 %
58 / 69,8	63 / 69,9
dostatečně 25 %	dostatečně 30 %
-- 65	-- 65
+ 90	++ 50

Li-Ion / 1	Li-Ion / 1
x	x
400 (± 20 %)	800 (± 20 %)
14	14
200	200
200	200
✓	✓
x / x	x / x
✓ / ✓	✓ / ✓
17 / 2-5	17 / 2-5
5 stupňů	5 stupňů
13 / 20	10 / 20
58 x 49 x 27	56 x 38 x 25
61 x 50 x 14,5	61 x 50 x 19,5
8	7

* Každá sekačka se automaticky vrací do základní stanice, kde se sama nabíje.

** Hodnoty udávají vzdálenost, kterou sekačka kvůli konstrukci podvozku nedokáže posekat.

Viking MI 632
velmi dobře (81 %), 58 790 Kč
+ nejlepší výkony v testu; už po prvním sečení měl běžný trávník pěkný vzhled, který se nadále zlepšoval (na konci velmi dobrý); dobře seče i v blízkosti překážek; výdrž baterie (250 m² na jedno nabití); kontrolní panel s displejem a směrovým kurzorem lze vyjmout a používat pro manuální ovládání sekačky; snadné nastavení i volba programů; dobře přístupný podvozek při čištění, jednoduchá demontáž čepele; snadná instalace základny
- velká, těžká, ani madlo přenos neusnadňuje; hraniční kabel není navinutý na cívce – komplikovaná instalace; horší přehlednost menu

Worx Landroid 2.0 WG794E
dobře (70 %), 25 450 Kč
+ malá, lehká; madlo pro snadnější přenos; praktická tlačítka, numerická klávesnice pro rychlé zadávání PIN kódu; snadná volba programu; rychlé nastavení výšky sečení; snadná instalace základny; hraniční kabel navinutý na cívce – snadná instalace; spoje kabelů chráněny krytem; celková kvalita běžného trávníku se dramaticky zlepšovala s opakováním sečení (na konci testu velmi dobrá); posekaná tráva rovnoměrně rozprostřena, vysoká uniformita trávníku
- po zhruba 75 minutách potřebuje dobít; kola a podvozek sekačky se rychle špiní; obtížné čištění

Robomow RC304
dobře (65 %), 28 580 Kč
+ menší, lehčí, snadno se přenáší; praktická tlačítka; jednoduché prvotní nastavení sekačky a instalace základny; vizuální kvalita běžného trávníku se zlepšovala s opakováním sečení, tráva byla rovnoměrně rozprostřena; dobře seče i v blízkosti překážek
- hůře čitelný displej za slunečního dne; hraniční kabel není navinutý na cívce – komplikovaná instalace

Ambrogio L85 Evolution
dobře (64 %), 39 990 Kč
+ madlo pro snadnější přenos; celková kvalita běžného trávníku se zlepšovala s opakováním sečení (na konci testu velmi dobrá); výdrž baterie (200 m² na jedno nabití); snadná volba programů; dobře seče i v blízkosti překážek
- těžká; hraniční kabel není navinutý na cívce – komplikovaná instalace; obtížné čištění podvozku – hodně těžko dostupných míst; obtížná instalace základny – nepraktické vedení kabelu i umístění vstupů pro kabely; komplikované nastavení výšky sečení; horší přehlednost menu; chybí numerická klávesnice pro rychlé zadávání PIN kódu; kola a podvozek sekačky se rychle špiní; velmi obtížné čištění

AL-KO Robolinho 100
dobře (62 %), 34 070 Kč
+ snadná instalace základny, praktické konektory pro zapojení kabelů do základny; snadná volba programů; dobře přístupný podvozek při čištění
- nemá transportní madlo; vzhled běžného trávníku se s opakováním sečení nijak výrazně nezlepšoval (na konci testu jen průměrný vzhled); nejnižší nastavitelná výška sečení jen 3 cm; chybí numerická klávesnice pro rychlé zadávání PIN kódu; hraniční kabel není navinutý na cívce – komplikovaná instalace

© honza Wroblek / Fotolia

Test Robotické sekačky

Brill Roboline R30

dobře (61 %), 33 160 Kč

➤ madlo pro snadnější přenos; dobře přístupný podvozek při čištění; snadná instalace základny, praktické konektory pro zapojení kabelu do základny; snadná volba programů
➖ vzhled běžného trávníku se s opakováním sečení nijak výrazně nezlepšoval (na konci testu jen průměrný vzhled); nejnižší nastavitelná výška sečení jen 3 cm; chybí numerická klávesnice pro rychlé zadávání PIN kódu; hraniční kabel není navinutý na cívce – komplikovaná instalace

Bosch Indego

uspokojivě (58 %), 33 940 Kč

➤ rychlé nastavení výšky sečení; snadná volba programů; celkový vzhled běžného trávníku se zlepšoval s opakováním sečení (na konci testu velmi dobrý); dobře seče i v blízkosti překážek; tráva až na malé výjimky stejnoměrně rozprostřena; trávník seká podle speciálního vzorce „Logicut“ – nejdřív zahradu projede a zmapuje a zapamatuje si její rozlohu pro budoucí sekání; snadná instalace základny i hraničního kabelu
➖ poměrně těžký, ani madlo přenos neusnadňuje; chybí numerická klávesnice pro rychlé zadávání PIN kódu; kola a podvozek sekačky se rychle špiní; obtížné čištění

Gardena R40Li

uspokojivě (56 %), 30 680 Kč

➤ lehká; madlo pro snadnější přenos; snadná volba programů; numerická klávesnice pro rychlé zadávání PIN kódu; rychlé nastavení výšky sečení; snadná a poměrně rychlá instalace hraničního kabelu; vzhled trávníku se s opakováním sečení zlepšoval
➖ jen průměrné výkony při sečení; posekaná tráva nerovnoměrně rozmístěna; sečení trvá dlouho, navíc malá výdrž – na jedno nabití poseká za hodinu 65 m²; náročná instalace základny (nutnost zapojení speciální naváděcí smyčky); horší provedení zapojení hraničního kabelu do základny; náročnější čištění podvozku

Husqvarna Automower 308

uspokojivě (56 %), 44 560 Kč

➤ lehká; madlo pro snadnější přenos; snadná volba programů; numerická klávesnice pro rychlé zadávání PIN kódu; rychlé nastavení výšky sečení; snadná a poměrně rychlá instalace hraničního kabelu; vzhled trávníku se s opakováním sečení zlepšoval
➖ jen průměrné výkony při sečení; posekaná tráva nerovnoměrně rozmístěna; sečení trvá dlouho, navíc malá výdrž – na jedno nabití poseká za hodinu 65 m²; náročná instalace základny (nutnost zapojení speciální naváděcí smyčky); horší provedení zapojení hraničního kabelu do základny; náročnější čištění podvozku

Údržba trávníku

Při sečení vždy používejte sekačku s ostrou čepelí. Pokud je tupá, nabruste ji nebo ji vezměte ke specialistovi.

Sekačka s tupou čepelí není šetrná ke stéblům trávy, která jsou potom náchylnější k různým nemocem. Poškozené stonky nebo listy se projevují bílým zabarvením trávníku. Trávník sekejte pravidelně – v sezóně jednou týdně.

Pokud trávník rychle vyrostl nebo jste ho nějaký čas nesekali, nenastavujte výšku sečení jako obvykle (například na 2 cm), ale nechte trávník delší (například 5 cm). Po několika dnech můžete trávník posekat znovu už s obvyklým nastavením výšky sečení. Nepísané pravidlo říká, že ideální je odstranit nanejvýš jednu třetinu vzrůstu.

I trávník potřebuje hnojit. Na jaře a v létě používejte hnojiva s vysokým obsahem dusíku, v září nebo říjnu hnojiva

s nízkým obsahem dusíku. Pokud se v trávníku hojně vyskytuje plevel, aplikujte selektivní herbicid. Pořídíte ho většinou jako kombinovaný přípravek „hnojivo a plevel“. Existují také přípravky pro odstranění mechu z trávníku.

Zhruba týden po aplikaci mech zčerná a lze ho vyhrabat ze země. Vždy se však řiďte pokyny výrobce na obalu.

V období sucha zajistěte dostatečný přísun vody pro trávník. Když zežloutne nebo

zčerná, je to důkaz nedostatku.

Poškozený nebo nezdravý trávník můžete zrenovovat. Ideálně na jaře nebo na konci vegetačního období v září, ovšem lze to provést i během vegetačního období, pokud je nová setba zavlažována. Tento proces obvykle zahrnuje odstranění odumřelého organického materiálu, tedy plsti. Pro setbu použijte pouze kvalitní semena. V průběhu růstu je řádně zavlažujte, aby byla v kontaktu s půdní vlhkostí. Vertikutace neboli provzdušnění trávníku lze provádět kdykoliv během roku. Jejím účelem je snížit jeho hutnost a přivést více vzduchu do půdy. K tomu jsou určeny speciální elektrické vertikutátory (dTest 2/2013) nebo ruční nářadí.

dTest a mezinárodní spolupráce

Nezávislé testy v takovém rozsahu, který vám pravidelně nabízíme, by nemohly vzniknout bez široké mezinárodní spolupráce. Ta zajišťuje odborné zázemí, umožňuje sdílet zkušenosti z různých států světa, nabízí širší možnosti při snaze o zlepšení situace na trhu a šetří peníze. Díky tomu je možné testovat skutečně objektivně a zcela nezávisle na výrobcích či prodejcích.

Náklady na testování jsou velmi vysoké a z toho důvodu je třeba spolupracovat s dalšími spotřebitelskými organizacemi, aby bylo možné je efektivně sdílet a testy vůbec realizovat. Spousta výrobků je k dostání ve více zemích současně, i když jsou třeba jinak označeny. Právě takové zboží má velkou šanci dostat se do finálního výběru produktů, které se otestují a jejichž výsledky následně naleznete v našem časopise nebo online databázi. Jednoduše proto, že na jejich testování se podílí více organizací.

Testování pod jednou střechou

Každá organizace, která se testování účastní, má také možnost navrhnout a následně přidat výrobky, které patří na jejím trhu k nejprodávanějším nebo tvoří reprezentativní výběr dané kategorie. Velmi často se pak přidávají i modely, které jsou pro daný trh specifické či něčím zajímavé, byť se nikde jinde neprodávají. Ovšem sdílení nákladů na otesto-

vání takového výrobku je pak vyloučeno a plně ho hradí jediná organizace, třeba právě dTest.

Do naší kuchyně vás necháváme detailně nahlédnout z několika důvodů. Jedním z nich jsou časté dotazy na výběr testovaných produktů (většinou doplněné o otázku, proč nebyl vybrán model preferovaný konkrétním tazatelem). Selektace vychází z pečlivého průzkumu trhu jednotlivých států účastníků se daného testu (včetně toho českého) a je zároveň konsenzem mezi jeho účastníky. Nikdy nebude možné zařadit do testů všechny výrobky dostupné na trhu, mezinárodní spolupráce ovšem umožňuje věnovat se opravdu velkému množství kategorií i výrobků. O těch vámi preferovaných dobře víme díky průzkumům, kterých se účastníte, a snažíme se podle nich řídit.

Ptáte-li se nás na možnost testu konkrétní kategorie výrobků, vždy se snažíme zjistit, zda by o ni měli zájem i někteří z našich partnerů, se kterými bychom mohli takový test realizovat. To samozřejmě může trvat delší dobu, vyžaduje pečlivé plánování a někdy se ukáže jako nemožné. Pro naplnění vašich největších přání ale děláme maximum. I díky fungující mezinárodní spolupráci, do které jsme aktivně zapojeni.

Náklady v řádu statisíců

Cena za otestování jediného výrobku se může pohybovat v řádu desítek tisíc korun. K tomu je třeba započítat

Mezinárodní organizací, v níž jsou sdruženy spotřebitelské organizace včetně dTestu, je ICRT – International Consumer Research & Testing. ICRT aktuálně registruje 40 členských organizací ze 36 států světa. Mezi podmínky členství patří například požadavek na nezveřejňování inzerce v časopise či na webových stránkách, aby byla zajištěna absolutní nezávislost publikovaných testů. Tu by mohl případný tlak inzerentů (výrobců – zadavatelů reklamy) ohrozit.

Testy širokého spektra výrobků, potravin a služeb jsou zdrojem objektivních a kvalitních informací pro spotřebitele nejenom v Evropě, ale i v Asii či Americe. Zkušenost desítek spotřebitelských organizací po celém světě je nejlepším předpokladem pro vytvoření optimálních podmínek pro testování. Díky dlouholeté praxi a mezinárodní spolupráci s jasně danými pravidly je zajištěno, že v testech se pracuje s relevantními daty a reálnými potřebami spotřebitelů.

nákup samotných produktů, u kterých může jít třeba až o 25 kusů od jednoho modelu jako v případě kosmetiky, a dopravu do laboratoří, které testy realizují. Nic si nezkoušíme sami v naší redakci, o vše se starají nezávislí odborníci. Nic si nenecháme vnutit od výrobců, vše si sami kupujeme v běžné obchodní síti.

Takový postup je možný právě díky mezinárodní spolupráci a vám – našim čtenářům a předplatitelům. Za to bychom vám chtěli poděkovat, protože vy sami máte zásluhu na tom, že takovou práci lze dělat. Zároveň tím dostávají odpověď všichni, kteří se ptají, proč je nutné za dTest platit či proč není cena předplatného nižší. Je to právě kvůli nemalým nákladům na opravdu objektivní a nezávislé testování, které je zaručeno mimo jiné tím, že nezveřejňujeme žádnou inzerci. Ta tvoří hlavní příjem jiných médií, což může vytvářet tlak na jejich vydavatele. ✕

Test Hořčice

Vylepšuje fádňi či nevýraznou chuť mnoha potravin. Bez hořčice doma ve spíži to prostě nejde. Otestovali jsme 14 plnotučných a tři speciální včetně jedné s označením dětská. K pozitivním zjištěním patří, že žádný z výrobků neobsahoval umělá barviva, ačkoli jsou v hořčici povolena. Polovina výrobků se obešla i bez chemických konzervantů. Slabou stránkou byly chuťové vlastnosti testovaných hořčic, z nichž bez větších výhrad obstála jen každá druhá. Dětská hořčice v očích hodnotitelů zcela propadla.

Vítěz byl palčivý

a různý

dobrá rada

Tučná nebo nevýrazná jídla jsou rázem chutnější, když se k nim přidá hořčice. Plnotučná, kterou jsme testovali, získala svůj název podle jemně mletých neodtučněných semínek plodiny hořčice. Vítězem testu se stala **Alba plus Plnotučná hořčice** (velmi dobře, 7,90 Kč/200 g) pro svůj správný říz i palčivost a další přednosti. K těm patřilo i to, že výrobek neobsahoval žádná umělá barviva ani chemické konzervanty. Jako výhodný nákup lze označit **Hořčici plnotučnou Lidl Pagusa**, která v testu skončila na druhém místě (velmi dobře, 6,90/400g). Tento výrobek měl ze všech testovaných nejlepší poměr ceny a kvality. Ani v něm nebyla umělá barviva či chemické konzervanty.

Hořčice, anglicky mustard, je z latinského *mustum ardens*, což doslova znamená „musí pálit“. Co tvrdili už staří Římané, to požaduje i česká potravinářská vyhláška – hořčice musí mít palčivou, říznou chuť. Splňují tyto chuťové požadavky hořčice prodávané v českých obchodech? Jen některé, jak ukázal náš test. Nejvyšší známku velmi dobře získala v testu senzoriky pouze jedna ze 17 hodnocených hořčic, další dvě se k této metě blížily. A to je opravdu málo, vzhledem k tomu, že hořčice patří mezi pochutiny. To znamená, že i v malém množství zlepšuje a zvýrazňuje chuť jiných potravin.

Do testu jsme zařadili 14 výrobků s označením hořčice plnotučná a tři hořčice speciální, z nichž jedna byla určena dětem. Kromě senzorického hodnocení jsme hořčice podrobili i chemickým analýzám. Zajímalo nás, zda výrobky splňují požadavky na surovinové složení, které jsou stanoveny potravinářskými předpisy.

Podle vyhlášky č. 331/1997 Sb. v platném znění má být hořčice vyrobená, jak jinak, z mletých semen hořčice, octa, soli, koření a cukru, případně může být uměle přibarvena a chemicky konzervovaná.

Řekněme rovnou, že žádná umělá barviva v hořčicích zjištěna nebyla. Ne všechny výrobky se však obešly bez chemických konzervantů. Laboratoř jejich přítomnost našla v osmi ze 17 tes-

Bílá, žlutá i černá

Žlutě kvetoucí zemědělská plodina hořčice má semena různých barev od bílé přes žlutou až po černou. V závislosti na jejich použití v potravinářství se rozeznávají různé typy hořčic. V Česku nejběžnější hořčice plnotučná je z jemně mletých semen hořčice bílé, z kilogramu semen se vyrobí asi šest kilogramů hořčice. Do hořčice křemžské se navíc přidávají hruběji drcená semena hořčice černé a ve srovnání s plnotučnou i více cukru. Hořčice s označením speciální je obohacena zeleninou či ovocem nebo se upravuje různými přísadami podle chuťových zvyklostí v jiných zemích. Například francouzská či také dijonská hořčice by měla místo běžného octa obsahovat bílé víno, připravuje se z oloupaných semen tmavé barvy. Bavorské hořčice se místo cukru sladí medem a přidává se do nich jablečná šťáva. Palčivá ruská hořčice se vyrábí ze žlutosemenných odrůd, z těch pocházejí také hořčice orientální. Dá se tedy říci, že co jiná země, to jiná hořčice.

V americkém městě Middleton ve státě Wisconsin existuje muzeum hořčice, kde je shromážděno pět tisíc výrobků z 60 zemí a také ze všech 50 států USA.

Pozoruhodné je, že Česká republika je osmým největším pěstitelem hořčice na světě, většina sklizených semen se vyváží zejména do Německa. Pěstování hořčice má blahodárný vliv na půdu, protože zlepšuje její strukturu. K přednostem plodiny patří i to, že dobře snáší sucho.

tovaných výrobků. V žádném z nich však nebylo překročeno povolené množství pro tyto chemické látky.

Pro děti, přesto s chemií

Za zmínku ovšem stojí, že chemické konzervanty obsahovala Dětská hořčice (BONECO, a.s., Praha), a to hned dva. Laboratoř v ní našla kyselinu sorbovou v množství 563 miligramů na kilogram výrobku, přičemž nejvyšší povolený limit je tisíc miligramů. Dalším konzervantem v Dětské hořčici byl oxid siřičitý v množství 14,9 mg/kg výrobku, nejvyšší povolenou hranicí je 250 mg/kg. Pravdou je, že přítomnost obou konzervačních látek byla na obalu výrobku uvedena, test však zjistil jejich konkrétní použité množství.

Jak (ne)má hořčice vypadat

Plnotučná hořčice má podle senzorických hodnotitelů splňovat následující standardy:

vzhled a barva – kašovitá hmota bez hrubých částic, barva jasně žlutohnědá u přibarvených, šedožlutá u nepřibarvených;

konzistence – stejnorodá, přiměřeně hustá, krémovitá, hladká, soudržná, jemná;

chuť a vůně – typicky řízná, palčivá, vyváženě sladkokyselá, přiměřeně slaná a kořeněná, bez cizích pachů a příchutí.

Nejčastější závady popisují hodnotitelé takto:

vzhled a barva – cizí, nestejnorodá, netypická barva – příliš světlá, tmavá nebo cizí, volná tekutina;

konzistence – nehomogenní, řídká nebo příliš hustá, hrubá, oddělená tekutina, hrudkovitá, škrobovitá, táhlovitá;

chuť a vůně – nevýrazná, nevyvážená – příliš kyselá, slaná, sladká, nečistě kyselá, nahořklá, zatuchlá, natrpká, plesnivá, nečistá, příliš tučná, žluklá, jinak cizí.

Od výrobků určených dětem očekáváme, že v nich bude chemie co nejméně. Dodejme, že legislativa stanovuje přísnější kritéria na složení potravin pouze pro děti do tří let. Pokud je na potravině uvedeno, že je určena dětem, avšak bez vymezení věku, pro výrobce z toho neplynou žádné nadstandardní závazky.

Hořčice, je-li vyrobena z kvalitních surovin, chemické konzervanty ani nepotřebuje. Antimikrobiální účinky totiž mají už samotná hořčičná semínka, resp. silice v nich obsažené, které současně odpovídají za palčivou chuť. Dalšími přírodními konzervanty jsou ocet a sůl, bez nichž se hořčice neobejde.

V souvislosti s chemickými konzervanty nás překvapilo, že na obalech dvou výrobků byly deklarovány, ale laboratorní měření jejich přítomnost neprokázala. Šlo o Hořčici plnotučnou (SENF, spol.s.r.o., Žatec) a Benita Mustard Fine (Kaufland Česká republika, Praha). V každém případě platí, že výrobky by měly být označovány správně, aby spotřebitel nebyl uváděn v omyl.

Laboratoř naopak nenašla žádného hříšníka, který by na obalu konzer-

vanty zamlčel, ve výrobku by však přesto byly přítomny.

Litera vyhlášky splněna

Hořčice speciální se od plnotučných liší tím, že jsou obohaceny přidavkem zeleniny či ovoce, nebo různými jinými chuťovými přísadami. Více o tom na jiném místě testu.

Potravinářská vyhláška ukládá, že jak plnotučné, tak speciální hořčice musí obsahovat nejméně dvacet procent sušiny, dále alespoň 3,6 procenta tuku,

vedle toho nejvýše 2,5 procenta kyseliny octové a nejvýše 0,1 procenta písku. Pískem jsou v tomto případě míněny látky obsažené v popelu spálené potravin, které se nerozpouštějí v kyselině chlorovodíkové.

Plnotučná hořčice musí kromě toho mít nejméně pět procent cukru, pro hořčici speciální žádný limit na obsah cukru stanoven není. Chemická laboratoř podrobila každý z testovaných výrobků analýzám na obsah požadovaných látek a ze zjištěných výsledků vyplývá, že liteře vyhlášky vyhověly všechny.

Tučná a přeslazená

Co do množství změřeného tuku a cukru jeden z výrobků nápadně vybočoval z řady. Tím byla již zmíněná Dětská hořčice Boneco. Obsahovala 11,87 procenta tuku, nejvíce ze všech testovaných. Pro srovnání: v ostatních hořčicích se obsah tuku pohyboval od 3,44 do 5,93 procenta. Také cukru měl výrobek s názvem Dětská hořčice nejvíce, a to 15,7 procenta, zatímco v druhém „nejsladším“ ho bylo 7,26 procenta.

Jako rostlina se hořčice řadí mezi olejninu a tuk obsahuje i výrobek z je-

jích semen. Z údajů na etiketě vyplývá, že výrobce do dětské hořčice přidal i rostlinný olej blíže nespecifikovaného druhu. Uvážíme-li, že hořčice zpravidla slouží jako pochutina k tučnějším potravinám, pak se obohacování dětské hořčice tukem jeví jako nadbytečné.

Sám hořčičný olej má z hlediska výživových vlastností příznivé složení. Studie České zemědělské univerzity v Praze uvádějí, že v hořčičném oleji se nachází okolo 11 procent omega-3 mastných kyselin a přibližně stejné množství omega-6 mastných kyselin.

V laboratoři jsme si nechali změřit také obsah soli, který v hořčicích není upraven žádným závazným limitem. Nejvíce ji měla Malva Hořčice plnotučná (KAND s.r.o., Dobruška), která obsahovala tři procenta soli a toto množství také deklarovala ve složení na obalu. V testu senzorky výrobek skončil jako třetí nejchutnější.

Nejméně slanou byla Dětská hořčice Boneco s 1,33 procenta chloridu sodného, připomeňme však, že šlo o výrobek s největším podílem tuku a cukru.

Alba chutnala nejvíc

Z hlediska chemických zkoušek splnily povinná kritéria potravinářské vyhlášky všechny hořčice, konkrétní receptura však vyhláškou stanovena není. Tu si každý výrobce vytváří sám. A podle výsledků sensorického testu se zdá, že více či méně úspěšně. Hodnotitelé hořčice důkladně prohlíželi, očíhávali a ochutnávali a našli mezi nimi velké rozdíly.

Nejlépe ve smyslovém posuzování obstála Alba plus Plnotučná hořčice z Pardubic. Výrobek jasně žlutohnědý

barvy měl chuť a vůni typicky říznou, palčivou, vyváženě sladkokyselou, přiměřeně slanou, bez cizích pachů a příchutí. Konzistenci měl přiměřeně hustou, krémovitou a soudržnou. Dodejme, že byl bez chemických konzervantů.

Druhé a třetí místo v sensorice obsadily Pagusa (Lidl Česká republika v.o.s., Praha) a Malva (KAND s.r.o., Dobruška). Oba výrobky bez chemických konzervantů se prodávají v kelímku a patří k levnějším. Oba se vyznačovaly požadovanou palčivou, říznou chutí a vůní.

Nejhorší sensorické vlastnosti měla podle hodnotitelů Dětská hořčice Boneco. Na posledním místě skončila za atypickou oranžovou barvu, výrazně sladkou chuť a škrobovitou táhlovitou konzistencí. Tento výrobek v tubě byl nejdražším ze všech testovaných.

Kdyby měl být obal vodítkem pro kvalitní zboží, zněla by rada z našeho testu takto: hořčice z obyčejných plastových kelímků je lepší než ze sklenic a plastových lahví. Kelímkové hořčice získaly v testu senzorky hodnocení velmi dobře a dobře. Výrobky ve sklenicích a plastových lahvích dopadly průměrně či podprůměrně. ✕

Jak testujeme

podrobný postup testu hořčic najdete na www.dtest.cz/horcice

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality hořčic

konzervanty 35 %
senzorka 45 %
obsah soli 10 %
dodržení legislativy 10 %

hořčice plnotučné

	Alba plus Plnotučná hořčice	Lidl / Pagusa Hořčice plnotučná	Interspar / S Budget Hořčice Mustard plnotučná fine	Malva Hořčice plnotučná	Penny Delikatesní hořčice plnotučná	Globus / Korrekt Hořčice plnotučná	Kaufland / Benita Mustard Fine
cena (Kč)	7,9	6,9	9,9	6,9	6,9	6,9	19,9
hmotnost balení (g)	200	400	400	200	400	400	490
cena za kilogram (Kč)	39,5	17,3	24,8	34,5	17,3	17,3	40,6
hodnocení kvality	velmi dobře 87 %	velmi dobře 85 %	velmi dobře 82 %	velmi dobře 82 %	velmi dobře 81 %	dobře 79 %	dobře 79 %
konzervanty	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
kyselina benzoová / sorbová	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++
oxid siřičitý	++	++	++	++	++	++	++
počet konzervantů	++	++	++	++	++	++	++
umělá barviva	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
senzorika	velmi dobře 82 %	dobře 77 %	dobře 73 %	dobře 75 %	dobře 66 %	dobře 68 %	dobře 64 %
vzhled, barva / konzistence	++ / ++	++ / ++	++ / +	++ / ++	++ / ++	++ / +	++ / +
vůně, chuť	+	+	+	+	+	+	0
slovní popis / odchylky	jasně žluto- hnědá barva, stejnorodá, hladká, typická chuť i vůně, dobrá konzistence	tmavší barva, typická jemně sladkokyselá chuť, dobrá konzistence	tmavší šedo- žlutá barva, výrazná ostřejší a slaná chuť, oddělená tekutina	tmavší barva, typická výrazná ostřejší chuť, dobrá konzistence	šedožlutá barva, chuť kyselejší, nahořklá/ natrpklá, konzistence řidší	tmavší barva, chuť slanejší, kyselejší, nahořklá, řidší konzistence	šedožlutá barva, kyselá ostrá chuť, řidší konzistence s oddělenou tekutinou
obsah soli	uspokojivě 59 %	dobře 63 %	uspokojivě 46 %	dostatečně 38 %	dobře 66 %	uspokojivě 41 %	uspokojivě 56 %
chlorid sodný (g/100 g)	2,03	1,83	2,67	3,06	1,67	2,93	2,18
dodržení legislativních požadavků ¹⁾	velmi dobře 98 %	velmi dobře 93 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 98 %	velmi dobře 98 %
cukry (g/100 g)	6,58	6,53	5,82	5,87	6,48	5,44	5,55
tuk (g/100 g)	3,64	3,44	4,65	4,07	4,85	4,24	4,28
písek (g/100 g) ²⁾	0,04	0,02	0,03	0,05	0,02	0,02	0,04
sušina (g/100 g)	20,57	20,16	20,87	20,65	21,76	20,43	20,04
titrační kyselost (%) ³⁾	1,37	1,27	1,29	1,49	1,39	1,46	1,46
informace o výrobku							
výrobce/prodávající	ALBA plus, s. r. o., Pardubice	Lidl ČR v.o.s., Praha 5	KAND s.r.o., Dobruška	KAND s.r.o., Dobruška	SENF, spol. s r. o., Žatec	Globus ČR, k.s., Praha 9	Kaufland ČR, v.o.s., Praha 4
země původu	Česká rep.	neuvedeno	Česká rep.	Česká rep.	Česká rep.	Vyrobena v ČR	Česká rep.
datum spotřeby	21.6.2014	23.6.2014	19.5.2014	20.6.2014	19.6.2014	18.6.2014	13.9.2014

klíč:

++ + 0 - --
velmi dobře ↔ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100–80 %
dobře 79–60 %
uspokojivě 59–40 %
dostatečně 39–20 %
nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano X ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

Senf Hořčice plnotučná	Snico Královská hořčice plnotučná	Pikant Ostrava Hořčice plnotučná	Boneco Plnotučná hořčice Mustard	Neli Hořčice plnotučná	Albert Quality Hořčice plnotučná	Tesco Mustard Plnotučná hořčice
18,9	24,9	12,9	12,9	9,9	24,9	26,9
250	350	350	260	200	450	500
75,6	71,1	36,9	49,6	49,5	55,3	53,8
dobře 77 %	dobře 74 %	dobře 73 %	dobře 65 %	dobře 63 %	dobře 61 %	uspokojivě 54 %
velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	dobře 67 %	dobře 76 %	uspokojivě 42 %	dobře 78 %	uspokojivě 41 %
++ / ++	++ / ++	+ / ++	++ / ++	O / ++	++ / ++	O / ++
++	++	++	+	++	+	++
++	++	+	+	+	+	+
velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
uspokojivě 56 %	uspokojivě 50 %	dobře 73 %	uspokojivě 46 %	dobře 73 %	dostatečně 37 %	uspokojivě 52 %
++ / +	+ / +	++ / +	O / +	++ / +	O / O	+ / O
O	O	+	O	+	-	O
šedožlutá barva, natrpklá atypická cizí chuť, méně hladká, řidší konzistence	světlá barva, méně výrazná chuť (cizí, nahořklá, zatuchlá), řidší konzistence	šedožlutá barva, kyselejší ostrá chuť, řidší konzistence s oddělenou tekutinou	světle krémová barva, chuť kyselá, ostřejší, natrpklá, cizí, konzistence méně hladká	tmavší barva, ostřejší štiplavá chuť, méně hladká a řidší konzistence	atyp. světlá žlutá barva, kyselá štiplavá chuť s cizí pachutí, méně hladká řidší konzistence	tmavší šedo-žlutá barva, chuť méně výrazná, nasládlá, méně hladká, oddělená tekutina
dobře 68 %	dobře 68 %	dobře 68 %	dobře 73 %	dobře 60 %	dobře 67 %	dobře 61 %
1,58	1,56	1,59	1,34	1,98	1,62	1,91
velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
6,68	6,51	6,98	6,13	7,12	6,37	7,26
4,29	4,66	4,55	5,42	5	5,47	4,96
0,04	0,05	0	0,03	0,03	0	0,02
20,54	21,32	21,64	20,84	21,04	22,36	20,8
1,24	1,32	1,5	1,6	1,54	1,88	1,4

SENF, spol. s r. o., Zatec	SNICO s.r.o., Slovensko	PIKANT Ostrava s.r.o., Ostrava	BONECO a.s., Praha 4	NELI, a.s., Vyškov	BONECO a.s., Praha 4	Tesco Stores ČR a.s., Praha 10
neuveďeno	Slovenská rep.	Česká rep.	Česká rep.	Česká rep.	Česká rep.	Vyrobena v ČR
19.12.2014	8.7.2014	12.06.2014	2.12.2014	19.6.2014	18.6.2014	20.6.2014

hořčice speciální		
Spak Hořčice klasická	Hellmann's Gurmánská hořčice	Boneco Dětská hořčice
19,9	39,9	24,9
250	440	200
79,6	90,7	124,5
uspokojivě 57 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 46 %
uspokojivě 50 %	uspokojivě 40 %	dostatečně 33 %
O / ++	O / ++	++ / O
++	++	+
+	+	-
velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
uspokojivě 53 %	uspokojivě 47 %	dostatečně 38 %
++ / +	O / -	O / O
O	O	-
žlutá barva, kyselá, ostrá, trpká chuť, méně hladká pevnější konzistence	tmavě šedo-žlutá barva, kyselá, ostrá, palčivá chuť, hrubší konzistence, oddělená tekutina	atypická oranžová barva, výrazně sladká chuť, škrobovitá táhlovitá konzistence
uspokojivě 57 %	dobře 63 %	dobře 73 %
2,13	1,83	1,33
velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
4,42	6,54	15,7
5,69	5,93	11,87
0	0	0,03
22,14	24,03	39,25
1,25	1,92	1,23

SPAK foods s.r.o., Sušice	Unilever ČR, spol. s r.o., Praha 8	BONECO a.s., Praha 4
Vyrobena v EU	Vyrobena v EU	neuveďeno
20.11.2014	8.10.2014	02.04.2014

¹⁾ Laboratorní analýzy prověřovaly, zda výrobci dodrželi legislativní požadavky kladené na plnotučné a speciální hořčice. Ty jsou stanoveny pro minimální hodnoty cukru jako sacharózy (min. 5 %, platí jen pro plnotučné), tuku (min. 3,6 %), sušiny (min. 20 %) a pro maximální hodnoty pro kyselost (kyselina octová, max. 2,5 %) a písek (max. 0,1 %).

²⁾ látky obsažené v popelu spálené potraviny, které se nerozpouštějí v kyselině chlorovodíkové

³⁾ kyselina octová

★ vítěz testu
⊙ výhodný nákup

Můj dům, můj hrad, mé pojištění

Stali jste se čerstvými vlastníky nemovitosti? Nebo plánujete změnit současnou pojistku? Právě pro vás jsme připravili malý návod, jak si majetek co nejlépe pojistit. Ačkoliv vás vybavíme znalostmi, stejně budete potřebovat notnou dávku trpělivosti. Na internetu si ucelené porovnání nabídek podle našich zkušeností neuděláte. Bez dobrého poradce nebo obcházení kamenných poboček pojišťoven to nejde.

Ještě než vyrazíte do terénu, dobře si ujasněte, co vlastně chcete pojistit. Jedná se vám o nemovitost, nebo její vybavení? Nebo obojí? „Stěny“ stavby pokryje pojištění nemovitosti. O zařízení se pak stará pojištění domácnosti. My jsme pro účely našeho testování zvolili běžnou formu, a to kombinaci obou typů pojištění, která kompletně pokryje váš majetek.

Rizika a „rizika“

Jaká rizika vás, resp. váš dům či byt mohou ohrozit? Při jejich výběru zbytečně nešetřete. Pojištění „napůl“ není pojištěním. Na druhou stranu byste ale neměli ani

sednout na lep pojišťovacím agentům, kteří se logicky snaží uzavřít co nejohlednější smlouvu kvůli provizím.

Typů rizik ve slovníku pojišťoven najdete bez nadsázky stovky. My jsme vybrali nejběžnější položky z pojišťovacího menu, které si můžete prohlédnout v boxech na protější straně. Každá pojišťovna nabízí i další rizika, často to však budou ta samá uváděná jen pod jiným názvem.

Právě na názvy a slovíčkaření si dávejte velký pozor. Notoricky známé po událostech posledních let je například rozlišení záplavy a povodně. Zatímco povodeň ve smluvních podmínkách symbolizuje „řeku vylitou z břehů“, záplava reprezentuje „jiný vodní zdroj“ (například když vám dům vytopí voda z přívalového deště). Na toto dělení nenarazíte u každé pojišťovny, ale stále se v sazebnících vyskytuje.

Podobné je to s blesky. Škodami napáchanými bleskem se běžně rozumí následky přímého úderu. Když ale blesk udeří do blízké trafostanice a vypálí vám veškerou elektroniku v domě, jde o nepřímý úder blesku a ten musíte mít pojištěný zvlášť. Jinak máte smůlu.

Následující tabulky obsahují nabídky pojišťoven odpovídající uvedeným modelovým příkladům – konkrétním požadavkům spotřebitele. Zdrojem dat jsou online kalkulačky jednotlivých pojišťoven. Jde tedy o produkty, ke kterým se dostane běžný spotřebitel při zadání modelové situace. Řazení v tabulkách je abecední, protože roční cena není srovnatelná – pojišťovny neumožňují pojistit naši modelovou nemovitost zcela stejným způsobem.

Modelový příklad: BYT + DOMÁCNOST

hodnota bytu: 2 500 000 Kč; hodnota domácnosti: 350 000 Kč; spoluúčast až do 10 000 Kč; stáří nemovitosti: novostavba, bez předchozího pojištění; plocha obytná: 90 m²; patro: třetí; umístění bytu poblíž centra velkého města (Brno); zabezpečení standardní, povodňová zóna 2; platba za pojištění 1x za rok

pojišťovna	minimální pojistná částka (dům)	minimální pojistná částka (domácnost)	spoluúčast	typ ceny	produkt	cena ročního pojištění
Allianz	2 500 000 Kč	500 000 Kč	0 Kč	neuvedeno ²¹	exkluziv	5737 Kč
Česká pojišťovna	2 500 000 Kč	350 000 Kč	3000–10 000 Kč ²¹	nová	exclusive	4767 Kč
Česká podnikatelská pojišťovna	2 500 000 Kč	350 000 Kč	neuvedeno ²¹	neuvedeno ²¹	domex start	3503 Kč
ČSOB Pojišťovna	2 500 000 Kč	405 000 Kč	neuvedeno ²¹	neuvedeno ²¹	maximum	6762 Kč
Kooperativa	2 500 000 Kč	590 000 Kč	5000 Kč	neuvedeno ²¹	komfort	4572 Kč
Wüstenrot	2 500 000 Kč	350 000 Kč	neuvedeno ²¹	obecná	ProDomov	3885 Kč

vysvětlivky:

²¹ výše spoluúčasti podle míry rizika

²² neuvedeno v online kalkulačce

Ještě než začnete rizika sepisovat a vybírat, musíme upozornit, že možnost volby budete mít omezenou. Podobně jako u jiných pojistek je i u majetku běžné balíčkovaní. Typicky narazíte třeba na sdružené riziko živlů, tzv. FLEXA, které naráz kryje požár, výbuch, blesk a pád letadla. To je také důvod, proč je pád letadla v našem modelovém případě. Nejsme rozmáhali a nebydlíme vedle letiště, ale bez letadla FLEXu nekoupíte.

Na kolik se pojistit?

Právě tato otázka je asi nejsložitější a strávíte nad ní nejvíc času. Limity byste měli stanovit nebo alespoň ohlídat u každého typu rizika zvlášť. Kromě smlouvy nezapomeňte na všeobecné pojistné podmínky. I ty mohou obsahovat další vyluky či omezení, jaké maximální plnění při té či oné škodě dostanete.

Modelový příklad: DŮM + DOMÁCNOST

hodnota domu: 1 500 000 Kč; hodnota domácnosti: 200 000 Kč; spoluúčast až do 10 000 Kč; stáří nemovitosti: 25 let; předchozí pojištění: 10 let, bez hlášených škod; sklep: 60 m²; přízemí: 80 m²; podkroví: 80 m²; plocha obytná: 120 m²; umístění domu na vesnici (Jihomoravský kraj); dům nemá poškozeny nosné konstrukce, elektroinstalace, vodovod, kanalizaci, klempířské prvky; trvale obývaná nemovitost bez záplav za posledních 20 let; zabezpečení standardní; platba za pojištění 1x za rok

Tak trochu nefér mohou být minimální pojistné částky. Ty může pojišťovna požadovat jak u celého pojištění nemovitosti a vybavení, tak u dílčích rizik. A to i v případě, že si myslíte, že vaše bydlení ani zdaleka takovou hodnotu nemá. Podstatnou roli to potom hraje při výběru způsobu pojištění na časovou, obecnou a novou cenu (toto rozlišení rozebíráme níže). V důsledku minimálních limitů totiž můžete platit vyšší krytí, než jaké by vám v případě škody bylo skutečně placeno.

Ideální pojistka kryje přesně hodnotu nemovitosti. Pokud tomu tak není, spadáte do kolonky podpojištěný či přepojištěný.

Podpojištění znamená, že částky krytí na jednotlivá rizika jsou nižší, než je hodnota nemovitosti nebo vybavení. Buď jste se snažili při uzavření smlouvy šetřit, nebo za to může vývoj v čase.

Nejčastěji nabízená rizika (s vyznačením těch, které jsme požadovali v našich modelových příkladech)

Nemovitost

- ✗ atmosférické srážky
- ✗ chybná funkce sprinklerového zařízení
- ✗ imploze
- ✗ krádež vloupáním, loupež
- ✗ krupobití
- ✓ mráz (na vodovodu a topném systému)
- ✗ náhrada za ztrátu vody
- ✓ náraz vozidla
- ✓ pád stromů, stožárů a jiných předmětů
- ✓ pád letadla
- ✗ podpětí
- ✗ poškození zateplené fasády zvířaty a hmyzem
- ✓ povodeň, záplava
- ✓ požár
- ✗ rázová vlna nadzvukových letadel
- ✗ rozbití skla (nepojištěným nebezpečím)
- ✗ sesuv hornin, zemin, lavin
- ✓ tíha sněhu
- ✓ úder blesku, přepětí (nepřímý úder blesku, napěťová špička)
- ✗ vandalismus
- ✗ voda z vodovodního zařízení
- ✓ vichřice
- ✓ výbuch
- ✗ vystoupení vody z kanalizace
- ✗ zemětřesení
- ✗ zkrat v elektromotorech
- ✗ znečištění kouřem

Domácnost

- ✗ chybná funkce sprinklerového zařízení
- ✗ imploze
- ✓ krádež vloupáním, loupež
- ✗ krupobití
- ✓ loupežné přepadení
- ✓ mráz (na vodovodu a topném systému)
- ✓ náraz vozidla
- ✓ pád letadla
- ✓ pád stromů, stožárů a jiných předmětů
- ✗ porucha chladicího zařízení
- ✓ povodeň, záplava
- ✓ požár
- ✗ rázová vlna nadzvukových letadel
- ✗ rozbití skla (nepojištěným nebezpečím)
- ✗ sesuv hornin, zemin, lavin
- ✓ tíha sněhu
- ✓ úder blesku, přepětí (nepřímý úder blesku, napěťová špička)
- ✗ vandalismus
- ✓ vichřice
- ✓ vniknutí atmosférických srážek
- ✗ voda z akvária
- ✗ voda z vodovodního zařízení
- ✓ výbuch
- ✗ vystoupení vody z kanalizace
- ✗ zemětřesení
- ✓ znečištění kouřem

pojišťovna	minimální pojistná částka (dům)	minimální pojistná částka (domácnost)	spoluúčast	typ ceny	produkt	cena ročního pojištění
Allianz	2 160 000 Kč	300 000 Kč	0 Kč	neuvedeno ²⁾	exkluziv	3131 Kč
Česká pojišťovna	2 770 000 Kč	200 000 Kč	3000–10 000 Kč ¹⁾	nová	exclusive	3734 Kč
Česká podnikatelská pojišťovna	1 500 000 Kč	200 000 Kč	neuvedeno ²⁾	neuvedeno ²⁾	domex start	2123 Kč
ČSOB Pojišťovna	3 212 000 Kč	540 000 Kč	neuvedeno ²⁾	neuvedeno ²⁾	maximum	6305 Kč
Kooperativa	2 130 000 Kč	660 000 Kč	5000 Kč	neuvedeno ²⁾	komfort	3710 Kč
Wüstenrot	1 500 000 Kč	300 000 Kč	neuvedeno ²⁾	obecná	ProDomov	1470 Kč

vysvětlivky: ✓ ano ✗ ne

Jak se z pojištění dostat?

Pojištění zanikne uplynutím pojistné doby, ale nemusí tomu tak být vždy. Častou smluvní podmínkou je automatické prodloužení smluv na dobu určitou. Když taková podmínka ve smlouvě je, musíte alespoň šest týdnů před uplynutím pojistné doby oznámit, že o další pojištění nemáte zájem, jinak se prodlouží o stejnou dobu, na kterou bylo sjednáno. Nový zákoník dává oběma stranám na začátku určitou dobu na rozmyšlenou i po uzavření smlouvy. S osmi-denní výpovědní dobou lze smlouvu vypovědět do dvou měsíců od jejího uzavření. Pokud se vám nebude líbit, jak pojišťitel vyřizuje pojistnou událost, můžete smlouvu vypovědět do tří měsíců od oznámení pojistné události, výpovědní lhůta je pak jeden měsíc.

Pokud cena nemovitosti vzrostla o desítky procent a vy jste si smlouvu neaktualizovali, proplatí pojišťovna jen tu částku, na kterou jste se původně pojistili. A za tu si nový dům s největší pravděpodobností nepostavíte. Pozor, podobně

by se krátily i částky vyplácené pojišťovnou za dílčí poškození. Zjednodušeně řečeno – máte-li nemovitost pojištěnou na dva milióny, i když stojí tři, a voda vám poškodí polovinu domu, nedostanete polovinu ze třech miliónů, ale ze dvou. Nehleďte na to, že do celkového limitu byste se vešli.

O podpojištění zástupci pojišťoven mluví často a klienty nezdůrazňují i písemně. Vyšší pojistné krytí totiž znamená i vyšší pojistné, které od vás mohou inkasovat.

O přepojištění už tolik mluvit nebudou, i když ani to pro vás není ideální. Znamená to mít pojistku na částku vyšší, než je reálná cena. Pokud si dvacetimetrovou garsonku pojistíte na deset miliónů, nikdo vám takovou částku v případě zničení neproplatí, byť byste platili pojistné v požadované výši po celou dobu. Přepojištění nemovitosti kvůli zastaralým smlouvám hrozí jen zřídka, ale vyskytnout se může. I nemovitost může ztratit na hodnotě. Pravděpodobnější je však výskyt přepojištění u pojištění domácnosti – její vybavení (přínejmenším morálně) zastarává stejně jako vaše auto.

Nestárnoucí nemovitosti a vybavení

Možná si teď myslíte, že pojistné smlouvy musíte neustále aktualizovat. Částečně je to pravda a přínejmenším občasnou pozornost vyžaduje každá dlouhodobá smlouva. Proti stárnutí ale můžete bojovat i jiným způ-

© gemenacom / Fotolia

sobem – počítáním v „nových cenách“. Je tedy třeba rozlišit, jaké krytí využívá nabízená pojistka. Půjde buď o ceny nové, časové, nebo obecné.

Pojištění na **novou cenu** znamená, že za bernou minci je považována cena novostavby v dané lokalitě, která svými charakteristikami odpovídá vašemu domu nebo bytu v době sjednání. Stejný způsob výpočtu může pojišťovna samozřejmě nabídnout i pro vybavení. Výhody a nevýhody jsou nasnadě. Pokud dojde ke zničení nemovitosti, dostanete tolik, že si můžete rovnou vyhlédnout novou a nově ji i vybavit (v případě, že se ceny v dané lokalitě výrazně nenavýšily; pojištění jste stále maximálně na částku, kterou jste si ve smlouvě sjednali). Těto variantě ovšem odpovídá vyšší pojistné.

Časová metoda, někdy nazývaná tabulková, pracuje s pevnými koeficienty. Jednoduše to lze demonstrovat na vybavení. Pokud rozbijete pět let starou televizi, která jako nová stála deset tisíc korun, nahlédne pojišťovna do tabulky. Tam zjistí, že předpokládaná životnost takového spotřebiče je deset let, čemuž odpovídají odpisy deset procent ročně. Po pěti letech má tedy oficiálně padesátiprocentní hodnotu a dostanete pět tisíc (ilustrační příklad nevychází z reálných tabulek pojišťoven). Tato metoda předpokládá průběžnou aktualizaci smluv.

Třetí v řadě je **cena obecná**, která je de facto cenou tržní. Neřeší se žádné tabulky, ale aktuální hodnota nemovitosti nebo vybavení na trhu. Zpět k televizi. Pojišťovák by si při obecné metodě stanovení

© Gena Sanders / Fotolia

ceny prošel například inzercí a zjistil, že daný televizor se po pěti letech prodává sotva za třetinu. A nabídl by vám odpovídající tři tisíce. I zde se může vyplatit smlouvy občas aktualizovat, aby pojistná částka reflektovala změny cen na trhu.

Jakou metodu pojištění zvolit, to závisí případ od případu. A také od toho, zda máte vůbec na výběr. Právě na zmatečné uvádění způsobu určení ceny jsme při našem testování online kalkulaček pojišťoven narazili nejčastěji. Některé napevno vnutí jednu variantu, jiné omezí například novou cenu maximálním stářím nemovitosti a další pro jistotu nezminí tento velmi podstatný údaj vůbec.

Ne laciným pojistkám

Lacině a zároveň dobře vás nikde nepojistí. Ačkoliv to naše modelové tabulky na první pohled popírají, rozdíly v cenách mají své důvody. Třeba zmiňované typy cen, na které se pojišťujete, limity pro krytí jednotlivých rizik nebo výluky. Pokud už máte užší výběr vašeho budoucího pojistitele, chopte se smluv a všeobecných pojistných podmínek a všechny výluky důkladně nastudujte.

Čemukoliv nebudete rozumět, ptejte se. Jazyk pojišťoven je složitý. Zákon o pojistné smlouvě si v sobě nese jádro z první republiky a termíny mohou dnes působit zmatečně. Stačí se zamotat v pojmech pojistník, pojistitel, pojištěný, pojistné a reálného významu ustanovení se sami nedobe-

rete. Ale nezaoufejte, vyznat se v podmínkách nemusí ani obsluha za přepážkou a často budete svědky promptního telefonátu na centrálu s dovětkem: „Na to se tu ještě nikdo neptal.“

K rozdílným cenám v tabulce notně přispívají také odlišné minimální pojistné částky, zejména u staršího domu. Samozřejmě bychom chtěli otestovat srovnatelný vzorek stejně nadefinovaných pojistek, jenomže online nástroje pojišťoven to neumožňují. Pokud si domu ceníte na milión a půl, ale pojišťovna v kalkulačce použije pro danou lokalitu a nemovitost minimální cenu tři milióny, níž vás nepustí. Nepřímou vás tak může dotlačit k přepojištění – zvláště pokud nevíte, na jaký typ ceny pojištění uzavíráte. A je otázkou, jestli by byla ochotná ony tři milióny následně vyplatit, když nemovitost takovou hodnotu neměla.

Relativně bezpečně naopak můžete ušetřit volbou vyšší spoluúčasti, pokud vám dá pojišťovna na výběr. Zpravidla pak budete odsouzeni k úhradě drobných škod z vlastní kapsy do vámi stanovené výše – třeba když vám oknem proletí fotbalový míč. Taková škoda ale ohrozí jen málokterý rodinný rozpočet. V případě většího neštěstí, například požáru, už se ale spoluúčast na miliónovém plnění promítne jen nevýznamně.

Mimo jiné tím posílíte roli pojištění jako ochránce proti závažným škodám. Vždy si vzpomeňte na poučku, že pojištění se nikdy „průměrně nevyplatí“, vždycky živíte

také pojišťovnu. A pojistit byste se proto měli jenom na to, co vás může zasáhnout opravdu citelně. Navíc si ušetříte papírování a nervy s řešením pojistné události.

Presumpce viny

Před soudem ctí civilizovaný svět presumpci neviny. Při vyjednávání s pojišťovnou je to přesně opačně a důkazní břemeno leží na vás. Podpisem smlouvy a měsíční úhradou pojištění nekončí. Průběžně shromažďujte veškerou dokumentaci k nemovitosti i vybavení. Jakmile se něco změní, popadněte fotoaparát a fotky radši duplicitně uložte mimo váš domov. Velkou část hrozících škod odnese nejdříve elektronika. A co je platný pečlivě zdokumentovaný stav nemovitosti, když je uložený ve vyplaveném počítači.

Bedlivě sťežte také všechny účtenky. Na jejich základě můžete snadno prokázat, co všechno jste v době nehody doma měli a hlavně, jakou to mělo cenu. Předejdete tak zbytečným licitacím v případě stanovení pojistného plnění. Opět platí, není nic jednoduššího, než doklady vyfotit a uložit s další dokumentací. Blednutí účtenek z termotiskáren je známý problém a za pár let byste mohli pojišťovákovi předkládat jen bílé, bezcenné papírky.

Pokud dojde ke sporu ohledně proplacení škody, nebuďte pasivní. Ano, pojišťovna má jistě navrch, vyzná se v problematice, má tým právníků. Jenomže vy větší nou nejdnete s pojišťovnou, ale s jediným zaměstnancem.

Pojištění a povodně

Po několika velkých povodních v posledních patnácti letech pojišťovny sestavily takzvané povodňové mapy. Ty podle statistik vyznačují, jaké riziko povodně v dané lokalitě hrozí. Pokud překročí určitou hranici, popírá princip nahodilosti, na kterém je pojištění postaveno. To znamená, že povodeň je jednou za čas prakticky jistá. A takovou nemovitost nikdo nepojistí. U střední míry rizika sice pojistku seženete, ale dražší.

U podobných typů rizika si dejte pozor, že se v čase mohou měnit. Konkrétně povodňové mapy jsou například aktualizovány pokaždé, když se voda vylíje z břehů. Mohlo by se vám proto stát, že ač si myslíte, že jste proti povodni pojištěni, aktualizovala se mezitím mapa a vy jste spadli do výluky uvedené ve všeobecných pojistných podmínkách.

A ten může chybovat nebo to zkrátka jen zkouší. Tento problém nastává zejména tehdy, pojišťujete-li se na obecnou, tedy tržní cenu. Najít na internetu podezřele levný inzerát a na základě toho stanovit směšně nízkou částku plnění, je pro likvidátora jednoduché. Stačí neregistrovat, upozornit, že inzerované domácí kino má prasklou obrazovku a jde o pět let starší typ. Leckde se vám dokonce omluví za chybu a plnění přepočítají. Získáte tisíce navíc, aniž byste se museli složitě a draze soudit. ✕

Monitor Neseriózní e-shop skončil

Díky naší poradenské lince se často dozvídáme o neseriózním jednání některých prodejců. Jsou-li tyto informace závažné, snažíme se informovat veřejnost i prostřednictvím dalších médií.

Nejinak tomu bylo v případě stížností na podvodný e-shop www.elektrokladem.cz, který zákazníkům nedodával objednané a předem zaplacené zboží. Hlavními lákadly tohoto e-shopu byly solidní vzhled a samozřejmě nízké ceny. Naše varování před podvodným e-shopem převzala ČTK, TV Prima, Blesk.cz, zpravodajské weby Lidovky.cz, Týden.cz a další média. Webové stránky dotyčného prodejce již nyní nejsou v provozu.

Nezapomeňte na základní pravidla bezpečnosti nakupování na internetu: v případě neznámých e-shopů zvolte zasílání zboží na dobírku a věnujte pozornost obchodním podmínkám. Je také dobré ověřit si předem zkušenosti ostatních zákazníků, nejlépe z více zdrojů. Potřebné informace můžete získat i prostřednictvím naší služby „Ověření e-shopů“ na webové stránce www.dtest.cz/eshopy.

Zpracováno s využitím monitoringu médií společnosti Anopress IT.

Evropské spotřebitelské centrum Aukční servery: víte, od koho nakupujete?

Na aukčních internetových serverech se bohužel stále častěji objevuje nešvar v podobě prodávajících, kteří prodávají ve velkém, ovšem bez patřičného podnikatelského oprávnění. A to může nakupujícím způsobit značné problémy.

Někteří prodávající se snaží, aby jejich činnost na aukčních serverech působila jako nepodnikatelská, a to přesto, že nabízejí například své „soukromé“ mobily v řádu stovek či tisíců kusů. V takovém případě může jít o tzv. neoprávněné podnikání a spotřebitelé tím mohou být zmateni. Navíc se často jedná o zahraniční prodávající, kteří se tak pokouší využít rozdílných podmínek pro podnikání v jiném státě a vyhnout se dozorovým orgánům ve své vlastní zemi.

Při nákupu u prodávajícího, který nemá podnikatelské oprávnění, ale jeho činnost má znaky podnikatelské aktivity, nejsou sice spotřebitelská práva dotčena (např. právo na odstoupení od smlouvy do 14 dnů bez udání důvodu, na klasickou dvouletou záruku apod.), ale je často komplikovanější se u takových subjektů těchto zákonných práv dovolat. Tito zvláštní „podnikatelé“ se totiž často odvolávají právě na to, že podnikateli formálně nejsou, a proto prý nemají vůči kupujícím žádné povinnosti.

To byl případ českého spotřebitele, který se obrátil na Evropské spotřebitelské centrum s tím, že mu slovenský obchodník odmítá vyřídit reklamaci mobilu zakoupeného přes server Aukro. Při prověřování okolností případu se ukázalo, že prodávající je fyzickou nepodnikající osobou, a to přesto, že má za sebou během šesti měsíců zhruba 1500 aukcí, především mobilních telefonů. Přitom nefiguruje v živnostenském rejstříku. Tento spor se v síti Evropských spotřebitelských center nepodařilo mimosoudní cestou vyřešit, protože prodávající nehodlal o žádném řešení vyjednávat. Spotřebiteli tak nezbývá, než se případně obrátit na soud.

I tento případ ukazuje, jak je důležité vždy si prověřit prodávajícího. Mimochodem na uvedeném serveru Aukro by měl člověk, který zboží prodává soustavně, mít u svého profilu uvedenu kolonku „údaj o společnosti“, což značí registrovaný podnikatelský účet. Pak je možné podnikatele ověřit v příslušném obchodním či živnostenském rejstříku, ve kterém by měl být registrován.

Na zahraničních aukčních serverech je třeba dát si pozor na prodávající především z asijských zemí, kde kromě ztráty zákonných práv i při nákupu od skutečných obchodníků hrozí také nebezpečí obdržení výrobku, který nesplňuje ani základní bezpečnostní požadavky.

Pokud nakupujete od zahraničních prodejců, je relativně nejbezpečnější nakupovat od obchodníků z EU. S případným sporem vám potom může pomoci Evropské spotřebitelské centrum.

Evropské spotřebitelské centrum (ESC) poskytuje spotřebitelům informace o jejich právech na jednotném evropském trhu. Právníci ESC bezplatně pomáhají spotřebitelům řešit jejich problémy s obchodníky z jiných zemí EU, Islandu či Norska.

Kontakty na ESC ČR
Štěpánská 15, 120 00 Praha 2
e-mail: esc@coi.cz; telefon: 296 366 155
www.evropskyspotrebitel.cz

Hledáte informace?

Přehled vybraných testů

z posledních let.

Výsledky všech testů a další
informace najdete na
www.dtest.cz.

Auto + doprava

Bezpečnost automobilů	8/13
GPS navigace	1/13; 1/14
Letní pneumatiky	4/12; 3/13
Zimní pneumatiky	10/12; 10/13

Děti

Autosedačky	6/13; 11/13
Dětská jízdní kola	3/11
Dětská odrážedla	7/10
Dětské kočárky	5/13; 12/13
Dětské nosiče (klokaniky)	3/14
Dětské postýlky	12/09
Dětské vozíky za kola	7/13
Chůvičky	7/11
Opalovací přípravky pro děti	6/10

Domácnost

Detektory kouře	12/13
Domácí pekárny	9/12
Elektrické vertikutátory	2/13
Chladničky	6/12
Kávovary	12/13
Kotoučové pily	5/13
Kuchyňské roboty	5/13
Mikrovlnné trouby	1/13
Mýčky nádobí	10/12; 6/13
Napařovací žehličky	2/13
Odstraňovače skvrn	8/13
Parní hrnec a trouby	2/12
Prací koule, mýdlové ořechy	1/12
Prací prostředky	12/11
Prací prostředky alternativní	3/13
Prací prostředky na vlnu a jemné prádlo	10/13
Pračky	4/13; 9/13
Příklepové a aku vrtačky	2/14
Přímochařské pily	5/11
Pyrolytické trouby	11/13
Robotické vysavače	3/14
Rychlovarné konvice	4/13
Ruční šlehače	4/12
Retězové pily	9/13
Sekačky benzinové	3/13
Sekačky elektrické	3/12
Sekačky robotické	4/11
Stolní mixéry	1/14
Sušičky prádla	12/12
Šicí stroje	2/11
Štípače dřeva	12/11
Topinkovače	2/14
Týčové mixéry	3/13
Úsporné zdroje světla	4/12; 8/13
Vysavače	9/12; 6/13
Zahradní drtiče	8/11
Zahradní nůžky	9/10
Zahradní pilky	2/13
Zámky na kolo	5/13

Obraz + zvuk

AV receivery	2/14
Baterie a nabíječky	1/11
Bezdrátové headsety	8/12
Blu-ray přehrávače	9/12
Čtečky elektronických knih	1/11
Digitální videokamery	6/11
Domácí kino	12/12
Externí pevné disky	9/10
Fotoaparáty	
s výměnnými objektivy	9/12
Hi-fi systémy	1/14
Kompaktní fotoaparáty	7/13; 2/14
Monitory	1/11
MP3 dokovací stanice	1/12
MP3 a multimediální přehrávače	1/12; 12/12
Sluchátka	10/11
Sportovní kamery	6/13
Televizory	9/13; 3/14
Ultra HD a OLED TV	3/14
Videokamery	6/12

Telefony + počítače

Bezpečnostní aplikace	8/13
Mobilní telefony	11/12; 11/13
Mobily pro seniory	4/10
Navigace pro mobily	8/12
Ochrana počítače	4/13; 3/14
Přepětové ochrany	7/13
Tablety	11/12; 12/13
3D tiskárna	8/13
Tiskárny	2/13; 10/13
Vodotěsné obaly	4/12

Sport + hobby

Běžecské bundy	10/12
Běžecské lyže	1/12
Běžecské ponožky	9/13
Carvingové lyže	11/10
Cyklistické přilby	5/12
Digitální piana	4/12
Lyžařská střediska	1/11
Lyžařské brýle	1/11
Lyžařské přilby	1/13
Spací pytle	5/11
Sporttestery	4/11
Trekkingová obuv	8/12

Zdraví + kosmetika

Antiperspiranty	8/11
Elektrické zubní kartáčky	1/14
Holící stroje a holítko	7/12; 11/13
Krémy na ruce	10/10
Mezizubní péče	11/12
Měřiče krevního tlaku	1/11
Opalovací přípravky	7/12; 7/13
Silony	10/13
Spodní prádlo	5/12
Šampony pro barvené vlasy	6/12
Šampony pro regeneraci	8/10
Tělová mléka	11/10
Univerzální pleťové krémy	7/10
Ústní vody	2/10

Jídlo + pití

Citróny, limetky, máta	8/13
Černý čaj	9/12
Čokolády	7/12
Hořické trubičky a oplatky	1/14
Jedlé tuky	11/13
Jogurty jahodové	9/13
Káva instantní	10/11
Káva mletá	1/13
Kečupy	9/11
Kysané a sterilované zelí	2/13
Majonézy	12/12
Másla	12/11
Med	5/12
Mléko	3/14
Mykotoxiny v pivu	5/13
Mykotoxiny v rozinkách a arašidech	12/13
Olivové oleje	10/12
Párky videňské	4/13
Poličan krájený	7/13
Pstruzi	6/12
Rybí filety a filé	11/12
Rybí prsty	11/11
Smetany	3/12; 2/14
Syrová kuřata	2/12
Šlehačky ve spreji	7/11
Tavené sýry	3/13
Tresčí játra	2/11
Tuňák v konzervě	3/11
Vejce (čerstvá)	6/13
Vepřová šunka dušená	10/13

Právo + finance

Aukční portály	12/13
Běžné účty	5/12
Cestovní kanceláře...	6/13
Cestovní pojištění	6/12; 6/13
Daně	3/14
Dodavatelé plynu	8/12; 7/13
Hypotéky	9/12; 10/13
Chybně zadáné č. účtu	2/14
Kreditní karty	3/13
Mobilní telefon: zbytečně drahá závislost	4/13
(Ne)důvěryhodné slevové portály	4/13
Nový obč. zákoník	11/13; 1/14
Odpovědnost za vady...	2/14
Płatba kartou	3/13
Pojišťovací striptýz aneb...	5/13
Povinné ručení	2/14
Práva na e-shopu	11/13
Přenesení telefonního čísla	2/13
Převzít či nepřevzít?	10/13
Příliš drahé investice	8/13
Reklamace zájezdu	7/13
Smlouva o dílo	3/14
Spotřebitelské úvěry	1/13; 12/13
Spořicí účty a term. vklady	9/13
Stavební spoření	12/12; 10/13
Účes předmětem smlouvy	1/13
Úpadek cestovní kanceláře	8/13
Ztráta radosti z dovolené	9/13

Předplatte si dTest a ušetříte

Výsledky testů a spousta užiteč-
ných informací každý měsíc ve
vaší schránce a denně na
www.dtest.cz.

**Roční předplatné časopisu dTest
v ČR: 790 Kč**

**Roční předplatné časopisu dTest
v SR: 32,90 EUR**

Cena zahrnuje:

- 12 vydání časopisu
 - zdarma roční přístup do online
databáze více než 11 000 výrobků
otestovaných od roku 2005
 - přístup k výsledkům testů
v mobilní aplikaci dTest
 - speciální poradenskou linku
s přednostním servisem
 - zdarma bonus v podobě prak-
tické brožury vzorů pro řešení
spotřebitelských problémů podle
nového občanského zákoníku
v hodnotě 200 Kč
- Pro srovnání: Ve stánkovém
prodeji stojí 12 vydání časopisu
dTest 948 Kč bez přístupu do
online databáze a dalších výše
uvedených předplatitelských
výhod.

Jak předplatné objednat?

Nabízíme několik možností:

- elektronicky:
vyplněním objednávky na
www.dtest.cz/predplatne nebo
www.dtest.sk/predplatne
- telefonicky: na čísle 241 404 922
- zasláním SMS na číslo
604 556 874 ve formátu: dtest
jméno příjmení ulice číslo popisné
PSČ obec e-mail
- výsledky některých testů a krát-
kodové předplatné lze získat přes
SMS; informace u jednotlivých
testů na www.dtest.cz /
www.dtest.sk

5 důvodů, proč si předplatit dTest

1. Peníze vložené do předplatného se vám mohou vrátit už během jediného nákupu. Naše nezávislé testy ukazují, že dražší výrobky nemusí být lepší než levnější konkurence. S dTestem efektivně nakoupíte a ušetříte.

2. Jako předplatitelé získáváte **zdarma přístup do unikátní databáze tisíců testů** na našich webových stránkách www.dtest.cz.

3. S předplatným dTestu se stanete součástí velké rodiny spotřebitelů, kterou jen tak někdo neoklame. Informujeme o nástrahách trhu a **bojujeme za spotřebitelská práva**.

4. Praktické dárky, které dostávají naši předplatitelé, potěší a **usnadní život**.

5. Pro zachování skutečné nezávislosti nezveřejňujeme žádnou reklamu. **Příjmy z předplatného jsou hlavním zdrojem financování našich testů i ostatních aktivit.**

www.dtest.cz

Nahlédnutí do dTestu 5–2014

Cyklistické přilby

Pokud patříte k příznivcům cyklistiky, určitě vám letos udělal radost brzký příchod teplého počasí. My vás zase potěšíme výsledky testu cyklistických přileb, které by neměly chybět ve vaší výbavě.

Špekáčky

Bliží se sezóna opékání špekáčků. Zajímá vás, jakou kvalitu mají tyto uzenářské výrobky? Nakoupili jsme a otestovali špekáčky z českých obchodů a nabídneme vám výsledky laboratorní analýzy jejich složení. V našem výběru jsou i zaručené tradiční speciality.

Myčky nádobí

Jeden z vámi nejžádanějších testů přinese výsledky nově otestovaných modelů myček, u kterých nás zajímala kvalita i délka mycího cyklu, spotřeba vody a elektrické energie, obsluha, zpracování nebo hlučnost.

Mikrovlnné trouby

Co dokáží jednoduché mikrovlnné trouby? Podle výsledků našeho velkého dotazníku vás odpověď na tuto otázku velmi zajímá. Podívali jsme se proto na i pod plechy spotřebiče, který využívá řada domácností.
změna vyhrazena

© Václav / Fotolia

© Jürgen Fotolia / Fotolia

© mi 1413 / Fotolia

Testy pro dobré nákupy

Objektivně

Výrobky nakupujeme anonymně v běžné obchodní síti. Výrobci ani prodejci nemohou ovlivnit náš výběr. Testy probíhají v nezávislých laboratořích. Pro hodnocení výrobků používáme objektivní kritéria.

Nezávisle

Náklady na testy a další naši činnost hradíme z předplatného a veřejných zdrojů. Spolupracujeme s největšími evropskými a světovými spotřebitelskými organizacemi.

Bez reklam

Inzerenti ovlivňují nezávislost médií. V našem časopise ani na našich webových stránkách žádnou reklamu nenajdete.